

విమానం కథ

మొదటి విమానం కనిపెట్టిన
రైట్ సోదరుల గాథ

ప్రతి విమానం చాలా ముఖ్యమైనది
అందుకే (చాలా ముఖ్యమైనది)

THE WRIGHT BROTHERS

THE WRIGHT BROTHERS

THE WRIGHT BROTHERS

THE WRIGHT BROTHERS

Editors :

B. SAKUNTALA DEVI
SIVARAMAKRISHNA

THE WRIGHT BROTHERS

Pioneers of American Aviation

By QUENTIN REYNOLDS

Translated in to Telugu

By 'SAILENDRA'

And Published by

DESI KAVITA MANDALI,
Vijayawada-2.

With the kind Permission of
Random House. New york.

TPAUA B/44

3

~~TPAUA B/44~~

విమానం కథ

16

మూలం :

క్వెంటిన్ రెనాల్డ్స్

అనువాదం :

'శైలేంద్ర'

★

దేశీ కవితా మండలి

విజయవాడ - 2

ప్రథమ ముద్రణ

జూన్ — 1956

హైదరాబాద్

దేశీప్రచురణ

తల్లి నేర్పిన తల్లి పాఠం

సూసనోరై ట్ ఆంధరి వల్లలరాండిది కాదు. ఆవిడ చాలా తెలివైనది. చాలామందికంటే వయసుతో చిన్నదికూడా. అంచేత ఆవిడ-వాళ్ళ చిట్టిపాపాయిలు ముగ్గురిని వగ్గర పెట్టుకొని వాళ్ళలో ఆడుకొంటూ పాడుకొంటూ వుండేది.. ఆవిడ ముగ్గురు చిత్తరొడూ విల్బర్ పెట్టవాడు. వాడికి పనకొంటు యేళ్ళుంటాయి. రెండోవాడు ఆర్విర్. వాడికి యేడో యేడు. వాళ్ళిద్దరి తరువార ముగ్గురిలోకి చిన్నది కాఫరెస్. దానికి నాలుగేళ్ళు.

‘అయ్యో అదేమి పిచ్చారమిమ్మా మరీను ? ఆ పిల్లరికి లసలు నలమే చెప్పడు. ఇప్పుడు వచ్చినట్లు వాళ్ళు అలా పెరగనిస్తే పెద్దయితే ఇంకేంటూ వింటామా. ఇలా చేసేకడూ పిల్లరిని చేతులారా పాడుచేసేది ?’ అని ఇరుగు పొరుగు అమ్మ అక్కలు తనను ఉద్దేశించి అంటే సూసనోరై న్ మరేమి అనదు. ఒక్క చిన్న సవ్వు నవ్వి పూచుకుంటుంది.

దేసుగి వచ్చిందంటేదాని సూసనో తన ముగ్గురి పాపా యిన్ని పిరికిలకు నీసుకుపోతుంటా వుండేదిదాని. విల్బర్, ఆర్విర్ వాళ్ళ చెల్లాయి కేట్ (ఆ పిల్లని అందరూ ‘కేట్’ అని

ముద్దుగా పిలుస్తారు) ముగ్గురు అలా వాళ్ళ అమ్మ వెంట పిక్ నికోకి వెళ్ళడం అంటే భలే సంబరపడతారు. నూనె వాళ్ళని అలా వనాలపేపు తిసుకుపోయి కులాసాగ్నా ఒక రోజంతా అక్కడే వుండి భలే భలే కబుర్లు చెబుతుండేది. ఈ ప్రపంచంలో ఎన్ని పడులున్నాయో అన్నిటిపేర్లు అవిడకి రెలును. అసలు యేడయినా పక్షిహార వింటే చాలు, అది భూనా పక్షి అని చిటికెలో చెప్పివేస్తుంది. కనపడని పడులన్నిటిపేర్లు పాపాయి లకి చెబుతూ ఉండేది. అంచేత విల్బర్, ఆర్విర్ కూడా పడులు కనపడతే చాలు, వాటిపేర్లు చెప్పివేసేవాళ్ళు.

వాళ్ళది డేటస్ అనే ఊరు. ఆ దగ్గరలోనే ఒక నది ప్రవహిస్తూ వుంటుంది. ఒక్క సంగతి జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి. విల్బర్ని 'విర్' అనీ, ఆర్విర్ను 'ఆర్వీ' అని వాళ్ళ అమ్మ-గాన్న పిలిచేవాళ్ళు. ఒకనాడు వాళ్ళు ఆ నది ఒడ్డున కూర్చున్నారు. విర్, ఆర్వీ, ఇద్దరూ గాలాలుపేసి చేతులు పడుతూ పున్నారు. ఎంచేతనోగాని ఆవేశ వాళ్ళ గాలాల్లో చేతులు అట్టే పడటంలేదు. ఆ అబ్బాయి లిద్దరూ అలానే చూస్తూ కూర్చున్నారు. ఇంకాలోనే యొక్కడినుంచి వచ్చి-దో ఏమో ఒక పెద్ద పక్షి రిప్పర వచ్చి చటుక్కున ఒక చేపను అన్నీటని ఆకా-ర్షణతోకి ఎగిరిపోయింది. విల్కి ఇది చూడగానే ఒక సందేహం తలగింది.

‘అమ్మా పక్షులు ఎలా ఎగురుతాయి ?’ అని వాళ్ళ అమ్మను అడిగాడు.

‘వాటికి రెక్కలుంటాయి దాబూ : చూడలేను అవి ఎగిరేటప్పుడు వాటి రెక్కలు ప్రక్కలకు ఆడుతూ ఉంటాయి. ఆ రెక్కలతోనే అవి గాలిలో ఎగురుతాయి. రెలిసిందీ ?’

అంతటితో విల్ కి తృప్తి కలగలేదు.

‘అయితే అమ్మా, మరి ఆ పక్షి క్రిందకు వచ్చేటప్పుడు గాని, చేపను తన్నుకుని తిరిగి పైకి ఎగిరిపోయేటప్పుడుగాని దాని రెక్కలు ఆడించినట్టే లేదుగా ?’

‘గాలి అటునుంచి యిటు, ఇటునుంచి అటు మాత్రమే కాదు. క్రిందికి-పైకి కూడా వీస్తూ వుంటుంది దాబూ. అంచేత గాలి పైకి వీచే సమయంలో అది పైకి ఎగిరి ఉంటుంది. అప్పుడు దానిని గాలి పోసుకుపోతుంది. రెక్కలేమీ పక్షిని క్రింద పడకుండా నిలుపుతూ ఉంటాయి.’

‘మనకూ రెక్కలు వుంటే మనం కూడా ఎగిరిపోవచ్చు, కాదమ్మా ?’ విల్ అడిగాడు. ఈ ప్రశ్న వినగానే వాళ్ళ అమ్మకు నవ్వాల్సింది.

‘మరి దేవుడు మనకి రెక్కలు పెట్టలేదుగా ?’ అన్నది.

‘అయితే ఏం. మనమే రెక్కలు చేసుకోకూడదు ?’ విల్ మళ్ళీ అడిగాడు.

‘రావచ్చు. ఏమోనాయనా మనుషులు ఎగరటానికి పనికి వచ్చే రెక్కలు ఎవరూ చేసిపట్టు ఇంతవరకు నేను వినలేదు’ అన్నదానిని వేచో ఆరోపిస్తూ.

‘ఉండమ్మా ఎప్పుడో ఒకసారి నేను తయారుచేస్తా చూడుకో’ అన్నాడు విల్.

‘నేనూ చేత్రాగా’ అని అందుకొన్నాడు వాళ్ళ తమ్ముడు ఆర్వి కూడా.

‘సరేలే ఇంకా కొంచెం పెద్దవాళ్ళయ్యాక అలానే చేస్తురుగానిలే’ అన్నదామె.

అదే ఇంకెవరి అమ్మ అయినా అయితే ‘వాళ్ళ మొగంలే’ అనుకొనేవాళ్ళే. ఏదో పిల్లలనపు వాగుడు క్రింద రెక్కవేసే వాళ్ళే. సూసన్ రైల్లో పున్న ప్రత్యేక కళ అదే. ఆవిడ అందరిలాగా ‘చేళాడులేదోయ్ మహా, ఎవరయినా వింటే నవ్వు తారు’ అనలేదు. చిన్నపిల్లలకూ ఆరోచనలు వుండవచ్చు. వాళ్ళు పసివాళ్ళయినంత మాత్రాన వాళ్ళ మాటలూ తోసివేయటానికి వీలేవని ఆమెకు తెలుసు. సూసన్ ఎప్పుడూ కూడా తన పిల్లల్ని యేమీ రెరియని పసికందులుగా చూచేదిగాదు. వాళ్ళు చెప్పే ప్రతిమాటా శ్రద్ధగా వింటూ చేతనై నంతవరకు వాళ్ళకు తృప్తికలిగించే సమాధానాలు చెప్పటానికే ప్రయత్నించేది. అంచేతనే ఆవిడ పెంట పిక్నిక్ లకు వెళ్ళటమన్నా, ఆవిడపెంట వెళ్ళి చేపలు పట్టటమన్నా వాళ్ళకి భరే సరదాగా

ఉండేది. అందుకే వాళ్ళు ఎప్పుడూ వాళ్ళ అమ్మని ఎన్నో ప్రశ్నలు అడుగుతూ ఉండేవాళ్ళు. అవిడ కూడా విసుగు లేకుండా జాగ్రత్తగా వాళ్ళకి జవాబులు చెబుతూ వుండేది.

వాళ్ళ నాన్నను కూడా అప్పుడప్పుడు ఇలానే ప్రశ్న అడుగుతూండేవాళ్ళే. కాని ఆయనకు క్రీస్తుశాసనం ఉద్యోగం. గావున ఎప్పుడూ వూళ్ళవెంట చిరుగుతూ ఉండేవాడు. ఇంట్లోవద్ద ఉండేవాడే గాదు.

‘చలిగాలి వీస్తోందిదాటూ-అటు ఆరాశంపేపు చూడండి’ అన్నది వాళ్ళ అమ్మ.

‘అ, నేను చెబుతున్నాగా ఇంకా కొంచెంసేపు ఉంటే మంచు పడకపోతే చూడండి’ విల్ అన్నాడు హుషారుగా, ఎగురుతూ.

‘అవును బాబూ మంచు పడేలా వుంది. ఇక పోదాం పదండి. మళ్ళీ వసంతకాలం వస్తేనే మనం ఇలా పిక్నిక్‌లకి వచ్చేది’ అన్నదావివ.

వాళ్ళు ఇంటికి చేరుకున్నారో లేవో పెద్ద పెద్ద మంచు పొరలు చారటం మొదలు పెట్టింది, ఆ రాత్రి. ఆ మరునాటి పగలు అంతా అలా మంచు పడుతూనే ఉంది. ఆ యేడు అదే మొదటి మంచు తుపాను అని చెప్పవచ్చు.

షరూనాటి వుదయం గాలి భోరున వీస్తోంది. ఇంట్లో నుంచి ఆ గాలిలో కట్టెల దొడ్లకి వెళ్ళటం విల్‌కి ఎంతో కష్టం

అయింది. ఆ గాలిదెబ్బకు అరచు క్రింద పడిపోపోయాడు కూడా. ఎలానో అతి కష్టంపడిన దొడ్లోనుంచి పొయ్యి క్రిందకు ఒక వాడెడు కట్టె పుల్లలు పుచ్చుకొని వాడ్డిగుమ్మంలోగుండా వంట, యింట్లోకి వచ్చి ఆ గాలి గురించి వాళ్ళ అమ్మతో చెప్పాడు.

‘అలాంటప్పుడు ఏంజేయాలి? చెయసా? బాగా ముందుకు వంగి నడవాలి. అలా వంగితే ముందుకి దగ్గరగా వుంటావు కదూ. నీకు అప్పుడు చక్క-చక్కాని తగులుతుంది. తనుక కొంచెం రేలికగా ముందుకు సమవగలుగుతావు’ అని అమె ఉపాయం చెప్పింది.

అవేళ సాయంత్రం మళ్ళీ కట్టెల మోడ్లోకి వెళ్ళాలిని వచ్చినప్పుడు విల్ వాళ్ళ అమ్మ చెప్పినట్టే చేసి చూచాడు.

వాళ్ళ అమ్మ చెప్పినమాట నిజమే. తాను ముందుకు వంగి నడచినప్పుడు గాలి అంత జోరుగా ఉన్నట్టు అనిపించలేదు. విల్కి ఇదేదో విచిత్రంగా తనపడింది. ఇలా రెండు మూడు రోజులు గడిచాక గాలి తగ్గిపోయింది. వాళ్ళ దొడ్డి అంతా మంచుతో కప్పివేసేసింది. విల్, అర్వీ ఇద్దరూ వాళ్ళ ఇంటికి దగ్గరలోనేవున్న విగ్ హిల్ అను కొండ గట్టుమీదకి పరుగెత్తారు. వాళ్ళ చెల్లాయి లేట్ కూడా వాళ్ళ వెనకాలే పరుగెత్తుకుపోయింది.

అక్కడ ఆర్వీ తన బడిపిల్లల అవరూ అడుకొంటూ ఉండినా చూచాడు. వాళ్ళందరూ స్టెడ్డిబిల్డ్ పెట్ట ఆడుకొంటున్నారు. (స్టెడ్డిబిల్డ్ అంటే మంచుగడ్డమీద జారుతూ పోయే బిల్డ్ అన్నమాట) పిల్లలు స్టెడ్డిబిల్డ్ అడుక్కోడానికి ఈ గుట్ట జావుంటుంది. దీని ప్రక్కనుంచిపోయే రస్తాలోనే ఉన్నది. అంతేకాదు అక్కడ పిల్లలు అడుక్కోడానికి భయంలేదు. ఇవలా 1878 సంవత్సరంనాటి సంగతి. అంతేకాదు ఆ రోజుల్లో కార్లు లేవు. గుర్రాలు వాళ్ళుపోయే స్టెడ్డిబిల్డ్ పెట్టవాళ్ళు ప్రయాణము చేసేవాళ్ళు. ఆ గుర్రాల మేడల్లో గంటలు కట్టేవాళ్ళు. గుర్రాలు పరుగెత్తుతుంటే ఆ గంటలమోక పైను దూరానికి వినపడుతుంటవి. ఆ వప్పుడును బట్టి బడి పడున్నట్లు నీకు తెలుస్తుంది. ఈ బప్పు శివారాలం (మంచు ఉండే రోజులు) లో మాత్రమే నడిచేవి.

చాలామంది పిల్లలకు ఎవరి స్నేహితు వాళ్ళకే ఉండేది. ఇప్పటిలాగా ఆ రోజుల్లో బళ్ళకు చక్రాలు ఉండేవిరావు. జాకటానికి వీలుగా రెండుపేవులా రెండు సున్నటి కొయ్యలు అమర్చి ఉంటాయి. ఎవరూ స్నేహితు కొనుక్కోనే అలవాటు ఉండేదిగాదు. ఎవరి నాన్న వాళ్ళకు ఈ బండి చేసిపెట్టేవారు.

అప్పుడప్పుడు స్నేహితు ఉన్న పిల్లలు విల్, ఆర్వీ ఇద్దరినీ కొంచెంసేపు వాళ్ళ స్నేహితుల యొక్కనిచ్చేవాళ్ళు. ఎడ్వర్డు సైనోసు, చాన్సిస్మిర్, జానీమార్, అల్జానెస్టర్ వాళ్ళ అందరికీ సొంత స్నేహితు పున్నాయి. వాళ్ళంతా పండెం పేసు కొని కొండ గట్టుమీదనుంచి క్రిందకు జారుచూపుంటే విల్, ఆర్వీ ఇద్దరూ చిక్కమొగాలు పేసుకొని చూస్తూ నిలుచుండే వాళ్ళు. ఆపేక మధ్యాహ్నం విల్, ఆర్వీ వాళ్ళ పెంట చెల్లాయి ముగ్గురు ఇంటికి వచ్చారు. వీళ్ళిద్దరూ ఇంటికి వచ్చినప్పుడు సుంచి పేమి మాట్లాడకుండా చూస్తోని పుండటంవల్ల అమ్మ గమనించింది. ఆమె చాలా రెప్పెనది గమనం! వాళ్ళలా ఎందుకు ఉన్నారో ఇట్టే తెలుసుకోగలిగింది.

‘నాన్న మీరు స్నేహితు చేసిపెట్టగదావదమ్మా?’ అని అనేకాడు.

‘నాన్నగారికి క్రింద పక్కమందిదామా! మీరు మీదటం లేమా? ఎప్పుడూ ఏదో ఒక ఊరు వెళ్ళానింది. ఇంటివద్దకు ఉన్నప్పుడు మాత్రం పూరుచుంటున్నారా? యెన్ని వసులు.

చర్చి పత్రిక్కి కథలు వ్రాయాలా ? క్రీస్తు మత పచనంమీద
ఉపన్యాసం వ్రాయాలా ? ఇంకా ఎన్ని పనులు? 'అఁ మనమే
ఒక స్టేజీ తయారుచేసుకుంటే ?' అన్నదావిడ.

ఈ మాట విసగానే విర్రకి నవ్వాల్సింది.

'ఎక్కడయినా అడవాళ్ళు స్టేజీలు తయారుచేస్తారా ?'

'మీ కెందురులూ వుండండి. యెడవ్వు స్టేజీకంటే
మించిది మనం చేసుకుందాం. అఁ. ఒక రెల్లకాగితమూ ఒక
పెన్సిల్ ఇలా పట్టుకరండి.'

'సరేలే కాగితంతో స్టేజీ చేసిపెడరావా ఏమిటమ్మా ?'
ఆర్విర్ ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

'మీ కెందురు చూస్తూ ఉండండి' మళ్ళీ అన్నదావిడ.

మొదట కాగితంమీద చేతనైతే....

విల్, ఆర్వీ వెళ్ళి వాళ్ళలమ్మ చెప్పినట్టు ఒక కాగితం-
పెన్సిలూ తీసుకొచ్చారు. ఆవిడ వాళ్ళ నాన్న వ్రాసుకొనే
మేజాబల్లవద్దకు వెళ్ళి ద్రాయరులో వున్న రూళ్ళకర్ర తీసుకొని
వచ్చి వంటయింద్లో ధోజనాలు చేసే బల్లవద్ద కూర్చున్నది.

‘మొదట యీ కాగితంమీద ఒక స్లెడ్జి బొమ్మ వేస్తాం.
ఏం ?’ అన్నదావిడ.

‘స్లెడ్జిబొమ్మ ఏం చేసుకోనూ ?’ ఆర్వీ అన్నాడు.

‘అమ్మ చేసేది చూస్తుండరా’ ఆర్వీని విల్ అన్నాడు.

ఆవిడ ఒక చేర్తో రూళ్ళకర్ర - పురొకచేర్తో పెన్సిలూ
వట్టుకున్నది.

‘ఎవ్వర్డు స్లెడ్జి లాంటిది చూచా రావాలమ్మా’ ఆర్వీ
మళ్ళీ అన్నాడు.

‘ఆ సరేగాని మరి ఆ కొండ గట్టుమీదకు వెళ్ళి ఎగిరి
దిగురు ఎవ్వర్డు స్లెడ్జిలో యెంతమంది పిల్లలు యెక్కువారితో
వీలయింది ?’ ఆవిడ అడిగింది.

‘ఇద్దరు అమ్మా’ విల్ చెప్పాడు.

‘సరే, అయితే మనం అంతకంటే ఇంకా కొంచెం పెద్దది చేద్దాం. అప్పుడప్పుడు చెల్లాయని కూడా యెక్కించుకు వెళ్ళవచ్చు’ అంటూ వాళ్ళ అమ్మ ఆ కాగితంమీద పెన్నిలులో సైడ్ బొమ్మ గీయటం మొదలు పెట్టింది. ‘ఎడ్వర్డు సైడ్ చాలా సార్లు నేనూ చూచాలే. అది నాలుగడుగులు పొడుగు వుంటుంది. మనది అయిదుఅడుగులు ఉండేట్టు పెడదాం. ఎడ్వర్డు సైడ్ అడుగు ఎత్తుకు పైగా ఉంటుంది కదూ?’ అంటూ చొచ్చు గీసింది.

ఆర్విర్ దానివేపే చూస్తూ రల అడిస్తున్నాడు. ఆ బొమ్మ సైడ్ లాగానే కనబడుతోంది. కాని వాళ్ళ కొంచెం గట్టువద్ద చూచిన ఆ పిల్లల సైడ్ లలో ఏ ఒక్కదానిలాగా యిది లేదు.

‘కొంచెం ఎత్తుకూడా లేకుండా చేసేవేమమ్మా?’ విల్ అడిగాడు.

వాళ్ళ అమ్మ సవ్యతూ ‘ఎడ్వర్డు సైడ్ కంటే వేగంగా పోయేది కావాలికదూ? వాడి బండి అడుగుకు పైగా యెత్తు వుంటుంది. మనది అంతకంటే తగ్గించి పెట్టాం. అంటే భూమికి చాల దగ్గరగా ఉంటుందన్నమాట. అంచేత దీనికి వాళ్ళ బళ్ళకు తగిలేటంత యెదురుగాలి తగలదు. కనుక వాళ్ళకంటే మన సైడ్ వేగంగా పోతుంది’ అన్నది.

‘ఎదురుగాలి?’ ఇదివరకెప్పుడూ విల్ ఈ మాట విన లేదు. ఇదొక కొత్త సంగతి. అంచేత విల్ ఏమీ తోచక తల్లి వేపు చూచాడు.

‘క్రిందటివారం మంచు తుపాను జ్ఞాపకంలేనూ ? నీవు కద్దెల దొడ్లోకి వెళ్ళడోయి గాలిదెబ్బలు పోలేక పోయావు కనూ ? అప్పుడు ముందుకు వంగి నడవమని చెప్పాను - మళ్ళీ వెళ్ళి వాడెడు కద్దెలు పట్టుకువచ్చి నవ్వుతూ ‘అమ్మా అమ్మా నీవు చెప్పినట్టే వంగి గాలిక్రింద నడిచాను’ అన్నావు మరచి పోయావా ? అంటే నీవు అలా వంగి నడిచినప్పుడు నేలకు సమీపంలో ఉంటావన్న మాట. అప్పుడు ‘గాలిదెబ్బ’ తక్కువగా ఉంటుంది. అంచేత మన స్టెడీకూడా ఎత్తు తగ్గిన కొద్దీ యెదురు తగిలే గాలిదెబ్బ కూడా తగ్గుతుంది గనుక దాగా వేగంగా పోగలుగుతుంది.

‘ఎదురుగాలి.....ఎదురుగాలి’

విల్ యీ షూట తనలో తానే నాలుగు అయిదుసార్లు అనుకొన్నాడు. బహుశా ‘విమానం’ అనునది ఆ బుర్రలో ఆ క్షణంలోనే పుట్టిందేమో ! వేగానికి సంబంధించిన ఈ లొలి పాతాన్ని ఆ అన్నా-తమ్ముడూ ఇద్దరూ జీవితంలో మరెప్పటికీ మరచిపోలేదు.

‘అయితే ఈ సంగతులన్నీ నీకెలా తెలుసమ్మా ?’ విల్ వాళ్ళ అమ్మని అడిగాడు.

‘తల్లులకు తెలిసినవన్నీ వింటే ఇంకా ఆశ్చర్యపోతావు బాబూ !’ అంటూ నవ్వి వూరుకుంది. అంతేగాని చిన్ననాడు రాసు స్కూల్లో చదువుకొనే రోజుల్లో లెక్కలు తనకు ఎక్కు-

పగా ఇష్టమైన (అభిమాన) విషయమని వాళ్ళలో చెప్పలేదు. ఆవిడకు ఆ తెలివి సహజంగానే అవ్వించింది. హైస్కూల్లో అంతే. కాలేజీలో కూడా అవిడ శుభ్యంగా చదువుకొన్నది - బీజగచి తము, క్షేత్రగజితము. అంచేతనే ఆవిడకి 'గాలి రాడి' మొదలైన విషయాలు బాగా తెలుసు.

కాగితంమీద బొమ్మ వేయటం పూర్తి అయింది. ఆ కుర్రవాళ్ళిద్దరూ బల్లమీదకు వంగి ఆ బొమ్మవేపు చూచారు. ఈ స్టెడ్డి ఎక్స్‌ట్రా స్టెడ్డికంటే తక్కువ వెడల్పుగానూ, ఎక్కువ పొడవుగానూ ఉంటుంది. అరని స్టెడ్డి చూడు అడుగుల వెడల్పు ఉంది. దీని వెడల్పు దానికి సగంగా కనబడును.

'చున స్టెడ్డి బాగా వేగంగా పోవటానికని వెడల్పు తగ్గించి పెట్టావన్నమాట. కాదమ్మా : ఎంత తక్కువ వెడల్పుగా వుంటే అంత ఎదురుగాలి వత్తిడి తక్కువ; ఎక్కువ వేగంగా పోతుండన్నమాట' అని రాను పూహించిన విషయాల్ని విర చెప్పాడు.

'అదీ సంగతి. బాగా కనుక్కున్నావు బాబూ : ఆ ఇర నిడివి-వెడల్పు సరిగ్గా సరిపోయే జారుకొయ్యలు గీయాలి' అన్నది వాళ్ళ అమ్మ.

'ఇంకకీ ఇదీ కాగితం స్టెడ్డిగా ?' అర్పిల్ అన్నాడు.

'మొదట కాగితంమీద వేయటం చేసినైతే తరువాత అసలు స్టెడ్డి వేయటం చాల రేలికే బాబూ! ఈ సంగతిమాత్రం ఎప్పుడూ మరచి పోవద్దు. ఏం ?' ఆవిడ తాపీగా అన్నది.

‘మొదట కాగితంమీద చేతనైతే అది మహార అనియదీ
 చేయటం చేరితే’ అరోచనరొ మాదిన తలంతో విర వాళ్ళ
 అమ్మ అన్నమాటలే మళ్ళీ అన్నాడు. అమాటను విసగానే వాళ్ళ
 అమ్మ అతని పేపు బాగ్రంతగా చూసింది. అక్కొక్కప్పుడు
 విల్బర్ వరుసుకు దుంచిన అరోచనరు చెయరాడు, చేస్తాడు.
 చిన్న ఆర్వి ఇలాచెవిరే అలాగ్రహిస్తాడు. అంతప్పురిగా గ్రహించ
 గలుగురాడు. అయితే చెయనే మంచి పొడ్యేవాడు సాధారణంగా.
 విల్బర్ అలా రాడు. అతనిషయం అన్నాడంటే ఇత మరచిపోడు.

‘అమ్మా నీ బట్టలన్నీ నీవే కుట్టుకుంటావు. వాటి అన్ని
 టికీ ముందుగా కాగితంమీద చొమ్మలు గీస్తుంటావు నీమా?’
 విర రెండిగా వాళ్ళ అమ్మని అడిగాడు.

‘దాన్నే నమూనా అంటారు. మొదట కాగితంమీద మనకు కావలసిన మాదిరి బొమ్మగీసి సరిగ్గా ఎంతకావాలో అంతవరకు కత్తిరించుకుని, ఆపైన దానినిబట్టి బట్ట కత్తిరించు కుంటే....’ అని ఆవిడ వాళ్ళకు చెబుతుంటే ‘మొదట నమూనా సరిగా కుదిరితే ఆరరువాత దుస్తులూ సరిగా పుదురుతాయి’ అంటూ తల్లి వాక్యాన్ని పూర్తిచేశాడు.

‘అఁ ఇకవదండి. వెళ్ళి - కద్దెలదొడ్లో రావాలిసినన్ని చెక్కలుంటాయి - వాటిల్లో బాగా రేలికగా ఒందేవి వేర్చండి. మధ్యలో ముడులు వుండేవిమాత్రం పనికిరావు. విల్, నీవు జాగ్రత్తగా ఎంతకావాలో అంతవరకు చెక్కలుకోయి. ఆర్విల్ని మాత్రం రంపం ముట్టుకొనియరేం,’ అన్నది.

‘అమ్మా! నాన్నగారి పనిముట్లు కిసుకో ఉంటావా?’ విల్ భయం భయంగా అడిగాడు.

‘ఊఁ. నాన్నగారు ఏమీ అనరులే. వెళ్ళండి. జాగ్రత్త చూడూ! సరిగా బొమ్మలో ఉన్నట్టే చేయాలి - రెరిసిందికదూ?’ అంటూ మళ్ళీ ఒకసారి వాళ్ళకి జాగ్రత్తగా ఉండమని చెప్పి పంపింది.

ఒల్, అర్వీ ఇద్దరూ చెల్లాయినికూడా పెంట్ కిసుకుని, కద్దెల దొడ్లోకి పరుగెత్తుకువెళ్ళారు. వాళ్ళిద్దరూ ఉపంతా ఎంతో ముబ్బమైన సంగతి అనుకున్నారు.

వాళ్ళనాన్న డిబ్బో లేనప్పుడెల్లా బల్బరే హాయిరొకే
కట్టెలు సరుకుతూ వుంటాడు. కాని క్రామము. దాగా పడును
దెట్టి చక చక మెరుస్తూ ఉండే రుషు, ఉరిలాంటి పనిముట్లు
మాత్రం అతని నెప్పుడూ ముచ్చటోనిచ్చేవాళ్ళు కాదు.

ఆ కరువాత మూడురోజులకి వాళ్ళ స్వెట్టి చూరయింది.
వాళ్ళిద్దరూ పట్టి దానిని బయటపెట్టే వాళ్ళ అమృతమిచ్చి
చూడమన్నారు. అవిడ చేపెక్కినవెళ్ళి వానిని కొరిచిచూచింది.
తాను దొమ్మలో పరాచూచిందో సరిగ్గా అలానే చూడచేశారు.
జారుడు కొయ్యలు చాలనున్నగా చూడచేశారు. మెరుగుకాగి
లం పెట్టి పట్టుబట్టవలె నున్నవగా అరే వాటిని వాగారుద్దాడు.

‘మేం ఇంకొకటి చూడ చేశాం అమ్మా ! కట్టెలచెట్ల
పాత మైనపుబిత్తులు దొరికితేనూ, అవి పెట్టి జాచిపెట్టకొమ్మలు
దాగా చుద్దాం. అంచేత ఎంతనున్ను వచ్చాయో చూడదా
అమ్మా,’ అనిచెప్పాడు విరే.

అవిడ ముచ్చటని చేశారన్నది. నిజానికే వాటికి మైనం
ప్రాయాలి. కాని అవిషయం వాళ్ళరొ చెప్పటానికి మరచిపో
యింది వాడు. వాళ్ళే అపనిచేశారు.

‘అది ఇకవెళ్ళి స్వెట్టి పర్కీ చూచిరండి దాదా!’ అని
చెప్పింది - వాళ్ళ పెరిచికి మురిసి పోతూ.

తోడిపిల్లలకా అదికొనే చోటికి పోయినాదా అమృతం
స్వెట్టిని కార్కుబోయారు. వాళ్ళవెనక వాళ్ళచెల్లాయినాదా పరు

గెత్తించి. లక్కడ ఆడుకొంటున్న పిల్లలంతా ఈ కొత్త స్టేజీ
వేపు వింతగాచూచారు. చాలబొడుగుగా సన్నగావుంది. అసలు
అందులో ఒక్కరుకూడా పట్టనట్టుగా కనపడింది. వాళ్ళస్టేజీలకు
పున్న జానకాయలు వెతల్పుగా ఉంటే దీనిని సన్నగా
పున్నాయి.

‘మీరు ఎవరు చేసిపెట్టారోయ్ ?’ ఎడ్వర్డు అడిగాడు.

‘మూలము ఎలాచేయాలో చూపింది’ అని ఎల్బర్ సగ
ర్వంగా అన్నాడు. ఈమూట ఏనేసరికే లక్కడి పిల్లలంతా గొల్లు
మని నవ్వారు.

‘ఎక్కడయినా ఆడవాళ్ళు స్టేజీలు చేస్తారా ? ఓయ్,
ఓయ్,’ అంటూ నవ్వుటం మొదలు పెట్టారు.

‘దానిమీద ఎక్కిరే కూలిపోదూ ?’ అని జాన్ స్టన్
నవ్వాడు.

‘వస్తారా ? పందెం వేసుకుందాం ?’ అంటూ మరొకడు
ఛాలెంజిచేసి పోటీకి పిలిచాడు.

‘ఓ! రండి ఒక్కొక్క దానిమీద ఇద్దరేసి ఎక్కునాం-
రండి’ ఓర్ సెవల్ చేశాడు తిరిగి. అతని కేమీ భయంలేదు.
బొమ్మనిగా కుదిరింది కనుక స్టేజీకూడా సరిగానే ఉందని
ఎల్బర్ సమ్మతం. అందుకే ఎల్బర్ అంత ధీమాగా పందెం
వేయడానికి ఒప్పుకున్నాడు.

నాలుగు స్లెడ్జీలు వరుసగా నిలబెట్టారు. విల్బర్, ఆర్వీ
ఇద్దరూ దానిమీద ఎక్కారు. కాని ఆ పిల్లలు అన్నట్టు అది
పడీపోలేదు, కూలిపోనూలేదు. అప్పుడు విల్బర్ కి ఒరొక ఆరో
చన తట్టింది.

‘ఆర్వీ, ఊఁ మరే-కూర్చోవటం కాదురా! ఇమగో ఇలా
పడుకో. కాళ్ళు కొద్దిగా చాచాలి’ ఆర్విల్ వాళ్ళ అన్నాడే చెప్పి
నట్టే స్లెడ్జీమీద బోర్లగా పడుకున్నాడు. విల్బర్ వాడి వీఁచిమీద
రసూ బోర్లగా పడుకున్నాడు. ‘ఇలా అయితే ఎదురుగాలి దెబ్బ
తగుగుందిరా’ విల్ రమ్ముడి చెవిలో మెల్లగా చెప్పాడు.

‘ఆఁ అందరూ ఒక్కసారే తోసేయండి’ ఎవ్వరూ
పెద్దగా అరిచాడు.

అన్ని స్లెడ్జీలు ఒకేసారి తోసేశారు. ఒకేసారి కదిలాయి.
ఆ కొండ నిటారుగా పుంటుంది. అంచేత నాలుగూ పేగంగా వారు
తున్నాయి. చింది కళ్ళల్లో పడుకున్న మంచు చుడుళ్ళుకొంటూ
విల్ అటూ యిటూ చూచాడు. మిగతా స్లెడ్జీలు కనపడలేదు.
వెనక్కు చూచాడు. వాళ్ళవి వెనక ఎక్కడో చెడగొట్టి
వున్నాయి. ఇరవై, ముప్పయి అడుగుల పెనుకబడిపోయాయి.
వీళ్ళ స్లెడ్జీమాత్రం చాలముందు వెళుచూఉంది. వారుకొమ్మలు
మంచుమీద వారుతూ సంగీతం లాంటి శబ్దం చేస్తుంటే వీళ్ళిద్ద
రికీ ధతేసరదాగా ఉంది. వీళ్లు కొండ అడుక్కి-చేశారు. కాని
మిగతావాళ్ళు ఇంకా ఎంతో దూరాన ఉన్నారు.

మామూలుగా స్లెడ్జీలు కొండ అడుక్కిరాగానే గిరుక్కున
అగిపోతుంటాయి. కాని వీళ్ళది అలా అగిపోలేదు. అప్పుడు
అది ఇంకా వంద గజాలకుపైగా వెళ్ళిగాని ఆగలేదు.

విల్, ఆర్వీ ఆశ్చర్యపోతూ నిలుచున్నారు. 'క్రిందికి
ఎగిరి వచ్చేశారా ఆర్వీ' విల్ తమ్ముడితో గర్వంగా
చెప్పాడు.

'ఓ, ఎగిరి వచ్చాశామే' ఆర్వీ అన్నాడు.

ఎడ్వర్డు, అల్జానీ కొంచెం నేపటికి చేరుకున్నారు.
ఇదంతాచూస్తే వాళ్ళకేమీ అర్థంకాలేదు. ఇంత వేగంగా ఇది
వరకు ఎప్పుడూ ఎవరి స్లెడ్జీ పోయిందగదు.

'మీరే' ముందు ఎగిరి వచ్చారే. ఏదోయ్ నన్నొకసారి
ఎక్కిచూడనీయరూ?' ఎడ్వర్డు అడిగాడు.

విల్పర్ తమ్ముడివేపు చూచాడు. తమ్ముడు అన్నవేపు
చూచాడు. వాళ్లు చూపుల్లోనే ఏదో చెప్పుకొన్నారు. వాళ్ళిద్దరూ
ఇది తయారుచేశారు. ఇది అందరి వాటికంటే చాలామంచిది. ఇక
ఎప్పుడయినా ఏమిచేసినా ఇద్దరూ కలిసి చేయాలనించే సన్న
భావం అప్పుడు వాళ్ళముఖాల్లో కనపడింది.

'ఆర్వీ, నాకొక ఆలోచన వచ్చిందిరా. ఈ స్లెడ్జీ అంతా
జాగానే ఉందికాని చుక్కాని కూడావుంటే ఇంకా భలేగా
ఉంటుందిరా. దీనికి తయారుచేసి పెట్టి చూద్దామా? అలా

అయితే పోతూ పోతూ ఎటు తిరగాలంటే అటు తిప్పవచ్చు
కదా?' విల్ తమ్ముడితో అన్నాడు.

'ఆఁ ఆఁ అమ్మను బొమ్మవేసి పెట్టమందాం' ఆర్వి
అన్నాడు 'ఎందుకురా- మనమే బొమ్మకూడా వేసుకుందాం.
మాటి మాటికీ అమ్మదగ్గర కెందుకూ ?' విల్ అన్నాడు.

వీళ్ళిద్దరూ ఇలా అనుకుంటూఉండగా కొండమీదనుంచి
వాళ్ళచెల్లాయి దిగివచ్చి 'ఊఁ ఊఁ నన్నుగూడా ఎక్కిస్తా
మనీ.....' అంటూ కూనరాగం తీసింది.

'రాఁ. కేట్, రా. ఈసారి ముగ్గురం ఎక్కివచ్చాం రండి.
మేం వచ్చిన తరవాత నీవు ఎక్కిచూడవోయ్.' విల్ ఎడ్వర్డును
ఆగమని తమ్ముణ్ణి-చెల్లాయిని తీసుకొని కొండమీదికి స్టెడీని
నెట్టుకు పోయాడు. చిల్పరు చెవిలో రెండు మాటలు యుంకారం
చేయుచుండేవి : 'మేం ఎగిరాం- మేం ఎగిరాం- మేం ఎగిరాం'
అని.

పెట్టె బంట తయారు చేశారు

కొన్నాళ్ళు అయిన తరువాత వాళ్ళ నాన్నగారు డిరి నుండి తిరిగి వచ్చారు. ఆయన పేరు టెల్టన్ రైట్. ఆయన కోటు విప్పుకుంటూనే ఈ కొత్త స్టెడ్డివేపు చూచారు. ఆ స్టెడ్డి యెలాగ తయారయిందీ మొదలైన సంగతులన్నీ అప్పుడే వాళ్ళ నాన్నతో చెప్పారు.

‘నేనే మీ పనిముట్లు తీసుకోమని పెటబాబురు చెప్పా నండి’ అన్నది వాళ్ళ అమ్మ. ఒక్క ఉణుకునీ వాళ్ళ నాన్న ఏమీ మాట్లాడకుండా మౌనంగా డిరికొన్నారు. కొత్త కొత్త వస్తువులు తయారు చేయటమంటే వాళ్ళ నాన్నకు కూడా యిష్టమే. ఆయన ఒకసారి సొంతంగా పైపుమిషన్ ఏర్పా తయారు చేశాడు. ఆయన తన పనిముట్లు లన్ని మెచ్చుకూ లిక లిక లాడేట్లు ఉంచుకొంటాడు. అలా ఉంటేగాని ఆయనకు తృప్తి ఉండదు.

‘నా పనిముట్లు పిల్లలచేచ్చావా?’ అభ్యర్థనగా అడిగాడు. ఈమారు వినగానే పిల్లలిద్దరూ భయంతో ఒడికిపోతూ నయ చున్నారు.

‘అవునండీ’ అన్నదాడి.

వాళ్ళనాన్న చింతేమీ మాటాడకుండా తన పనిముట్లు ఉన్నచోటికి వెళ్ళి చూచి పదినిమిషాల తరువాత తిరిగి వచ్చాడు. కదలకుండావున్న కొడుకు లిద్దరివేపు చూస్తూ,

‘మంచివాళ్ళేరా. వాటి నేమీ పాడుచేయలేదు. వాటికి మెవరో పదునుకూడా పెట్టారే ?’ అన్నాడు.

‘మే మే నాన్నా! మా పనికాగానే మళ్ళీ అన్నిటికీ జాగ్రత్తగా పదునుపెట్టాల’ విల్ ఆరురరో అన్నాడు.

‘పనిముట్లు మేలా వాడుకోవారో వాళ్ళకీ తెలుసులెండి’ అన్నది వాళ్ళ అమ్మ నాన్నరో.

‘నిజమేనమ్మా’ నవ్వుతూ వాళ్ళ నాన్న అన్నాడు.

‘మళ్ళీ ఒకసారి అవి కావారి నాన్నగారూ : మా స్టెడ్డి ఎటువంటిరే అటు తిరిగేట్టు తయారు చేసుకోవాలి’ ఆర్విల్ అన్నాడు.

‘మా స్టెడ్డి ఎటువంటిరే అటు తిరిగటానికి పీలుగా ఒక చుక్కాని చేసుకోవారి నాన్నగారూ’ తమ్ముడు చెప్పినదాన్ని పివరిస్తూ పిల్చర్ చెప్పాడు.

‘స్టెడ్డికి చుక్కాని పెట్టగా ఏక్కడయినా చూచారటరా?’ వాళ్ళ నాన్న అన్నాడు.

‘మా పాతార్లో ఒకదోట పడపడు చుక్కాని చూచాం నాన్నగారూ. అలానే మా స్టెడ్డికి కూడా చుక్కాని పెట్టకుండాం’ పిల్చర్ చెప్పాడు.

‘ఏమో నాకు తెలిదు బాండీ’ అన్నాడు వాళ్ళ నాన్న.
విల్బర్ వాళ్ళ నాన్న బిల్లివగ్గరకు పరుగెత్తి ఒక
కాగితంతెచ్చి ఆయనకు చూపాడు.

‘మేం చాల బొమ్మలు గీశాం నాన్నగారూ. వాటిల్లో
యిది చూడండి-యీ చుక్కాని చావుందికదా ?’ అన్నాడు.

‘ఏదీ బాగులే’ అంటూ వాళ్ళ నాన్న అది పిసుకొని పరి
కించి చూచాడు. దానిమీద చక్కగా వేసిన చుక్కాని బొమ్మ
ఉంది. అన్ని కొలతలు జాగ్రత్తగా నన్నుగా చెక్కిన పెన్సిల్‌తో
వేసి ఉంది. కొయ్యతో ఇలాంటి ప్రచ్ఛుమిడుగల చుక్కాని
తయారు చేయాలన్నమాట. దాన్ని రెండు యిసుక రింగులతో
సెడికి వెనుకవేపు దిగించాల్సింది.

ఇదంతా చూచిన తరువాత వాళ్ళ నాన్న అమ్మచేసి
నిశితంగా చూస్తూ, ‘ఈ బొమ్మ సీవేనా వేసిపెట్టింది ?’
అన్నాడు.

‘లేదండీ వాళ్ళే సొంతంగా వేసుకొన్నారు. నేను వేసి
పెట్టలేదు’ అన్నది.

‘సరిగ్గానే వేసిపెట్టున్నారే’ అన్నాడాయన.

‘మొదట కాగితంమీద చుదిరితే తరువాత అదే చుదిరు
తుంది నాన్నగారూ. అందుకనే యెన్నో కాగితాలు చెదగొట్టి
యీ బొమ్మ జాగ్రత్తగా వేశాం.’

‘మరి ఆ యినుప రింగులు యెక్కడ తెస్తారురా ?’
వాళ్ళ నాన్న అడిగాడు.

‘హాత యినుముకొట్టు దగ్గరకు వెళ్ళి తెచ్చాం గూడా
నాన్నగారు. కార్మికీ లేడు; ఆయన ఇచ్చాడు. చలికాలం
పోయాక ఆయనకు పని చేసిపెట్టుబోతున్నాము గూడా. ఒక
పెట్టె బిందీ చూచుచేసుకొని రైతుల ఇళ్ళకు వెళ్ళి అతనికి
హాత ఇనుము తెచ్చిపెడతాము’ అని చెప్పాడు విల్.

‘అన్నీ ఒక్కసారేనా ? ముందు మీ చుక్కాని తయారు
చేసిపెట్టి చూడండి’ అన్నాడు వాళ్ళ నాన్న.

‘కాని నాన్నగారూ.....’ విల్ యేదో చెప్పబోయి
ఆగాడు.

‘ఆఁ. పనిముట్లు కావాలి-ఏం? డిఁక చీనుకోండి. జాగ్రత్త,
చేతిమీద వేసుకొంటారు!’ అని నవ్వుతూ తన పనిముట్లు
వాళ్ళకు యిచ్చాడు.

మరి చుక్కాని తయారుచేయటం అంటే బొమ్మ వేసి
సంత చేలికకాదు కదా : కట్టెలదొడ్లో కూర్చుని దాన్ని తయారు
చేసి తెచ్చి స్టెడ్డికిపెట్టి చూచారు. అది సరిగ్గా సరిపోయింది.
బొమ్మ వేయటానికి అంతసేపు పట్టినా అది ఉపయోగమే
అయింది.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నమే స్టెడ్డి తీసుకొని కొండకు వెళ్ళి
ప్రయత్నించి చూచారు. వీళ్ళ స్టెడ్డికి వెనుకవేపు అమర్చి

వున్న కొత్త వస్తువు చూచి పొరుగు పిల్లలందరికీ వింతగా వుంది. కాని యీసారి వాళ్ళెవరూ వీళ్ళను చూచి నవ్వలేదు. ఇక ఎప్పుడూ నవ్వరు గూడా. విల్ చుక్కాని మీద పట్టుకున్నాడు. సైడ్ వేగంగా జారుతోంది. విల్ చుక్కాని తిప్పగానే సైడ్ ఎడమప్రక్కకు తిరిగింది. మళ్ళీ కుడిప్రక్కకు తిప్పితే అటూ తిరిగింది. పడవలాగా వాళ్ళ సైడ్ యెటు తిరగాలంటే అటు తిరుగుతోంది.

ఆవేళ రాత్రి ముట్టు పట్టింది. ఆ తరువాత వారం రోజులవరకు రోజూ వర్షం పడుతూనే వుంది. మంచు అంతా కరిగిపోయింది. రోజూ ఎల్బర్, వాళ్ళ తమ్ముడూ స్కూలు నుంచి తడుచుకుంటూ బురదలో నడిచి వస్తూ ఉండేవాళ్ళు. ఇంటికి వచ్చి రాగానే ఇంటివద్ద చేయవలసిన స్కూలు లెక్కలు, అవి చేస్తూండేవాళ్ళు. అదంటే ఇర్రులకువలె, వాళ్ళకును ఇష్టం యెక్కువై గాదు. కాని అది త్వరగా చేసివేసుకుంటే ఆ తరువాత వాళ్ళ వస్తువులు చేసుకోవచ్చు.

మెల్ల మెల్లగానే హిస్టరీ, (చరిత్ర) జాగ్రఫీ, (భూగోళ శాస్త్రము) స్పెల్లింగు(అక్షరజ్ఞానము) వస్తున్నవి. కాని లెక్కల్లో మాత్రం వాళ్ళు చాల చురుగ్గా వుండేవాళ్ళు. మాష్టారు యిచ్చిన ఎంత గొట్టు లెక్కలైనా అట్టే వేసి వేసేవాళ్ళు. అది చూచి వాళ్ళ అమ్మ నవ్వుకుంటూ వుండేది. వాళ్ళ నాన్న లాగానే ఏవైనా వస్తువులు తయారుచేయటం అంటే వాళ్ళకు భలే

యిష్టం. పనిముట్లు చేతికి దొరికితే చాలు పట్టరాని ఆనందం కలుగుచుదేంది. వాళ్ళ నాన్న గొప్ప విద్యావేత్త. ఆయన మంచి యింగ్లీషుభాష వ్రాసేవారు. ఇది మాత్రం విల్బర్టు ఆర్వీకి పంటపట్టలేదు. వాళ్ళ నాన్నకు లెక్కలంటే చలనొప్పి. ఒక వరస కూడిక కూడచున్నా ఆయనకు చేరరాదు. పిల్లలకు లెక్కలంటే మాత్రం మెంతో రేలికగా ఉండేది. ఈ విషయంలో వాళ్ళు అచ్చగా వాళ్ళ అమ్మలాగానే చేసేవాళ్ళు.

రోజూ ఒక అరగంటసేపు పాఠాలు. అవీ వ్రాసుకోవటం కాగానే ఆర్వీ వాళ్ళ అన్నాయ్ వేపు చూచి 'నీది అయిందా అన్నాయ్ ?' అని అడుగుతాడు. ఎప్పుడూ ఆర్బిల్ పనే ముందుగా పూర్తి అవుతుంటుంది. ఆర్వీ, విల్బర్టు అంత జాగ్రత్తగా చేయలేడుగాని ప్రతి విషయం ముందుగా తెలుసుకోవటంలో వాడే చురుకైనవాడు. విల్బర్టు అంతకంటే కొంచెం ఆలస్యంగా చేసినా తప్పులు లేకుండా చేస్తాడు.

ఈ పని అయిపోగానే ఇద్దరూ లేచి కట్టెల దొడ్లోకి పరుగెత్తి వాళ్ళ యింటి పని మొదలుబెట్టే వాళ్ళు. వంట యింట్లోవుండే కొయ్యలపెట్టె పదినిమిషాల కొకసారైనా ఖాళీ అవుతుండేది. కొయ్యలపెట్టెను నింపి పెట్టుకుని అది తిరిగి నింపటం వీళ్ళిద్దరి పని. విల్బర్టు కట్టెలు కోసి మొద్దులు పగుల కొడుతూ వుంటాడు. అతనికి యీ పని బాగా చేతవచ్చు. విల్బర్టు చీల్చిన ముక్కలన్నీ ప్రోగుపెట్టి తీసుకుపోయి వంటయింట్లో

పెట్టెలో వేసి రావటం ఆర్విల్ పని. ఆ పెట్టె నింజగానే 'ఇక చాల్లేరా అన్నాయ్' అనేవాడు ఆర్విల్. అది కాగానే విల్బర్ గొడ్డలి బాగా తుడిచి పనిముట్లలో బిల్లమీద పెట్టేవాడు.

అది కాగానే ఇద్దరూ వంట యింట్లోకి పరుగెత్తేవాళ్లు.

'చేరులు కడుక్కోండిబాబూ' అని వాళ్ళ అమ్మ అనగానే ఇద్దరూ వెళ్ళి శుభ్రంగా కడుక్కొని వచ్చేవాళ్ళు. అప్పుడిక కాగితం, పెన్సిలూ, రూళ్ళకర్ర పుచ్చుకొని వంటయింట్లో బిల్లవద్ద కూర్చుని బొమ్మలు వేయటం మొదలుబెట్టేవాళ్ళు. ఇక యిప్పుడు వాళ్ళకు తొందర ఏమీ వుండేదికాదు. వాళ్లొక పెట్టెబండి తయారు చేయాలనుకున్నారు. దీనివల్ల ఎంతో ఉపయోగం ఉంది. వీళ్ళిద్దరూ కార్మోడీతో మాట్లాడారు. రైతుల దగ్గర చాలా పాత యినుము వుంటుందనీ అదంతా అమ్ముతారనీ చెప్పాడు. కార్మోడీకి గుర్రపుబండి లేదు. అతనంతట అతనే పోయి ఈ యినుము అంతా తెచ్చుకోటానికి అతనికి తీరికలేదు. అంతకుముందు కొన్న వస్తువులు సర్దుకోటంతోనే అతనికి సరిపోతూ వుంటుంది.

విల్బర్ వాళ్ళకేగనక ఒక పెట్టెబండి వుంటే వాళ్ళే పోయి యీ పాతయినుము అంతా కార్మోడీకి తెచ్చిపెట్టవచ్చు. రైతులు బాగుచేయించుకోలేక పాత యినుముక్రింద అమ్మివేసే పాత గొడ్డళ్ళు, తెగిన గొలుసులు, అరిగిన మేకులు, నట్లు, పాత సైకిళ్లు అన్నీ తెచ్చి కార్మోడీకి యిస్తే అతను వీళ్ళకు

డబ్బులు యిస్తాడు. అందుకే వాళ్ళు పెద్దెబండి తయారు చేయాలనుకున్నది. పెద్దెబండి వుంటే ఆ పని చేసుకోవచ్చు.

వాళ్ళ నాన్నకు తెలిసినవాళ్ళందరి పెద్దెబండ్లు జాగ్రత్తగా పరీకించి చూచారు. అయితే వీళ్ళుబండి తేలికగా వుండాలి. లేకపోతే వాళ్ళు దాన్ని లాక్కుపోలేరు. అయితే ఇనుమువేస్తే విరిగిపోతుండా వుండేది కూడా కావాలి. వాళ్ళ పొరుగునే ఒక చిల్లరవర్తకుడి పెద్దెబండి లాండిదే చేయాలనుకున్నారు. అతని బండిచక్రాలు సన్న ఇనుప పట్టాతో కప్పబడ్డవి. అవి కొని వేసినవి. అలా కొనడానికేమా వీళ్ళ వద్ద డబ్బులు లేవు.

‘సరేలే చక్రాలు కూడా కొయ్యతోనే చేద్దాం’ అన్నాడు విల్బర్ కొద్దిగా నిరుత్సాహంగా.

‘ఏయ్ ఎవ్వర్నదగ్గర ఒక కొయ్య చక్రాలబండి వుంది. నిన్న అందులో చెల్లాయని కూర్చోబెట్టి నెట్టిచూస్తే కవలలుమే కష్టమైందిరా ! కొయ్యచక్రాలు పనికిరావు’ తల పూపుచూ అన్నాయ్తో ఆర్స్విర్ అన్నాడు. కాంచరు రైతులుకి కొయ్య చక్రాల బళ్ళేఉన్నవ. వాటికి ఎద్దుల్నిగట్టి లాగిస్తారు’ విల్ అన్నాడు.

‘మరి వాళ్ళబళ్ళు లాగటానికి ఎద్దులు వుండేగా! ఆ సరేగాని యిది నీకు తెలుసుటరా అన్నాయ్ ?’ ఆర్స్విర్ అన్నాడు.

‘ఏమిటిరా ?’ విల్ అడిగాడు. ఈమధ్య రెండు మూడు వారాలనుంచి విల్బర్ ఒక సంగతి మాత్రం నేర్చుకున్నాడు.

ఆర్వీ ఏదయినా కొత్తసంగతి అడిగితే జాగ్రత్తగా వినటం నేర్చుకొన్నాడు. ఆర్వీ తనకంటే చిన్నవాడే. తనకు పన్నెం దేళ్ళు వుంటే వాడికి ఎనిమిదేళ్ళే. అయినా ఒక్కొక్కసారి వాడు విల్బర్ కి వింత కలిగించే సంగతులు చెబుతుంటాడు.

‘ఆఁ తెలిసిందిలే. నిన్న కార్మోడీ కొట్టుకి రెండు పాత సైకిళ్ళు వచ్చాయిరా. అవి ఏమంత మంచివికావని అతనే చెప్పాడు. కాని అవి బాగానే వున్నట్టు కనపడుతున్నాయి. కాక పోరే చాల పూచలు పోయినట్టుందిలే. అయితే తీగచెట్టి పోయిన పూచలు వేద్దాం’ అని చెప్పాడు ఆర్వీ.

‘ఆఁ అయితే పోదాంపదరా కార్మోడి అవి యిస్తాడేమో అడుగుదాం’ విల్బర్ అన్నాడు.

తొలి సాంత సంపాదన

ఆర్విల్ చెప్పింది నిజమే. ఆ రెండు ముచ్చటకాల సైకిళ్ళూ చాల పాతబడిపోయి వున్నాయి. అయితే వాటి చక్రాలు చాగుచేసుకోవచ్చు. కాని వాటిని చాగుచేసి వాడుకోవటానికి కార్యోడికి గిట్టదు. అరనికి గుర్రం లేదు, బండిలేదు, అవకాశం లేదు. కొన్న సామానులను మ్రాతులుగాను ఇనుములుగాను వేర్వేరుగ ఏర్పరచి గిడ్డంగిలో దొంగిలెత్తించి. షాపులోనే ఉంచాలి. విల్బర్-ఆర్విల్ అరని వగ్గరికి వెళ్ళి ఆ చక్రాల కావాలని అడిగాడు. కార్యోడి సవ్వాడు.

‘అయితే ఇస్తాననుకోండి, చాగుచేస్తాను - చాగానేవుంది. ఆ రుతువార వాటిని మీ పెట్టెబండికి ఎలా దిగించాలో తెలుసా మరి ?’ అని అడిగాడు.

‘ఆ మొదట బొమ్మగీసి చూచుకొంటారే’ అన్నాడు విల్బర్.

‘బొమ్మలు గీస్తారా ?’ కార్యోడికి ఈ మాట వింటే కొంచెం ఆశ్చర్యం కలిగింది.

అప్పుడు విల్బర్ చెప్పాడు. వాళ్ళ బొమ్మ ముద్దులు పెట్టుకొనే ముందు వాటి నమూనా బొమ్మలు కాగితాలమీద పేసుకుందనీ ఆ బొమ్మలు సరిగా కుదిరితే దుస్తులుచూడాలి అన్నాడు.

కుదురుతాయని వాళ్ల అమ్మవద్ద నేర్చుకొన్నదంతా కార్మిడితో చెప్పాడు. తానూ తమ్ముడూ కలిసి స్లెడ్జిని తయారుచేసిన సంగతి కూడా వివరంగా చెప్పాడు. విల్బర్ ఇదంతా చెబుతుంటే కార్మిడి జాగ్రత్తగా విన్నాడు. పెద్దబండికి కొయ్యచక్రాలు పెడితే ఎడ్వర్డ్ సైన్స్ బండివలె లాగటం కష్టం అని ఆర్విల్ చెప్పాడు.

‘మీరు చెప్పేది జాగానేవుంది. కాని మొదట్లో సైకిళ్లకి కూడా కొయ్యచక్రాలే ఉండేవి. ఆ చక్రాలు నూరు పొనుల చాకా బరువు వుండేవి. ఆ రోజుల్లో సైకిలు తొక్కటం అంటే ఏమురలు విరిగినంతపని అయ్యేది. అందుకే వాడిని అప్పుడు ‘ఏముకలు కొరికే బిళ్లు’ అనేవాళ్లు. అయినా వాటినే చాలమంది కొని ఎక్కి తిరిగేవాళ్ళు’ అని చెప్పాడు కార్మిడి.

‘మరి ఆ తరువాత ఏం జరిగింది ?’ ఆర్విల్ అడిగాడు. ‘ఆ తరువాత ఛాన్సుదేశంలో ఒకాయన యీ బండ సైకిళ్ళను గురించి అదేపనిగా ఆలోచించటం మొదలుపెట్టాడు. తక్కువ బరువు పుండేలా సైకిళ్లు తయారు చేయగలిగితే అవి రేలికగా పరుగెత్తుతాయి గదా అనుకున్నాడు. కనుక తోహాపు చక్రాలు సైకిళ్ళకు పెట్టటం మంచిదనుకొని అలాగే చేయించాడు. అయితే పూచలు మాత్రం కొయ్యవే. వాటిచుట్టూ రబ్బరుపైర్లు వేయించాడు. రబ్బరు అంటే పూర్తిగా రబ్బరువి అన్నమాట. చోలుగా ఉండేవి కాదు. అలా వేయటంచేత అదివరకు ఉన్న

సైకిలు బరువులో సగం తూకం మాత్రమే ఉండే సైకిలు తయారయింది. ఈ కొత్తరకం సైకిలు పాతదానికంటే లేలికగా పరిగెత్తేది కూడా' అని కార్మోడి వాళ్లకు సైకిలు కథ చెప్పాడు.

‘మరి యిప్పుడు సైకిళ్ళకి ఇనుప వూచలుంటాయిగా ?’
విల్ అడిగాడు.

‘ఆ, అవును. ఆ తరువాత మరి కొంతకాలానికి అమెరికా దేశం నుండి ఇదికూడా అంత బాగాలేకని ఇనుప వూచలు చక్రాల బొమ్మగీచి చూచాడు. ఈ సైకిలు యింతా బరువు కగ్గి గట్టిగా వుంటుందనుకున్నాడు. ఈ సైకిలు దాని బరువుకు పది రెట్లు బరువును మోస్తుంది. అందుకని తన బొమ్మ ప్రకారం కొత్తరకం సైకిలు తయారు చేయించాడు.

‘అంతే. అతని బొమ్మ సరిగావుంది కాబట్టి అతని సైకిలు కూడా బాగా కుదిరింది’ విల్ అన్నాడు.

‘ఇప్పుడు నా సైకిలు చూచారుగా. దాని బరువు 20 పౌనులు ఉంటుంది. మరి నా బరువు రెండువందల పౌనులు. అంటే సైకిలు బరువుకు పదిరెట్లు బరువును అది మోయగలుగు తూందన్నమాట. అలాగా మీ పెట్టెజండి కూడా చేయండి. అది దాని బరువుకు పదిరెట్లు బరువు మోస్తుంది. ఆ రెండు పాతసైకిళ్ళు తీసుకుపోయి వాటిని బాగుచేసుకో గలిగితే వేసుకోండి. ఇదిగో యీ బరువు తీగె, ఈ ఇరుసు గ్రీసు కూడా తీసుకుపోండి’ అన్నాడు కార్మోడి.

అవి మూడుచక్రాల సైకిళ్ళు. ముందు చక్రం పెద్దది, వెనుక చక్రాలు చిన్నవిగా వుంటాయి. ఆ రెండు సైకిళ్ళనూ వాళ్ళిద్దరూ మోసుకొని శ్వరత్వరగా పెళ్ళి వాటిని కట్టెలదొడ్లో పెట్టి ఇంటికి వెళ్ళారు. ఇద్దరూ వంటయింట్లో తేబులువద్ద కూర్చొని ఎన్నో ఆలోచనలు చేస్తున్నారు. ఇంతలో ఎడ్వర్డు తలుపు తెరుచుకొని రోపలికివచ్చి చేపలు పట్టుకొందాం రమ్మని పిలిచాడు.

విల్బర్ తమ్ముడువేపు చూస్తూ 'మారు చాలా పనివుంది. మేం రాములే వెళ్లండి' అన్నాడు ఎడ్వర్డుతో.

విల్బర్ కంటే ఆర్విల్ నాలుగేళ్లు చిన్నవాడు. అయినా చిల్ ఎస్బుడు ఆర్విల్ తోనే కలిసి వుంటాడు. ఇలా ఎందుకు చేస్తున్నాడా అని ఎడ్వర్డు, ఛాన్సీ స్మిత్ మొదలైన తోడి పిల్లకాయలందరికీ ఆశ్చర్యంగానే ఉంది. వాళ్ల కేమీ అర్థంకాలేదు. ఎడ్వర్డు, స్మిత్తు చేపలు పట్టుకోటానికి వెళ్ళిపోయారు. అన్నా-తమ్ముడు యిద్దరూ బల్లమీద వంగి బొమ్మలు గీచుకోవటం మొదలు పెట్టారు.

వాళ్ళ అమ్మవచ్చి చూస్తూ కూర్చుంది. అవిడ చాలా చురుకైనది. చూస్తున్నదేగాని వాళ్ళకు ఏమీ ఒక్కమాట కూడా చెప్పటంలేదు. తనను ఏదైనా అడిగినప్పుడు మాత్రం కొంచెం 'ఇలాకాదు అలా వేయాలి' అని చెబుతుంది అంటే. వాళ్ల తెచ్చిన చక్రాలకు బిగువుగాపట్టే ఇరుసులు రెండు వెతికారు.

దొరికాయి. పెట్టెబండికి అతికించడానికి వేసిన ప్లాసుగూర్చి
తల్లి అభిప్రాయం కోరారు.

‘ఊ! రాపిడి ఎక్కువవుతుంది’ అన్నది వాళ్ళ అమ్మ
ఆ ఇరుసులు చూచి.

‘రాపినా?’ ఆర్వీల్ యీ మాట విసదం. యిప్పుడే
మొదలు. అతనికి అదేదో కొత్తగా వుంది.

‘రెండు కర్రలు ఒకదానికివేసి ఇంకొకటి రుద్దితే ఏమవు
తుంది? అదే రాపిడి అంటే. రెండు కర్రలు రుద్ది చూడండి’
అన్నది ఆవిడ.

‘అరిగిపోతాయి’ ఆర్వి దెంటనే చెప్పివేశాడు.

‘ఆ! మీ ఇరుసులు కూడా అంటే.. అవి అంత బిగు
తుగా వుంటే ఎల్లప్పుడూ రాచుకుంటూ ఉంటాయి. నాలుగు
రోజుల్లో ఇరుసుకాస్తా అరిగిపోతుంది. అంత బిగుతు పనికి
రాదు. ఆ ఇరుసులు గనుక బాగా అరగరుద్దితే కొంచెం వదులు
అయ్యేట్లు చేయవచ్చు. చక్రంపండు (Hub = చూము) లోపలి
ప్రక్క ఇరుసు చివరిభాగమూ బాగా నునుపుజేసి గ్రీసు పెడితే
కొంచెం బాగా పనిచేస్తుంది.’

ఆ తరువాత వారం రోజుల్లో ఆ పిల్లల్నిద్దరూ పెట్టెబండి
పూర్తిచేశారు. వసంతకాలం రాదోతూంది. రైతులు కర్రల
దొడ్లు, చావళ్లు అన్ని శుభ్రం చేసుకొనే రోజులు వచ్చాయి.
పాత సామానులు బయట పారవేసేది ఈ రోజుల్లోనే.

ప్రతిరోజూ బిడ్డరూ బడినుంచి రాగానే పుస్తకాలు
ఇంట్లో పెట్టివేసి బండి లాక్కుని బజారువెంట వెడతారు. ఆ
బండి నిండేదాకా పాతసామానులన్నీ కూర్చుకొని చీకటి బడక
ముందే ఇంటికి చేరుకునేవాళ్ళు.

ఇక వేసవి శలవలు రాగానే ఉదయాన్నే అన్నంతిని
బయలుదేరారండే రోజంతా అక్కడే తిరిగేవాళ్ళు. ఇలా పాత

సామానులు తెచ్చిపెట్టినందుకు కార్మాడీ వాళ్ళకు బాగా డబ్బులు
ఇస్తుండేవాడు. జీవితంలో రొలిసారిగా వాళ్ళు సొంతంగా
డబ్బులు సంపాదిస్తున్నారన్నమాట. రోజూ వచ్చిన డబ్బులు

ఇద్దరూ సమంగా పంచుకునేవాళ్ళు. అయితే ఆ డబ్బు
 లన్నీ ఏంజేసేవాళ్ళనుచుంటున్నారు ? వారానికి ఒకసారి శని
 వారంనాడు మిఠాయి అంగడికి వెళ్ళి ఏవైనా మంచి పదార్థాలు
 కొనితెచ్చుకునేవాళ్ళు. వాళ్ళు ఇంత కష్టపడి సంపాదించుకునే
 డబ్బులన్నీ ఇలా మిఠాయి అంగడికే ఇచ్చేవాళ్ళు. ఇలా
 వుండగా ఒకనాడు వాళ్ళు ఒకగాలిపటం కొనుక్కోవాలనుకున్నా
 రు. అయితే అమ్మే గాలిపటం వాళ్ళకు అంత తృప్తిగాలేదు.

వాళ్ళ ఊళ్ళో దుకాణంరోవున్న గాలిపటాలన్నీ పరికించి
 చూచారు. పెద్ద గాలిపటాలు చాలా ఎక్కువ ఉన్నవే వుండేవి.
 ఇక మామూలుదే ఒక్కొక్కటి నలభయిసెంట్లు (అంటే రెండు
 రూపాయలు) చాలా వుంది. దేరిచూచి దేరిచూచి చివరికి ఒకటి
 బయటికి తీశారు.

ఆపేళ మధ్యాహ్నం అది తీసుకొని కొంచెగట్టుకీ పెట్టాయి.
 వాళ్ళు కొన్నది చూచివే. ఎడవట్ట గాలిపటంలాగానే వుంది.
 అయితే వాచికంటే ఎక్కువగా చూత్రం లేదు. అన్నీదలాగానే
 వీళ్ళ గాలిపటం కూడా ఎగురుచూ వుండి వుండి బుడింగిన వాని
 పోతుంది. దోయి ఏ చెట్టు కొమ్మల్లోనో ఇరుక్కోసుంది.

‘అన్నాయ్ ఇలాంటిదైతే మనమూ చేసుకోవచ్చురా.
 అసలు ఇంతకంటే మంచిదే చేయవచ్చునన్నాగా !’ అని ఆర్విర్
 అంటుంటే వాళ్ళ అన్నాయ్ కళ్ళల్లో ఏదో ఆరోచన రోచింది.

స్టేజీ, పెట్టెబండి లాంటివి తయారుజేసినవాళ్ళకి గాలి పటం చేయటం ఒకలెక్కా ఏమిటి ? ప్రయత్నంలే ఎన్నీ పటాలయినా చేయొచ్చు. అలా తయారుచేసి వూళ్ళో పిల్లలకు అమ్ముకుంటే వాళ్ళకు డబ్బులు కూడా వస్తాయి.

‘అవునురా ఆర్వీ, ముందు ఒకటి పెట్టిది మంచిది ప్రయారుచేసుకుని చూద్దాం. ఆ తరువాత మరిన్నిచేసి అమ్ముకోవచ్చు’ అన్నాడు విల్బర్.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం గాలి భయ్యస వీస్తోంది. ఆగాలి పెట్టెకు ఆర్విల్ చేతిలోవున్న గాలిపటం లాక్కొని యెగిరిపోయింది.

‘లరేరే ! అన్నాడే ఇంకా చాలా పెట్టె గాలిపటం ప్రయారుచేస్తే అది మసల్నిగూడా గాలిలోకి ఎత్తుకుపోయేలా వుందిరా’ అన్నాడు ఆర్విల్.

‘అవునురా’ అంటూ విల్బర్ నవ్వాడు. కాని వెంటనే అతనిలో నవ్వు చూయమయింది.

‘ఎప్పుడో ఒకరోజు చేయలేకపోము లేరా’ అన్నాడు మళ్ళీ విల్బర్.

‘అన్నాడే’ గాలిపటం పట్టుకొని గాలిలో ఎగిరిపోతుంటే ఎలా వుంటుందోరా !’ ఆర్విల్ యేదో వూహించుకొంటూ అన్నాడు.

‘పట్టిల్లాగా మనం ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోవచ్చునన్న
మాటే’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘పట్టిలికి రెక్కలు ఉంటాయగా?’ ఆర్చీ సందేహాన్ని
తెలుపుతూ అన్నాడు.

‘మనకు రెక్కలు మనదే తయారుచేసుకుందే సరి.
గాలిపటాలే మనకు రెక్కల్లాగా పనిచేరావచ్చురా’ విల్బర్
అన్నాడు.

గా లి ప టా లు

ఆ వీణాది అంతా వాళ్ళిష్టరీతే చేసినంతా పని. ఉజం తీరికలేదు. మొదట ఒక గాలిపటం చలనాచర్యశాల. మొదట దాని దొమ్మి చాగితంమీద వేసుకున్నారు. ఇక చలనాచర్య చేయటంలో తేలికగానూ, గట్టిగానూ ఉండాలి. తేలికగా పుండేచెక్కలు సంపాదించారు. చిల్లరి వస్తువుల మరణదారుని అడిగితే దాని చెక్కలపెట్టె పాతదొకటి ఇచ్చాడు. అతనికి మరణంతో చాలాంటి పెట్టెలు చాల ఎక్కువయిపోయి వీటిని వదిలించుకోవటం ఎలానా అనుకుంటున్నాడేమో అనిగీ అవగతమైందే పెట్టెలు ఇచ్చాడు.

దొమ్మి వేసుకున్నారు. చెక్కలు సంపాదించారు. గాలి పటానికి మూలల్లో చెక్కముక్కలు ఒకదానికొకటి జిగురుపెట్టి అతికిస్తారు. అలా అతికించిన చెక్కలు అప్పుడప్పుడు పూడికే పూడిపోతుంటాయి. అందుకని మొదట జిగురుపెట్టి అంటించి నానిపైన రీగపెట్టితూతూ కడితే ఇక పూడకుండా వుంటాయని ఆలోచించారు. కొక్కొక చాల మంచివాడు. అవగగానే అతను చాల పియసానో రీగ ఒకటి ఇచ్చాడు. అది తేలికగానూ, గట్టిగానూ వుంటుంది.

అ చలనాచర్య ఆ అన్నాతమ్ముళ్ళిష్టరీతే మరొక ఆలోచన చేసింది. మామూలంగా ఇతరుల పిల్లలందరూ కొని ఆడుకుంటూ

వుండే వాటికంటే పెద్ద పటాలు తయారు చేయాలనుకున్నారు. అయితే దీనికి మెలాంటి చెక్కలు ఉపయోగించాలా అన్న అనుమానం వచ్చింది. వాళ్ళకు దురాణం అతను యిచ్చిన చెక్కలు చిన్న పటాలకయితే పనికొస్తాయిగాని పెద్దవాటికి అగవు. వాళ్ళ దొడ్లోవున్న చెక్కల్లో సడింపు (బరుపు) ఎత్తువగా వుంది.

ఆ ఊళ్ళో స్వార్ట్ బ్లస్ అనే ఒక జర్మన్ అతను చాలా కాలంనుంచి వుంటున్నాడు. అతను బీరువాలు, పెద్దలు చేస్తూ వుంటాడు. పనికిరాని సాతబీరువాను చక్కబెట్టి సొగసుగ నిలిపించి, నూనెనీరైట్ అమ్ముతు ఇచ్చాడు. ఆయన మంచి వడ్రంగి, బీరువాల కుశలుడని ఆమె తన స్నేహితురాండ్రు చెప్పేది. వీళ్ళ మూలంగానే అతనికి ఆ పూర్వో డాగా పనికిరాదా దొరుకుతూంది. అందువల్ల నూనె (విల్బర్ తల్లి) అంటే అతను చాలా విశ్వాసంతో వుండేవాడు. వాళ్ళ అమ్మ వాళ్ళిద్దరినీ అతనివద్దకు తీసుకువెళ్ళింది. అప్పుడు ఎల్బర్తు పద్నాలు గేండ్లు, ఆర్బిల్తు పది. వాళ్ళు అతనిలో కడుగు కావలసిన వాటిని గురించి చెప్పారు. అతను ఇదంతా సరకుగాని విన్నాడు.

‘నేను ఎప్పుడూ గాలిపటాలుచేసి ఎరుగనుగాని వాటికి రేలికగా, విరిగిపోకుండాఉంచే చెక్కలు కావాలనుకుంటాను. ఎదురుబద్దలు వున్నాయిగాని అవి క్షురగా పంగిపోతాయి అన్నాయి గారూ—అయినా యీ చెక్కను తీసుకుపోయి చేసి చూడండి’

అంటూ వాళ్ళకు స్పూస్ జాతిచెక్క ఇచ్చాడు. రెండు గాలిపటా
లకు సరిపోయేటంత చెక్క తీసుకొని ఇంట్లోకి పరుగుతుకుంటూ
వెళ్ళారు. తానేపట్లోనే బద్దలు విగించి దానికి ఉల్లిపొర కాగితం
అంటించారు.

ఈ కొత్త గాలిపటం ఎవరూ లేనప్పుడు ఎగరవేసి
చూచుకోవాలనుకున్నారు. అందుకని మరునాడు ఉదయం ఆరు
గంటలకే చిగ్ హిల్ కొండ గట్టువద్దకు వెళ్ళారు. అప్పుడు గాలి
చక్కగా వీస్తున్నది. గాలిపటం ఎగరవేశారు. అది ఆకాశం
లోకి నిటారుగా ఎగిరిపోయింది. చాల ఎత్తుకు పోయిన తర్వాత
ఉన్నట్టే ఉండి ఒక్కసారే గాలి ఆగిపోయింది. గాలిపటం
గిరున వాలిపోయి ఒక చెట్టుకొమ్మల్లో ఇరుక్కుపోయింది.

విల్బర్ చెట్టుఎక్కి కొమ్మల్లో ఇరుక్కుని పాడయిన
గాలిపటం తీసుకువచ్చాడు. ఉల్లిపొర కాగితం అంతా చీరిగి
పోయింది. బద్దలు కూడా మళ్ళీ పనికిరాకుండా పాడయి
పోయాయి.

‘ఇంకా సయంరా అన్నాయ్. ఇప్పుడుగనక ఆ ఎడ్వర్డు
వాట్ల చూస్తే మనర్ని నవ్వేవాళ్ళు కదూ?’ చిక్కమొగంవేసి
ఆర్వి అన్నాడు.

‘మనం ఏదో పొరబాటు చేసినట్టున్నాం. అదేమిటో
తెలియకుంటేడు ఆర్వీ’ విల్బర్ నిరాశతో అన్నాడు.

‘అసలు బొమ్మ తప్పుబోయి వుంటుంది. లేకపోతే పటం ఎందుకు కుదరకుండా పోతుంది ?’ అర్జీ అన్నాడు.

‘సరేరే. ఈ వేళ స్కూలునుంచి రాగానే మళ్ళీ బొమ్మ వేసి చూద్దాం’ విల్ అన్నాడు.

ఆవేళ మధ్యాహ్నం నిన్నటి బొమ్మ తీసి చూచారు. అది అంతా సరిగానే వున్నట్లు కనపడింది.

‘అసలు.. గాలిపటం ఎందుకు వారిపోతుంటుందావ్ ?’ ఆర్జీ అడిగాడు.

‘ఏమోరా నాచీ లెర్నెడు. గాలి ఏమో ఎప్పుడూ ఉండదు. గాలి ఉన్నప్పుడు చూత్రం పటం ఎగురుతూ వుంటుంది. అంతే గదురా ?’ విల్ ఏమిపేమిటో ఆలోచిస్తూ అన్నాడు.

‘అవునురా అన్నాడై’ ఆర్జీ అందుకొన్నాడు.

‘గాలి ఆగిపోగానే పటం వారిపోతుంది. అంటే కావలసినంత గాలి లేనప్పుడు వారిపోతున్నదన్నమాట. అంతేగా ? అయితే గాలి పేగం తగ్గిపోయిందేగాని పూర్తిగా ఆగిపోలేదుగా’ విల్ అన్నాడు.

‘మరి గాలి లేకపోయినా పక్షులు పడిపోవేం ?’ ఆర్జీ అన్నాడు.

‘పక్షులకి వుండే రెక్కలు ఎంత చదువు గాలినయినా అందుకుంటున్నాయన్నమాట.... అదేరా సంగతి. మన పటం

చాలినంత గాలిని పట్టుకోలేకపోతుందిరా' విల్ ఆకాశంలోకి చూచి ఆలోచిస్తూ అన్నాడు.

‘మధ్యలోవున్న కట్టు మరీ బిగువు అయిందేమో!’ ఆర్వి అన్నాడు.

ఆ రోజుల్లో కూడా యీ రోజుల్లో పిల్లలు ఎగురవేసే లాంటి గాలిపటాలే వుండేవి. మధ్యలో ఒక కట్టు వుంటుంది. దాని చివరను తోకలాగా ఒక గుడ్డపీలిక వ్రేలాడుతుంది.

‘నిజమేలాగుందిరా మధ్యలో వుండే కట్టు (Belly band) మరీ బిగువు అయ్యేసరికి తోవంపు రాదు. అంచేత ఓడచాప తీసుకొనేలాగు తగినంత గాలిని తీసుకోలేకపోతుంది. అంతే. గాలి తగ్గిపోగానే నిలవలేక వాగిపోతుంది’ విల్ అన్నాడు.

‘అయినా ఇంకా కొంచెం పొడుగుగానా నడికట్టువేస్తే?’ ఆర్వి అన్నాడు.

ఇద్దరూ బల్ల మీద వంగి ఆ విధంగా కొత్త బొమ్మ గీస్తున్నారు.

‘అన్నాయ్ ఈ తోక ఎందుకురా?’ ఆర్వి అడిగాడు.

‘అది పటం అటూ ఇటూ ప్రక్కలకూ పోకుండా నిలిపి వుంచటాని కనుకుంటా’ విల్ చెప్పాడు కొంచెం అనుమానంగా.

‘ఒకసారి గాలి తక్కువగా పున్నప్పుడు వటం సరిగా
పైకి పోవటం లేదురా. రోకబడుపు ఎక్కువగా పున్నట్టుంది’
అర్వి అన్నాడు.

‘గాలి ఎక్కువగా పున్నప్పుడేమో - - రోక పొడుగుగా
వుందా? గాలి లేనప్పుడు ఎటు రోకే పుండుకపోలే దావుం
టుంది. అయినా ఒక పటానికి పొడుగురోక - ఒకదానికి పొట్టి
తోక పెట్టి చూద్దాం!’ విర్ర అన్నాడు.

ఇంకొక పటానికి సరిపోయే చెక్కలు పున్నాయి.
ఈసారి దీనికి సవరింపు పొడుగు ఎక్కువగా పెట్టి చూడటం
చేశారు. ఆ మరునాడు వుదయం ఆరుగంటలకు ముగ్గు కొండ

గట్టు దగ్గరికి వెళ్ళారు. ఆ వేళకూడా గాలి బాగానే వుంది. కాని కొంచెంసేపు ఎక్కువగానూ కొంచెంసేపు చిగుతూ చలా వుంది. కొత్తగాలివటం ఎగురవేశారు. బాగానే పైకి పోయింది. కాని అక్కడ ఒది నిలకడగా వుండటలేదు. ఆ ప్రక్కకు యీ ప్రక్కకు చూలిపోతున్నది.

‘తోక పొడుగు చాల్లేదులా వుంది’ అన్నాడు ఆర్విల్.

పటం క్రిందికి దించి దాని తోకకు మరొక అడుగు పొడుగు గుడ్డపీలిక ముడిపెట్టారు. రోసారి చాలా బాగా ఎగురు తున్నది. రెక్కలున్న పక్షి ఎగిరినట్లే వుంది. బాగా పైకిపోయి చొరబడుతూ పైన నిలిచివుంది.

‘అహా! ఇప్పుడు చూడరా అన్నామీ ఎంత బాగావుందో?’

‘రోసారి సదికట్టు పొడుగ్గా పెట్టాలకమా. గాలి చిగ్గి పోయినా వారిపోతుందా ఎగురుతూంది. దీనిని మైలు దూరమయినా ఎగురి వేయవచ్చురా’ ఓర్ అన్నాడు.

‘ఈవేళ మధ్యాహ్నం మళ్ళీ వేసి చూద్దాం.....ఏం?’ ఆర్వి అన్నాడు.

సరేననుకొని ఆ రోజు మధ్యాహ్నం సవ్యర్థ వాళ్ళతో పాటు వీళ్ళ కూడా పటాలు ఎగురవేసుకోడానికి వెళ్ళారు.

‘మిగతా అందరి పటాలకంటే వీళ్ళది చాల పైకిపోయి బాగా ఎగురుతున్నది. ఒక్కసారి కూడా వారిపోవటలేదు. అరాశంలో అందంగా ఆడుతున్నది. ఆ పిల్లలందరూ ఈ పటం

ఎగరవేసి చూడాలన్నాడు. సరేనని ఎల్చర్ వాళ్ళందరినీ తలొక
సారి ఎగురవేయనిచ్చాడు.

‘ఇలాంటివి ఇంకా చేసి అమ్ముతావా ?’ జాన్ స్టన్
అడిగాడు.

‘ఎల్చర్ ఆర్వీల్ వంట చూశాడు. కొంచెంసేపు ఇద్దరూ
ఆలోచించారు.

‘లేదు. దాని ఇది కావాలంటే అమ్ముతాం’ ఓర్ చెప్పాడు.
‘ఎంతకెంతాలో చెప్పండి ?’ జాన్ స్టన్ మళ్ళీ అడిగాడు.
‘తను కోడోయినాడటలే అనుకుంటూ ‘ఇరవై సెంటలు’
(రూపాయి) అన్నాడు.

జాన్ స్టన్ కొంచెం వెనకాడాడు. ఎందుకంటే అతని
చిల్లర మరణం అతనికి పనిచేసి పెట్టినందుకు వారానికి పది
హేను సెంటలు (ముప్పావలా) మాత్రమే ఇస్తాడు. అదేగాక
ఇంట్లో సొంతంగా తయారుచేసిన గారితనానికికూడా ఇరవై
సెంటలు అనుకున్నాడు.

‘కొట్లో నలభయిసెంటలు (రెండు రూపాయలు) పెట్టి
కొంటేవే అమ్మా, అదే బాపుంది ?’ అని ఎల్చర్ తన గారి
పటం చూడేసని బుద్ధిపించడోయాడు.

దానికి జాన్ స్టన్ తల వూపాడు. రుమోడు నిజమేనీయో.

‘కొంటానుగాన పచ్చే శనివారండాదా పట్టులకి అను
తారా మరి ?’ జాన్ స్టన్ అడిగాడు.

‘నరేలే తినుకో’ అని విల్బర్ ఆ పటం అరిగి ఇచ్చాడు.

ఆ తరువాత చాలా గాలిపటాలు తయారు చేశారు. చివరకు కొన్ని గాలిబుట్టలు కూడా చేశారు. ఉల్లిపొర కాగితానికి బదులు సన్నని గుడ్డతో ఈ బుట్టలు తయారుచేశారు. ఇవి మూఝాలువాటికంటే చాల పైకి ఎగిరుతాయిగాని వీటిని చేయటం చాల కష్టం.

‘అన్నయ్ రెండు పటాలు ఒకవానికొకటి కట్టి ఎగరే వేసి చూద్దాం ఏమవుతుందో ?’ అని పటం ఎగరేవేసి దాని దారానికి రెండోది కడదాం’ అని అర్చి ఒక కొత్త ఉపాయం చెప్పాడు.

‘అ, వేసి చూద్దాం, పద’ కొంచెం అనుమానంగా పరే అన్నాడు.

అలానే చేశారు. ముందు ఒకటి కొంత పైకి పోయిన తరువాత దాని దారం మధ్యలో రెండోది ముడిపెట్టారు. భలే బాగా ఎగిరాయి. అర్చి పట్టుకొని అడిస్తున్నాడు.

‘అన్నయ్ ఇది పట్టుకొని చూడు. చేతులో సెలవట్టలేదురా. లాక్కుపోతోంది. చూడు ఇంకా’ అర్చి చెప్పాడు హుషారుగా.

విల్బర్ పట్టుకొని చూచాడు. అర్చి చెప్పింది నిజమే. అర్చి ఇంకా కొంచెం దారం పడిచాడు. రెండోపటం కూడా అలాగే అంతే ఎగిరిపోతూంది.

‘నన్ను కూడా ఎత్తుకుపోయేట్లుందిరా అన్నాడే! ఎప్పుడో
మనల్నికూడా ఎత్తుకుపోయే గాలిబుట్టలు చేరువవుతూ —
అర్థిల్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

వాళ్ళు కట్టినదారం పూరింది. అంచేత ఆ రెండు పటాల
పూవుకు అగలేకపోయింది. మధ్యలో ఎక్కడో ఒక రెగిపో
యింది. ఆ పటాలు రెండూ గాలిలో పళ్ళెలాగా అంతలేకుండా
ఎగిరిపోయాయి. అవి మళ్ళీ కనుపించలేదు.

విల్బర్ గానీ జబ్బు చేసింది

విల్బర్ గానీ, ఆర్విల్ గానీ ఎప్పుడూ ఇవిచేయటంతోనే కాలం గడుపుతున్నారను కొంటున్నారా? వాళ్ళకు ఇతర పనులు కూడా చాలవున్నవి. విల్బర్ ఇప్పుడు హైస్కూల్లో చదువుతున్నాడు. ఆ స్కూల్లో హరిజాంటర్ బాస్ (అంటే రెండు స్థంభాలు భూమిలోపాతి వాటిపైన అడ్డంగా ఒకరొక్క బిగిస్తారు. పిల్లలు దీనిని పట్టుకొని బస్కెట్ బాల్ తీసికొని క్రిందికి పైకి టిగుతుంటారు. వీటివల్ల చేతులకు బాగా బలం వస్తుంది) తెచ్చారు. స్కూల్ కాగానే రోజూ విల్బర్ వెళ్ళి చాలసేపు దీని మీద వ్యాయామం చేసేవాడు. కొన్నాళ్ళకి దానిమీద చాలదాగా చేయటం నేర్చుకొన్నాడు. ఒక్కబిగిన యాదై బస్కెట్ బాల్ తీయగలిగేవాడు. అంచేత అతనిచేతులు బాగా బల పడ్డాయి.

ఇలా అరుసెలలు గడిచేసరికి దానిమీద మిగతావాళ్ళకి చేతగాని పనులుకూడా చేయటం నేర్చుకొన్నాడు. బాగా వూపు దెబ్బకుని ఎగిరి దానిపై రెండోవైపుకు దుమకటంలో మంచి నేర్పు సంపాదించాడు. ఇదిగాక వాళ్ళస్కూల్లో ఇంకా చాల రకాల ఆటలు వ్యాయామాలు వున్నాయి. వాళ్ళమేష్టారు విల్బర్ కి ఇంకా ఏవేవో ఆటలూ అవీ నేర్పాలనుకున్నాడు. కాని విల్బర్ కి ఇదితప్ప మరేదీ సచ్చలేదు.

‘దానిమీద అలా చేస్తుంటే గాలిలో ఎగిరిపోతున్నట్టే వుంటుందిరా’ అని ఒకనాడు తమ్ముడుతో విల్బర్ చెప్పాడు కూడా.

విల్బర్ రోజు రోజుకూ దాగా బలమైన వాడిగా తయారవు తున్నాడు. ఆ రోజుల్లో బస్సులు అనేవిలేవు (ఒప్పుచప్పుడే హెన్రీఫోర్డు అనేఒకాయన నుర్రాలు లేకుండా సడిచేబండి తయారు చేస్తున్నాడు.) అంచేత వాళ్ళిద్దరూ రోజూస్కూలుకు నడిచి పోవలసిందే. వాళ్ళ ఇంటికి స్కూలు రెండుమైళ్ళదూరం ఉంది. ప్రతిరోజు ఇంతదూరం నడిచిపోవటంమూలాన వాళ్ళ కాళ్ళల్లోకూడా మంచిబలం ఏర్పడింది.

విల్బర్ హైస్కూలులో చేరిన మొదటి రోజుల్లోనే ఫుట్ బాల్ (కాలిలో తన్నే బంతిఆట) ఆటలో మొనగాడుగా వుండేవాడు. చలికాలంలో హాకీ ఆడుతుండేవాడు. వాళ్ళ స్కూలుకు ప్రక్కనే గడ్డ కట్టిఉన్న చెరువు మైదానంలో స్కూలు ఆటల పోటీలు జరిగాయి. ఒకసారి ఆ సమీపంలోవున్న మిలటరీ ఆఫీసర్ల (సైన్యంలో ఉద్యోగులు) పిల్లలంతా ఒక ముఠాగా వీళ్ళ ముఠాతో ఆడారు. ఏ ముఠాకూడా ఒకరికొకరు తగ్గకుండా ఆడుతున్నారు. అంటే రెండుముఠాల్లో సమవృద్ధిలన్నమాట. విల్బర్ తన వంతుగోల్ (వలలో పడేలాగా బంతిని చిన్నట్ట) చేరాడు. ఆఫీసర్ల పిల్లల్లో ఒకడు వచ్చేబంతికి కర్ర అడ్డు పెట్టాడు. విల్బర్ పెద్ద పూపుమీదపోయి అతన్నితాకి బంతిని పాతవివేశాడు.

అందరూ ఆ బంతిచుట్టూ చాలసేపు పెనుగులాడుకొన్నారు. ఇంతలో ఆఫీసర్ల పిల్లల్లో మరొకడు ఆ బంతిని గట్టిగా తన్నబోతే బంతిజారిపోయి ఆ తన్ను సరిగ్గా విల్బర్ నోటిమీద తగిలింది. ఆ దెబ్బతో విల్బర్ నోటినుంచి ఒక్కసారే అయిదు పళ్ళు రాలిపోయాయి. అంతటితో ఇక ఆట ఆపివేశారు. అదృష్టంకొద్దీ మిలటరీ డాక్టర్లొకాయన అక్కడేవుండి ఆట చూస్తున్నాడు. అతను వెంటనే విల్బర్ వగ్గరకు పరుగెత్తుకువచ్చి 'అయ్యో పాపం బాగా దెబ్బ తగిలినట్లుండే లచ్చాయ్,' అన్నాడు.

'ఆ ఏమీపరవాలేదు లెండి' అన్నాడేగాని ఆ వెంటనే ఒళ్ళు తెలియకుండా పడిపోయాడు. తీసుకుపోయి ప్రక్కమీద పడుకో బెట్టారు. ఇప్పటిలాగా ఆరోజుల్లో 'పెన్సిలిన్' 'సల్ఫానిమిడ్' ఇంజక్షన్ల వంటి మందులులేవు. ఇంత అయోడిన్ గాయంమీద వేసేవారు. అంతే. ఈ మందు విల్బర్ కి పనిచేయలేదు. అతని గాయాలకి అదేమీ చాల్లేదు. చాలరోజుల దాకా గొట్టాలద్వారా పండ్లరసం పాలులాంటివి మాత్రమే తీసుకుంటూ వుండాలిసి వచ్చింది. ఆ తరువాత చాలరోజులకి మెల్లగా గుడ్డలాంటి తిండి పెట్టేవాళ్లు. అయితే ఎందుచేతనో ఈ ఆహారం విల్బర్ కి సరిపడలేదు. దానితో అతనికి కడుపులో ఒకరకమైన నొప్పి వచ్చింది. ఆ తరువాత గుండె బలహీనత ఏర్పడింది. ఇక జీవితం అంతా ఇలా ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోతాడేమో అనిపించింది.

వాళ్ల అమ్మ, నాన్న, తమ్ముడిలా తలా కొంచెంసేపు విల్బర్ చగ్గర చూర్చుని అతనికి కావలసినవి చేస్తుండేవాళ్లు. కొడుకు యిలా మంచబట్టిన తరువాత వాళ్ల నాన్న ఎక్కడికి వెళ్లటం మానివేసి ఇంట్లోనే పుంతున్నాడు. ద్రక్కనే చూర్చుని వాళ్లనాన్న తబట్ట చెటుతుంటే విల్బర్ ఎందుకూ పడుకొనేవాడు. వాళ్లనుగురించి అర్థం చేసుకొనే అవకాశం అతనికి ఇదివరకెప్పుడూ దొరకలేదు. ఇప్పుడు ఆయన సంగతి బాగా అర్థం అయింది. విల్ బకనాడు వాళ్ళనాన్నను ఆయనకు క్రిస్తు చర్చి పాదిరి ధర్మదీక్ష ఎలా వచ్చిందని అడిగాడు. ఓగవంటుంది కొందరికి అలాపిలిచి యిస్తుంటారని కొందరికి యివ్వరినీ వాళ్ళ నాన్న చెప్పాడు.

వాళ్ళనాన్న వేపుట్టి గురించి, మతాన్ని గురించి చెప్పే సంగతులన్నీ ఆలోచిస్తూ పడుకొనేవాడు. మళ్ళీనాన్న వచ్చి సప్పుడు అడగాలిన ప్రశ్నలు ఆలోచించుకుంటూ పుండేవాడు. చెప్పినంతవరకు వినె చృప్తిపడే అలవాటు విల్బర్ కిగాని అర్చి లకిగాని ఎప్పుడూలేదు.

‘అలా ఎందుకు అడుగుతుంది?’ ‘ఎప్పుడు అడుగుతుంది?’ అని అనేక ప్రశ్నలు అడగకుండా పూతుకోరు. అతానన్న తరువాత ‘నాకు సయమైనాక నేనుగూడా పనిచేస్తాలే నాన్నా,’ అంటుండేవాడు. అతనుకూడా ఎప్పుడయినా వాళ్ళ నాన్నరిని పాదిరి అవుతాడేమో! వాళ్ళనాన్న చాల తెలివైనవాడు. కొడుకు

చెప్పే మాటలన్నీ విని నవ్వుతూ, 'దేవుడు ప్రతివాళ్ళకీ ఏదో ఒకపని ముందే ఏర్పాటు చేసేవుంటాడు బాబూ.... నీవూ, తమ్ముడూ మీయిద్దరూ నాలాంటి పాదిరీలు అవుతా రనిపించటం లేదు. మీరేమిచేయాలో ? మీరు ఇంతకంటే గొప్పవాళ్ళే అవు తారు లావుంది' అని చెప్పేవాడు.

విల్బర్కి కొంచెం కూర్చోనే ఓపిక వచ్చింది. వాళ్ళ నాన్న ఒకనాడు అతనికి కొయ్యమీద చెక్కుడు పనిచేసే పని ముల్లు తీసుకొచ్చాడు. అదిచూచి విల్బర్కి ఓలేసంబరంవేసింది. మంచికొయ్య ముక్కలు-పనిముల్లు నాన్న తెచ్చిపెట్టాడు. వాటితోపాటు చెక్కుడు పనులకు సంబంధించిన బొమ్మలు, సమునాలు వేసివున్న పుస్తకం కూడా ఒకటి పట్టుకొచ్చాడు. అందులో అన్నిరకాల కొయ్యలను గురించీ వ్రాసివుంది. కొన్ని మెత్తగా వుంటాయి. కొన్ని విరిగకుండా ఎంతయినా వంచ వచ్చు. కొన్ని రకాల కొయ్యలు ఎంతమెత్తగా వుంటాయో అంత గట్టిగా వుంటాయి. విల్బర్కి ఈ చెట్టు కిగిలి జబ్బే చేయకుండా పుంజే ఇవ్వన్నీ నేర్చుకొనే అవకాశం లేక పోయేదేనేమో :

ఒకనాడు ఆర్విల్, వాళ్ళ అన్నామ్ బగ్గరకువచ్చి 'అన్నామ్ విన్నావటరా?' అన్నాడు.

'ఏమిటిరా ?'

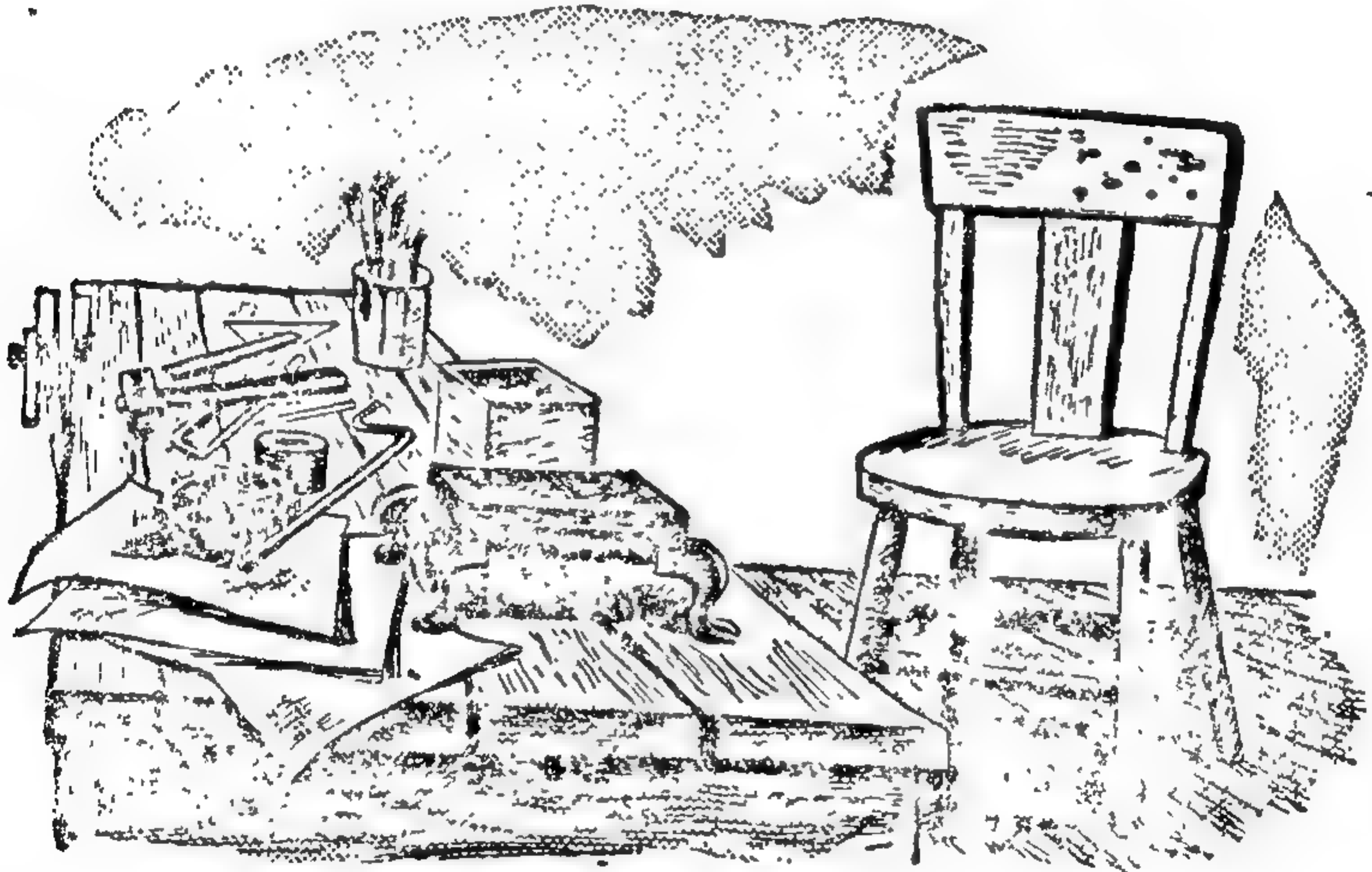
‘అమ్మకు ఒక చుర్రీ చేసిపెడదాంరా. నీవేమో బొమ్మ
గీసిపెట్టు. నేను వొడ్లోకి వెళ్ళి చుర్రీ తయారుచేస్తా. అమ్మకు,
నాన్నకు ముందేచెప్పవద్దు. ఏం?’ అన్నాడు ఆర్పి.

ఎప్పుడూ ఇంచే. మొదట ఆర్పికి ఒక ఆలోచన తడు
తుంది. విల్బర్ దానినిగురించి బాగా లోతుగా ఆలోచించు
కొంటాడు. ఆ ప్రయత్నం ఇవ్వరూ దానిని బాగా ప్రశ్నించు
కొంటాడు. *వెళ్ళిపోతాను. ఇంకా ఏమీ లేదు.*

వాళ్ళ అమ్మకు ఎలాంటి చుర్రీ అంటే ఇష్టమో దాని
నమూనా బొమ్మ గీశారు. వాళ్ళ నాన్న తెచ్చిపెట్టిన డ్రాయింగు
పెట్టెలో వాళ్ళకు రావలసిన పనిముట్లు అన్నీ ఉన్నాయి.
వాటితోపాటు అసలు గీయు రాగిరేఖ, రకంవారి పెన్సిళ్ళు,
గుండ్రంపేయి మంపాసుబహదూ వచ్చాయి. వాటితో విల్బర్
బాగా బొమ్మలు వేయటం నేర్చుకొంటున్నాడు. చుర్రీ నమూనా
చాలా బాగా చుదిరింది. అది తీసుకొని ఆర్పి కట్టెలవొడ్లోకి
రహస్యంగా వెళ్ళాడు.

విల్బర్ తన మంచంమీదనే కూర్చొని తమ్ముడికి ఎలా
చేయాలో అంతా జాగ్రత్తగా చూపుతున్నాడు. చుర్రీ చేయటం
లేలికపనిగాదు. కూర్చొనే చెక్కకి నాలుగు గుండ్రని రంధ్రాలు
వేయాలి. ఈ నాలుగు రంధ్రాలలోనూ నాలుగు కాళ్ళు బిగిస్తారు.
వాళ్ళ నాన్నపద్ద కోసిన కొయ్యముక్కలు చాలా వున్నాయి.
వాటిల్లో ఒకటి ముప్పాతిక అంగుళం మందం ముక్క దొరి

కింది. రెండు పాత చీపురుబద్దలుంటే అవిగూడా సరిగా ముప్పాతిక అంగుళం మందమే వున్నాయి. ఇవిపెట్టి ఆర్ప్స్ కాళ్ళు తయారుచేశాడు. సరిగ్గా సరిపోయాయి. ఆర్వి ఆ జర్కన్ వడ్రంగి షార్ట్స్ చగ్గరికి వెళ్ళి కొంచెం మక్కు అడిగి పట్టుకొచ్చాడు. అది పెట్టి బాగా ఎండనిచ్చారు. మంచి కుర్చీ తయారయింది. దానికి అనుకొనే థాగం తయారుచేశారు. దానికి ఆర్వి బాగా రంగు పూశాడు.

ఆ మరునాడు ఉదయం వాళ్ళ అమ్మ పంపియింద్రోకి వెళ్ళేసరికి అక్కడ కొత్త కుర్చీ కనపడింది. ఆమెకు అది కొడుకులు యిచ్చిన మొదటి బహుమతి. అయితే యిదివరకు చాలసార్లు క్రిష్టమస్ పండక్కి, పుట్టినరోజు పండుగలకీ చాల బహుమతులు తెచ్చి ఇస్తుండేవాళ్ళు. కాని అవి వేరు-ఇది వేరు. ఇది సొంతంగా వాళ్ళ చేతులతో తయారుచేసింది.

విల్బర్ జబ్బుగా వున్నప్పుడు కూడా ఒక్క పనితో
 వూరుకొనేవాడుకాదు. మంచంమీద పడుకొని ఎన్నో పుస్తకాలు
 చదువుతుండేవాడు. అదివరకు స్కూలు పాఠాలుతప్ప ఇతర
 పుస్తకాలేవీ చదివేవాడు కాదు. అతనికి యిష్టమే చదవటం
 అంటే యేమిదో తెలిసింది. పుస్తకాలలో కూడా ఎంత తమా
 షాలు వుంటాయో అర్థమయింది. చాల పుస్తకాలు చదివాడు.
 వాటిల్లో 'రాబిన్సన్ క్రూసో' అనే పుస్తకం అంటే అతనికి
 ఎంతో యిష్టం - ఎందుకనుకున్నారు? రాబిన్సన్ యెక్కడా
 ఏమీ దొరకక ఒక ద్వీపం (లంక)లో దిగాడు. అక్కడ అతనికి
 ఏమీ దొరకలేదు. తనకు కావలసిన ప్రతిదీ తానే తయారు
 చేసుకోవలసి వచ్చింది. ఒక తెప్ప, గుడిసె, బట్టలు, పని
 ముట్టులూ ఒక పేమిటి? అన్నీ తయారుచేసుకొన్నాడు. అతనికి
 గనక అవన్నీ చేసుకోవటం చేతగాకపోతే వచ్చిపోయేవాడే
 గదా !

విల్బర్ మంచంమీద పడుకొని తాను, తన తమ్ముడు
 ఒక ఎడారిదీవిలో వున్నట్టు వూహించేవాడు. అయితే వాళ్ళకూ
 వస్తువులు తయారుచేయటం తెలుసుగనక ఏమీ ప్రమాదం
 వుండదనుకునేవాడు తానూ ఆర్పి ఎప్పుడయినా గొప్పవాళ్ళం
 అవుతామనుకొనేవాడు. మళ్ళీ 'ఇవన్నీ ఒట్టి కలలే, నిజం
 కావచ్చామా?' అని తనలో తానే అనుకొనేవాడు. ఒక్కో
 క్కప్పుడు కలలుకూడా నిజం కావచ్చునని అప్పుడు అతనికి

తెలియలేదు. కొంచెం సహాయం చేసేవాళ్ళు వుండేవాలు. అవే జరుగుతాయి.

ఆర్వి మాత్రం ఎప్పుడూ చదివేవాడు కాదు. ఇతరుల ఆలోచనలను గురించి చదవటం అతనికి యిష్టం వుండేదికాదు. తన ఆలోచనలేవో తనకు వున్నాయి. అతనికి కావలసింది అంతే. ఎప్పుడూ పుస్తకాలు చదువుతూ కూర్చుంటే ఇక పనులు చేసే దెప్పుడూ ?

ఒకసారి ఆర్వి, ఎడ్వర్డుతో ధాగం కలిసి పుస్తకాలు అచ్చువేసే ప్రెస్సు ఒకటి కొన్నాడు. వీళ్ళిద్దరూ అప్పుడు ఆరవ ఫారము చదువుతున్నారు. 'మిడ్జిల్' అనే స్కూలు పత్రిక నడపాలని వాళ్ళ ఆలోచన. వాళ్ళ ప్రెస్సు వేరే పత్రికకు కూడా పెట్టుకున్నారు. వాళ్ళ ప్రెస్సు సిగరెట్టుపెట్టె అంత చిన్నది. ఆ పత్రికయు అంత చిన్నదే.

అయితే ఏం ? వాళ్ళు దాన్నే నడిపారు. వాళ్ళతో చదివే పిల్లల్ని గురించే వ్రాసేవాళ్ళు. అది వాళ్ళే అచ్చువేసేవాళ్ళు. వాళ్ళ వూళ్ళోవున్న పాతసామానుల వర్తకుడు, వడ్రంగి, కసాయిదుకాణం (మాంసం అమ్మేచోటు) లాంటివాళ్ళను తమ పత్రికకు ప్రకటనలు (అడ్వర్టయిజ్ మెంట్లు) ఇవ్వమని అడుగు దామనుకున్నారు. ఒక్కొక్క ప్రకటనకు పదిహేను సెంట్లు (ముప్పావలా) చెల్లించుకోవాలి. అడిగినవాళ్ళందరూ ప్రకటనలు యిచ్చారు. వాళ్ళ చిన్నప్రెస్సు ఒక చిన్న పేపరుమాత్రం అచ్చువేయగలదు.

‘మా అన్నాయ్కి నయం కానివ్వవోయ్ ! మనమే సొంతంగా పెద్ద ప్రెస్సు తయారుచేసుకోవచ్చు’ అని ఆర్వీ ఎడ్వర్డుతో అంటూ వుండేవాడు.

‘అబ్బ నీ కేమిపిచ్చి ?’ అన్నాడు ఎడ్వర్డు.

‘ఏయ్, చేయకేమోయ్ ? స్లెడ్జి చేశాం, గాలిపటం చేశాం, కుర్చీ చేశాం, ప్రెస్సు మాత్రం చెయ్యలేమనుకున్నావా? చూస్తుండు—చేస్తామో లేదో ?’ అన్నాడు.

విల్బర్ యిప్పుడిప్పుడే కొంచెం లేచి తిరుగుతున్నాడు. చాల బలహీనంగా వున్నాడు. రోజూ స్కూలుకు రెండుమైళ్ళ దూరం నడిచే ఓపికలేదు అతనికి. అందుకని అతనిని స్కూలుకు పంపటమే మానివేయాలనుకున్నారు వాళ్ళ అమ్మ నాన్న.

ఆ రోజుల్లో వాళ్ళనాన్న ‘క్రిష్టియన్ కన్సర్వేటర్’ అనే ఒక చర్చి పత్రికకు ‘సంపాదకుడుగా వుండేవాడు. అందులో విల్బర్కి ఒకపని యివ్వాలనుకున్నాడు. పత్రిక అచ్చు అయి రాగానే వాటిని మడచి పైన అడ్రసులు అంటించటం అతను చేయవలసిన పని. ఆ పత్రిక్కి చాలమంది చందాదార్లు వుండే వారు. అంచేత విల్బర్ ప్రతివారం చాలసేపు ఇవన్నీ మడిచి పెట్టవలసి వచ్చేది. చదువాత ఆర్వీ కూడా అన్నాయ్కి తోడుగా పనిచేసిపెట్టేవాడు. కాని అతనికి యీపని నచ్చలేదు. స్వారస్యం లేనిదిగా ఉండేది.

‘ఈ మడిచేపని చెయ్యటానికి ఒక యంత్రం తయారు జేస్తే మంచిదిరా అన్నాయ్’ అన్నాడు ఆర్వీ.

‘మడిచే యంత్రమా ? ఈ పేరు నే నెక్కడా వినలేదే?’
విల్బర్ ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు.

‘నేనూ వినలేదులే. అయితే ఏం ? మనం ఏదో ఒకటి
చేస్తాం. నేను చెబుతున్నాగా....?’ అన్నాడు ఆర్వీ.

‘షార్ట్స్ (జర్మన్ వడంగి) దగ్గర ఒక తరిమెన
వుంది. కాలితో తొక్కుతుంటే అది తిరుగుతుంటుంది. అదీ....’
విల్ ఆలోచిస్తూ అన్నాడు.

‘ఆ ఆచ్చ ఆఫీసు వెనక బోలెడంత సాతసామాను
పడివుంది. అక్కడ రోలర్లకూడా ఉన్నాయి. అవి గనక
తెచ్చామా....’ ఆర్వీ అన్నాడు.

ఆ రాత్రి అంతా వంటయింట్లో బల్లదగ్గర బొమ్మలు
గీస్తూనే ఉన్నారు. ఆర్వీ అంతలోనే ఏదో కొత్త ఆలోచన
చెబుతాడు. విల్బర్ అందులో ఉన్న పొరపాట్లు చెబుతుంటాడు.
ఏ పొరపాటూ కనబడకపోతే అలా చేయటానికి మొదలు బెడ
తారు. మెల్లగా ఏదో వింతనిచ్చు యంత్రం నమూనా బొమ్మ
గీశారు. ఇంత కష్టమైన పని వాళ్ళు యింతరు ముందెప్పుడూ
చేయాలనుకోలేదు. ఇదంతా ఇనుముతో చేసేపని. చాల కష్ట
పడాలి. మూడు వారాలనాటికి ఒక యంత్రాన్ని భాగాలు దొరికి
నంతవరకు తయారుచేశారు.

ఈ పని ఆ పిల్లలు గమక చేయగలిగాయగాని మరొక రయితే చేయటం కష్టమే. విల్బర్ కాలితో యంత్రం తొక్కుతూ దానిని చిప్పుచుంటే ఆర్పి దానికి కాగితాలు అందిస్తున్నాడు. అనుకొన్నట్లు కాగితాలను మడిచే యంత్రం తయారు చేశారు.

వాళ్ళ నాన్న అదిచూచి విస్తుపోయాడు. ఇదివరకు పత్రికలన్నీ మదవటానికి వాళ్ళిద్దరికీ రెండు రోజులు పట్టేది. తమాషాగా కనపడే యా యంత్రం యిప్పుడు ఆ పని అంతా రెండు గంటల్లో చేసివేస్తోంది.

ఆయన కొడుకులిద్దరివేపు తప్తిగా చూస్తూ 'బాబూ సీవు జబ్బులో ఉన్నప్పుడు నేను చెప్పలేదు. భగవంతుడు మీ యిద్దరికీ ఏదో పని నిర్ణయించి పుంటాడని! ఇమిగో యలాంటి గొప్ప సంగతులు చేయమనే దేవుడు మిమ్మల్ని కోరుతున్నాడు. కొత్త కొత్తది తెలుసుకొని తయారుచేసి యా ప్రజలందరికీ మేలు చేయాలని పుంది. ఇకముందు కూడా మీరు యలాంటివే చేస్తారు బాబూ' అన్నాడు.

'మేం ఏవయినా చేసేస్తాం. ఇదేమిటి ? అచ్చయంత్రం కూడా చేస్తాం నాన్నగారూ' ఆర్వీ అన్నాడు.

'మనం అన్నీ చేయలేంరా-ఎవరూ చేయలేనివి తయారు చేయటానికి ప్రయత్నం చేయగలం' అన్నాడు విల్బర్ నమ్మండి మాటకి అడ్డువచ్చి.

‘మనల్ని కూడా పైకి మోసుకుపోయేటంత పెద్ద గాలి
బుట్ట చేస్తాం అన్నాయ్’ మళ్ళీ ఆర్వీ అన్నాడు.

‘మీరు అబ్బాయిలు - పక్షులు గాడుగా!’ వాళ్ళ నాన్న
నవ్వుతూ అన్నాడు.

‘కాదు నాన్నగారూ! ఆర్వీ అన్నది నిజమే. ఎప్పుడో
ఒకనాడు మేం ఎగిరిపోతాం. నిజమే నాన్నగారూ’ విల్బర్
అన్నాడు.

$$\begin{array}{r}
 47 \\
 15 \\
 \hline
 235 \\
 47 \\
 \hline
 7050
 \end{array}
 \begin{array}{r}
 3 \\
 00 \\
 \hline
 235 \\
 47 \\
 \hline
 7050
 \end{array}$$

వాళ్ళ నాన్న వాళ్ళను పెళ్ళి చేసి వస్తూ ప్రతిసారీ వాళ్ళకి ఏదో ఆడుకునే వస్తువులు తీసుకురాకుండా రాదు. ప్రతి సారీ కాఫీన్ (వాళ్ళ చెల్లాయి)కి ఒక బొమ్మ, విల్పర్ కి ఒక పుస్తకం తప్పకుండా తీసుకురావారినిస్తే. ఆర్పికి మాత్రం 'సిపాయి బొమ్మలు' అంటే చాలా యిష్టం. అరనివద్ద సిపాయిల బొమ్మలు, అలాంటివి చాలా ఉంటాయి. అతను యీ బొమ్మలన్నిటినీ నేలమీద వరస వ్రాసలుగా నిలబెట్టి వాటిచేత 'యిష్టాలు' చేయించుకుంటాడు. ఇప్పుడుంటే రాస్తూ పెద్దవాడయ్యాడుకదా. ఇంకా అలా బొమ్మలాటలు యలా ఆడుకొంటాడు! అంచేత ఆర్పిలోకి ఏమి కొనుక్కువద్దామా అని ప్రతిసారీ ఆలోచించాలిసిందే. ఎందుకంటే ఏమీ తెచ్చినా ఆర్పిని ఒప్పించటం భలే కష్టం.

ఒకసారి వాళ్ళ నాన్న దివినుంచి వస్తూ వస్తూ ఏదో కొత్తరకం బొమ్మ ఒకటి వస్తుకొచ్చాడు. మామూలు బొమ్మలు, అవి అయితే ఆర్పికి దాపుండమిరాని యిది అలాంటిది కాదు. దానిపేరు 'హార్టికాట్' అంటారు. ఇదేదో కొత్తరకం బొమ్మ. ఎదురుబద్దలతో అందంగా కాయాచేశారు. పైకిఉల్లిపొరకాగితం

అంటించి వుంది. దానికి పడవకు వుండే 'తెడ్లు' లాంటివి రెండు ప్రక్కలా రెండు పెట్టి ఉన్నాయి. ఈ రెంటినీ గుండ్రంగా త్రిప్పవచ్చు కూడా. వాటికి రబ్బరు దారం కట్టివుంది.

'ఇది యిక్కడ కాదులే బయటికి రండి చూపుతా' అన్నాడు వాళ్ళ నాన్న. అప్పుడు వాళ్ళ అమ్మకూడా వుంది.

విల్, ఆర్వీ యిద్దరూ దీనిని జాగ్రత్తగా చూస్తున్నారు. ఇది చూస్తుంటే వాళ్ళకి ఆశ్చర్యంతంటే దీనిని ఎలా తయారు చేశారా అన్న ఆలోచన ఎక్కువగా పట్టుకుంది. ఇది యేం చేయాలో కూడా వాళ్ళకి అంతుపట్టటంలేదు. వాళ్ళ నాన్న వెంట అది ఢాంజేస్తుందో చూడటానికని బయటికి వెళ్ళారు. వాళ్ళ నాన్న దానికి ప్రక్కనవున్న రెండు 'తెడ్లు' లాంటివి బాగా త్రిప్పి (కీ యిచ్చి) వదిలిపెట్టాడు. అది రివ్వున సరాసరి పదిహేను అడుగులు పైకి యెగిరి కొంతదూరం పోయి మళ్ళీ క్రిందపడింది.

'ఓం ఓం గద్దెలము యెగిరినట్టుంచేంరా అన్నాయ్' ఆర్వీ హాషాడంగా అన్నాడు. విల్కి ఇది పింతగా తనపడింది.

'తోకలేని గాలిపటంలా వుంది' అన్నాడు.

వాళ్ళ నాన్నకు దానిసంగతి అంత బాగా తెలియదు. అది కొన్నచోట వచ్చు దీనిపేరు 'హాలికాప్టర్' అని చెప్పారట.

'హా....రీ... కా....వ్....ట....ర్క్' ఆర్వీ సాగ దీస్తూ అన్నాడు.

'ఆ మాట గ్రీకుభాషలోది బాబూ- 'హెల్లోకో' అంటే
 చుట్టలు చుట్టలుగా వుండేది, 'ప్లక్' అంటే 'రెక్క' అని అర్థం.'
 అని వాళ్ళ నాన్న దాని అర్థం చెబుతుంటే యీ లోపల విల్బర్
 దానికి మళ్ళీ 'కీ' ఇచ్చేసరికి అది బుర్రున పిట్టలాగా యెగిరి
 పోయింది. ఇదే యింకా యెవరయినా ఇతర పిల్లలయితే 'అబ్బ!
 ఎంత వేగంగా పోతుంది? ఆయ్ హయ్ ఎంత పైకి పోయింది?'
 అనుకొని కొంచెంసేపు ఆడుకుని అదంతా పారవేసేవాళ్ళే.
 విల్బర్, ఆర్వీ మాత్రం అలాకాదు. ఏదయినా కొత్తది చూచా
 రంటే ఇక దాని అందు తెలుసుకోకుండా ఊహించేవాళ్ళురాదు.
 'ఇది యెలా యెగురుతుంది?' అనే ప్రశ్న వాళ్ళను పట్టుకుంది.
 దానికి ప్రక్కలను వున్న రెండు రెక్కలు ఒకొక వేపుహ
 యిదొక వేపుహ తిరుగుతున్నాయి. ఇదే మరి తమాషాగా కన
 పడింది.

'ఇది యెలా సూసరి పైకి ఎగురుతోందంటే, గాలిలో
 గుండా ఒక రంధ్రం చేసుకున్నట్టుగా దూరపోతోందన్నమాట'
 అన్నాడు విల్బర్.

'లేకపోతే పడవకు ఉండే తెడ్లు సీళ్ళను ప్రక్కకు
 త్రోసివేసినట్లే దీని రెక్కలు కూడా గాలిని ప్రక్కకు నెట్టి
 వేస్తుంటాయేమో!' ఆర్బిర్ అన్నాడు.

ఆ హెలికాప్టర్ అంతా విప్పి చూచారు. మళ్ళీ బాగాచేసి
 ఎగరవేశారు. మళ్ళీ బాగానే యెగిరింది. ఇది యెలా సరిగ్గా

పైకి యెలా యెగురుతుందో వాళ్ళకి అర్థంకాలేదు. ఇది పట్టలా
 గాని, గాలిపటంలాగాని యెగరటంలేదు. సరాసరి నిటారుగా
 పైకి ఎగిరిపోతోంది. ఆ రోజుల్లో పెద్ద పెద్ద విజ్ఞాన శాస్త్రీలు
 తెలిసినవాళ్ళంతా ఆలోచించే ఇంతపెద్ద సంగతులను గురించే
 యీ అన్నా తమ్ముడు యిద్దరుగూడా ఆలోచిస్తున్నారు. అంచే
 తనే ఇదేమీ రోచటంలేదు. అంతా గొడవ గొడవగా వుంది.
 రోజూ దీనిని ఎగరవేసి చూస్తూ వుండేవాళ్ళు. ఒకనాడు
 ముఝాలుగానే యెగరవేశారు. అది రిప్పున యెగిరిపోయి వాళ్ళ
 ఇంటిముందు వున్న ఒక చెట్టు కొమ్మకు కొట్టుకొని పగిలిపో
 యింది. మళ్ళీ బాగుచేయాలని వాళ్ళు ఎంత తంటాలుపడ్డా
 అది బాగుకాలేదు. అయితే 'హైకాస్టర్' పేరుగాని దాని
 ఆకారంగాని వాళ్ళు యెప్పటికీ మరచిపోలేదు.

ఇది ఎంత గొప్పదయినా ఇరరులు ఎవరో తయారుచేసిన
 వస్తువుకదా ! వాళ్ళకు ఇరరులు చేసిన వస్తువులంటే లెక్క
 వుండేదికాదు. వాళ్ళు తయారుచేస్తేనే వాళ్ళకి బావుంటుంది. తన
 కొడుకు లిద్దరిలోనూ యేదో విశేషం వుందని వాళ్ళ నాన్నకు
 తెలుసు. కనుక వాళ్ళని బాగా ప్రోత్సహించేవాడు. వాళ్ళ అమ్మ
 కూడా అంతే.

'ఏమమ్మా మీ పిల్లలు యెప్పుడూ బయటికి వచ్చి ఆడు
 కున్నట్టే కనపడదే. యెండేస్తుంటారేమిటి ?' అని పొరిగింటి
 అమ్మలక్కలు అడిగేవాళ్ళు.

‘కట్టెలదొడ్లో యేమిటో చేస్తున్నారమ్మా!’ అంటూ నవ్వుతూ సమాధానం చెప్పేది.

వాళ్ళు నిజంగానే ఎప్పుడూ ఆ కట్టెలదొడ్లో కూర్చోని యెదో చేస్తూనే వుంటారు. ఆర్విల్ ఒకనాడు ఎడ్వర్డుతో తానూ, విల్బరూ నిజమైన అచ్చయంత్రాన్ని తయారుచేశామని చెప్పారు. పెద్దదయినా చిన్నదయినా పనిచేసే పద్ధతి ఒకటేగదా! వాళ్ళ దగ్గరవున్న చిన్న అచ్చ యంత్రం అంతా బాగా పరికించి చూచారు. దానికి ఇరవై రెట్లు పెద్దదిగావుంచే అచ్చయంత్రం తయారుచేయాలనుకొన్నారు. ఇప్పుడు దొడ్లో ఆ పనిలోనే వున్నారు.

కార్మిడి పాతసామానుల కొట్లో వీళ్ళకి కావలసినవన్నీ తెచ్చుకుంటారు. అక్కడ యెవరికీ పనికిరాని వస్తువులు ఎన్నో వుంటాయి. అవి ఇంకెవరికీ దేనికి పనికిరావు. అంచేత వీళ్ళకు అడగగానే అతను ఇస్తూ వుంటాడు. వాళ్ళకు కావలసినవన్నీ తెచ్చుకొనేవాళ్ళు. తుప్పు అంతా పోగొట్టి బాగా మెరిసేట్లు చేసే వాళ్ళు. ఒకనాడు ఆ చుట్టుపట్ల అంతా వెతికి వెనల్పుగావుండే నాపరాయి ఒకటి సంపాదించారు. దానిమీద అచ్చ అక్షరాలు పేర్చుకొంటారు.

అయితే అక్షరాలు యెలా చేయాలో వాళ్ళకి తెలియలేదు. అవి కొనాలిసిందే. కొనాలంటే కనీసం పదిహేను డాలర్లు (యాభై రూపాయలు) అయినా కావాలి. వాళ్ళదగ్గర పది డాలర్లు మాత్రం వున్నవి. అవి వాళ్ళు కష్టపడి సంపాదించు

కొన్నారు. వాళ్ళ అమ్మను అడిగి మిగతా అయిదు చాలర్లు
 అప్పు పుచ్చుకున్నారు. అదివరకే అచ్చయంత్రాలు వున్నాయి.
 కొన్ని వేలసంవత్సరాలకు పూర్వమే చైనాదేశంలో అచ్చ
 యంత్రాన్ని కనిపెట్టారు. 1151 సంవత్సరంచాకా ఐరోపా
 దేశంలో దీని సంగతి తెలియనే తెలియదు. ఆ సంవత్సరమే
 జోహాన్ గూటెన్ బెర్గు అనే జర్మనీదేశపు ఆయన ఒకరు
 మొదటిసారిగా తన అచ్చ యంత్రంతో చలించు అక్షరాలతో
 బైబిల్ గ్రంథం అచ్చవేశాడు. అప్పటినుంచి అతనే మొదటి
 అచ్చ యంత్రం కనిపెట్టినట్లు చెబుతుంటారు. అతను కనిపెట్ట
 లేదు. కాని దానిని అతను చాగా వుపయోగంలోకి తెచ్చి పుస్తకం
 అచ్చవేశాడు. విల్బర్ స్టోవరులు సొంతంగా ఒక యంత్రం
 తయారుజేసుకొన్నారు.

వీళ్ళు తయారుచేసింది కూడా చూడటానికి గూటెన్ బెర్గు
 చేసిన దానిలాగానే వుండి. ఇదీ దానిలాగానే పనిచేస్తుంది. అక్ష
 రాలన్నీ పేర్చి ఒక 'బెక్' అనబడు చదును పెద్ద రాతి పలక
 మీద కదలకుండా పెడతారు. దానిపైన సిరా పూస్తారు. దాని
 మీద ఒక కాగితం పరచి రోలరుతో రుద్దుతారు. 'రోలరు'
 అంటే గుండ్రంగా తిరుగుచూ వుంటుంది. కాగితంమీద ఆ
 అక్షరాలన్నీ అచ్చపడతాయి. అయితే ఈ విధంగా చాలా
 ప్రతులు తయారుచేయాలంటే ఎంతో ధైర్యం పడుతుంది.

కాని విల్బర్, ఆర్వీలకి మాత్రం ఇది యేమిటగా
 నచ్చలేదు. ఇంకా బాగా వుండాలని వాళ్ళ కోరిక. కాలితో

త్రొక్కటానికి వీలుగా ఆ యంత్రానికి అడుగు భాగాన వొక పిడిలాండిది బిగించారు. వాళ్ళ అమ్మ రోజూ దున్నులు కుట్టుకునే మెషిన్ యెలా పనిచేస్తుందో చూచారు. ఆవిడ కుడికాలితో త్రొక్కుతుంటే ఆ మెషిన్ సూది క్రిందకి పైకి చాలా వేగంగా తిరుగుతూ వుంది. అదేగనుక చేత్తో పట్టాలంటే వాళ్ళ అమ్మకు యెంతో ధైర్యం వచ్చేది. ఈ మెషిన్ వేగంవల్ల చాలా త్వరగా కుట్టేవేయటానికి వీలవుతున్నది. కొన్ని గంటలు పట్టేపని కొన్ని నిమిషాలలో అయిపోతూంది.

అది చూచే వాళ్ళ అచ్చు యంత్రానికి కూడా అలాంటిదే త్రొక్కుడు యేర్పాటు చేశారు. పైన లక్షరాలకు సిరా పూసే రోలరుకి ప్రక్కను పుల్లీ చక్రాలు పెట్టారు. ఇప్పుడు అది చాలా వేగంగా వెనక్కు ముందుగా తిరుగుతోంది. విల్బర్ త్రొక్కుతుంటే ఆర్వీ కాగితంపెట్టి దానిమీద అక్షరాలు ముద్ర పడగానే మళ్ళీ రోలరు వెనక్కుపోయి తిరిగి లక్కడికి వచ్చే తోపల అచ్చుపడిన కాగితం తీసి దానిలో కాగితం పెట్టటం మళ్ళీ అది తీసి యింకొకటి పెట్టటం : : చేస్తుంటాడు. అప్పుడప్పుడు త్రొక్కటం ఆపి రోలరు మీదికి సిరా పేస్తూవుంటారు.

ఎలానయితే ఏం వాళ్ళు అచ్చు యంత్రం పూర్తి చేశారు. అది బాగా పనిచేసింది. అయితే అసలు అచ్చు వేయటానికి ఏమీ లేనప్పుడు అచ్చు యంత్రం వుండి ఉపయోగం యేమిటి ?

సొంత వారపత్రిక

‘మనం ఒక వారపత్రిక సడుపుదాంరా అన్నాయ్’ అన్నాడు ఆర్పివ్.

‘డబ్బులేవీ మనకీ?’ విల్బర్ దిగులుగా సమాధాన మిచ్చాడు. వాళ్ళ నాన్న కొత్తగా పసిఫిక్ క్రాంతపు బిషప్ అయ్యాడు. అంచేత ఆయన అదివరకు సడుపుతూ వుండిన మరవిషయాల పత్రికను ఆపివేసి వెళ్ళవలసి వచ్చింది. ఆ పత్రిక వున్నప్పుడు అది మడిపి వెళ్ళు లుండిందినందుకు వాళ్ళ నాన్న ఇష్టంకే వారానికి చెరొక రెండు చాలర్లు (ఇప్పటి పేల పది రూపాయలు) ఇస్తూ వుండేవాడు. ఇప్పుడు అది ఆగి పోతే ఇక ఆ డబ్బులుండరాదా రావు.

‘మనకు సొంత పత్రిక వుంటే ప్రకటనలు సంపాదించవచ్చులే అన్నాయ్. అప్పుడు నేను, ఎడ్విర్డు మా బడి పత్రిక్కి తెచ్చుకోలేదా? అలానే చేశామంటే మనకీ బోలెడు డబ్బులు వస్తాయి’ ఆర్పివ్ పైర్లం చెప్పాడు.

‘అదిసరే. మొదట కాగితం, నీరా కొనటానికి డబ్బు? ఇంకా కొన్ని అక్షరాలు కూడా కొనాల్సివుండే?’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘అమ్మనెలా అడుగువాంరా! ఇప్పుడికే మనం అయిదు
డాల్లర్లు బాకీ వున్నామాయే’ ఆర్వి అన్నాడు.

‘సరే, నేను చిల్లరకొట్టు అతనికి సరుకులు మోసిపెట్టి
డబ్బులు సంపాదిస్తాను. నీవు ఎడ్వర్డు వెళ్ళి పాతసామానులు
తెచ్చి కార్మోడికి ఇస్తే ఆయన డబ్బులు ఇస్తాడుగా!’ విల్బర్
చెప్పాడు.

‘ఈ వేసంగి అంతా పనిచేస్తే ముప్పయి డాలర్లయినా
నిలవ చేయొచ్చు. మరి డాక్టరుగారు నన్ను గట్టిపనులేమీ చేయొ
ద్దన్నారుగదరా అన్నాడే’ ఆర్వి అన్నాడు.

‘చిన్న సరుకులు మోయటం కష్టమేమీ కాదులే’ విల్బర్
అన్నాడు.

‘డాక్టరుగారు బట్టలు పనులేమీ చేయొద్దన్నారుగా. అందు
కని యేంచేద్దామంటే నీవేమో ఆ పనిని ఒప్పుకో, ఇవ్వడం కలిసి
చేద్దాం. మన పాత పెద్దబంటి వుందిగా, ఆ సరుకులన్నీ
అందులో వేసుకొని రాక్కూడికివచ్చు’ అని ఆర్వి ప్రయోగం
చెప్పాడు.

అలానే చేశారు. వాళ్ళు అన్నా తమ్ముడూ ఇద్దరూ ఒక
రంటే ఒకరు చాలా బాగా వుంటారు. ఎడ్వర్డు చాళ్యందరితో
కూడా బాగానే కలిసి మెలిసి వుండేవాళ్ళే. కాని అంతకంటే
అన్నా తమ్ముడూ ఇద్దరే ఎక్కువగా కలిసి పనులు చేసుకుంటూ
వుంటారు. చురే పిల్లలకీ తెలియని సంగతులెన్నో వీళ్ళిద్దరూ

చెప్పుకుంటూ వుండేవాళ్ళు. పెద్దెండ్రి యాడుకుపోతూ ఎన్నో
మాటలు చెప్పుకొంటారు. వాళ్ళు తయారుచేసిన గాలిపటాలని
గురించి చెప్పుకొంటారు. వాళ్ళ అమ్మ నేర్పిన 'ఎదురుగాలి'
గురించి ఆలోచించేవాళ్ళు. వాళ్ళ నాన్న తీసుకొచ్చిన ఆ హెలి
కాప్టర్ బొమ్మ ఎలా ఎగురుతుందా అని చర్చించుకొనేవాళ్ళు.
అప్పుడప్పుడే కొత్తగా వస్తున్న సైకిళ్ళు గురించి మాట్లాడు
కొనేవాళ్ళు.

'మనంగూడా రెండు సైకిళ్లు తయారుచేసుకుంటే బావుం
డునురా అన్నాడు' అర్పి అన్నాడు. సైకిళ్ళు చాలి భరీదు
వుండేవి. పాతవి కూడా ఎంతో డబ్బుపెడిరేగాని రావు. వాళ్ళ
నాన్న ఒక్క సైకిలు కూడా కొనలేక వూరుకొన్నాడు.

'మన పత్రిక రానీ. పత్రిక అమ్మటానికి మనకు సైకిలు
వుంటే మంచిదికదా ? పాత సైకిలు భాగాలు దొరుకుతాయేమో
వెదుకుదాం. అలాంటివన్నీ సంపాదిస్తే ఒక సైకిలయినా
తయారుచేసుకోవచ్చుగా' పిల్చర్ చెప్పాడు.

ఇద్దరూ ఎక్కడయినా పాత సైకిల్ సామానులు దొరుకు
తాయేమోనని కనిపెట్టి వుంటున్నారు. అప్పుడొకటి అప్పుడొకటి
ఇలా ఒక్కొక్క సామాను వెతుక్కొచ్చి పాతసైకిల్ ఫ్రేము,
బిగించగల ముందు చక్రం, హాండిల్ బారు పలుచోట్లకొని
కట్టెలవొడ్లో దొంతి పెడుతున్నారు. అన్నీ దొరికితే సైకిలు
తయారుచేయాలని వాళ్ళ ఆలోచన.

వెన్న, కోడిగుడ్డు, రొట్టె, పిండి ఇలాంటి సరుకులన్నీ
తీసుకుపోయి అమ్ముకొస్తున్నారు. అంచేత ఆ ఊళ్ళో అందరికీ
వీళ్ళు తెలిసిపోయారు. 'బిషప్ గారి అబ్బాయిలు' అంటూ వుండే
వాళ్ళు. చాల మందివాళ్ళు. వాళ్ళపనేమో వాళ్ళేమో - ఇతరుల
సంగతులు పట్టవు. వాళ్ళిద్దరే ఉన్నప్పుడునప్ప ఎక్కువగా
నవ్వుటంగాని, అనవసరంగా చూట్లాడటంగాని వాళ్ళకు అల
వాటు లేదు.

'మనం పత్రిక పెడితే ఇక్కడి చునుషున్ని గురించి
కథలు వ్రాయాలి. అందుకని వీళ్ళని చూస్తూ వుండాలి. చూచి
నవి మరచిపోరాదు' అని విల్బర్ తమ్ముడికి చెప్పాడు. రైతుల
ఇళ్ళల్లో సరుకులు ఇచ్చి రావటానికి వెళ్ళినప్పుడు ఫలానా
పుల్లయ్యగారి కోడి చాల ఎక్కువ గుడ్డు పెడుతుందనీ,
యల్లయ్యగారు కొత్త గిత్తనికొని తెచ్చారనీ అనుకొంటుంటే
వినేవాళ్ళు. పెదకాపుగారి అమ్మాయికి ఉబ్బసం వగ్గు అంటే
అది మరచిపోయేవాళ్లు గాదు. ఊళ్ళోకి ఎవళ్ళయినా కొత్త
సంసారం వస్తే వాళ్ళను గురించి వివరంగా తెలుసుకొనేవాళ్లు.
ప్రతివారం రావలసిన డబ్బులు తెచ్చుకొని వాళ్ళ నాన్న
డాయరులో జాగ్రత్తగా దాచుకొనేవాళ్ళు. ఈసారి వేసంగిలో
వనభోజనాలకు వెళ్ళటం తగ్గించివేశారు. ఇప్పుడు వీళ్ళకి వాచి
మీద అంతగా పట్టటంలేదు. వాళ్ళ వారపత్రిక పెట్టుకోవటానికి
కావలసిన డబ్బులు ఎలా సంపాదించుకోవటమో అన్నదే

వాళ్ళ రంధి. ఆ వేసవి అయ్యేటప్పటికీ చాలా డబ్బులు నిలవ జేశారు.

ఇక వారపత్రిక నడపవచ్చు. వాళ్లు విన్న కథలన్నీ కాగితాలమీద వ్రాసి వాటిని అచ్చు అక్షరాలతో కూర్చి పెట్టారు. వాళ్ళకి ఇప్పుడు చెల్లాయీకూడా కొంచెం సహాయం చేస్తూంది. ఎడ్వర్డుకి కూడా భాగం యిచ్చి వాళ్ళతో కలుపుకున్నారు. వాళ్ళ కొత్త వారపత్రికకి 'పడమటి వార్తల పత్రిక' అని పేరు పెట్టుకున్నారు. మొదటి పత్రిక యింటికి వచ్చిననాడు వాళ్ళకి భలే సంబరంగా వుంది. వాళ్ళ పని వాళ్ళకే గర్వం కలిగించింది.

విల్బర్ కి ఇప్పుడు ఇరవై వొక్క సంవత్సరాలు. అతను పత్రికకి సంపాదకుడు. ఆర్వికి పదిహేడో యేడు. అరను పత్రిక జమాబుర్సులు లెక్కలువ్రాసే మేనేజరుగా వున్నాడు. ఆర్వి రోజూ పత్రిక చేతబట్టుకొని ప్రతి వ్యాపారస్తుడి దగ్గరికి వెళ్ళి ప్రకటనలు (అడ్వర్టైజుమెంట్లు) ఇవ్వమని అడిగి ఇస్తామనిపించుకు వచ్చేవాడు.

ప్రతివారం నూరు పత్రికలు అచ్చువేసేవాళ్లు. ఎడ్వర్డు, ఇంకా ఇద్దరు పిల్లలూ కలిసి యీ పత్రికలన్నీ అమ్ముకు వచ్చే వాళ్ళు. ఇప్పుడు వాళ్లు సొంతగా పత్రిక నడుపుతున్నారు. రోజూ అచ్చు యంత్రంవద్ద పనిచేస్తూ దాన్ని యింకా బాగా ఉండేలాగా చేయటం ఎలానా అని ఆలోచిస్తూ వుండేవాళ్ళు.

అచ్చు కూర్పు చాల కష్టమైన పని. ఈ రోజుల్లో (అమెరికాలో) అలాంటి ప్రెస్సులు (అచ్చు వేసేవి) లేవు. అప్పుడప్పుడు క్రిష్టమస్ పండగలకి మాత్రం పిల్లలు ఆడుకోటానికని అలాంటి ప్రెస్సులు తయారుచేసి ఆమ్మచుంటారు. కాని పూర్వం అలాంటి వాటితోనే అచ్చు పనులు చేసేవాళ్ళు. అక్షరాలు కూర్చుంటుంటే ఆర్వీ అందరికంటే చురుగ్గా చేసేవాడు. వాళ్ళ అన్నాయ్, చెల్లాయి ఇద్దరూ అతనితో చేయలేకపోయే వాళ్ళు. (చెల్లాయికూడా అప్పుడప్పుడూ చేసిపెడుతూ వుండేదిలే)

ఈ పత్రిక అందరూ బాగా కొంటూవుండేవాళ్ళు. పత్రిక మొదలుబెట్టిన రెండో సంవత్సరానికల్లా వారం వారం వేసే పత్రికల ప్రతుల సంఖ్య నూరునుంచి మూడువందలకు పెరిగింది. ఇప్పుడు దీనిమీద వాళ్ళకి వారానికి పదిహేను డాలర్ల దాకా లాభం వస్తుంది. దానిమీద వచ్చే డబ్బులన్నీ ఒక్కదమ్మిడీ కూడా ఖర్చుపెట్టకుండా దాచిపెడుతున్నారు.

ఇదంతా చూస్తూనే మధ్య మధ్య వీలయినప్పుడల్లా పని చేసి ఒక సైకిలు తయారుచేశారు. చేయటం అంటే కొత్తది కాదు. పాత సామానులు అక్కడొకటి ఇక్కడొకటి పట్టుకొచ్చి అన్నీ కలిపి అతుకులుబెట్టి ఒక సైకిలు తయారుచేశారు. అవన్నీ పాతసామానులే. అంచేత రోజూ ఏదో ఒకటి విరిగిపోతూ వుండేది. అయితేయేం; వాళ్ళు విసుగులేకుండా దాన్ని బాగుచేస్తూ వుండేవాళ్ళు. వాళ్లు ఏదైనా చేస్తారు. ఈ పాతసైకిలు చేయటం వాళ్ళకొక లెక్కలేదు.

ఆర్వీ చాల చురుకైనవాడు. అతనికి ఒకనాడు వొక ఆలోచన తట్టింది.

‘మరీ చర్చివాళ్ళు ఏవైనా సందికలు ప్రకటించినా, దురాచారవాళ్ళు అమ్మకం కోడిమీసలు వేయించినా పెద్ద పెద్ద ప్రెస్సుల్లో వేయిస్తుంటారు గదా; వాళ్ళ పనులురూడా మనమే చేసిపెడితే?’ అని విల్బర్ తో అన్నాడు.

‘నిజమే ఆర్వీ. మన ప్రతికపని వారంలో రెండు రోజు లేగా ఉండేది. మిగతా రోజుల్లో ఎవరి పనులైనా చేసిపెట్టవచ్చు.

వెళ్ళి వాళ్ళవరైనా ఏమయినా అచ్చపనులు యిస్తారేమో అని గిరా’ అన్నాడు విల్బర్.

ఆర్బీర్ యితర ప్రెస్సులవాళ్ళు వాళ్ళు ఎంత వచ్చి యిస్తే ఆ పని చేసిపెడతారో తెలుసుకొన్నాడు. వ్యాపారస్తుల

దగ్గరికి వెళ్ళి అందులో సగం డబ్బుకే చేసి పెడతామని చెప్పాడు. సాధారణంగా వర్తకులు వీలయినంత చొకగా పనులు చేయించు కోవాలని చూస్తుంటారుగదూ ? అంచేత యిప్పుడు చాలమంది వీళ్ళచేతనే అచ్చుపనులు చేయించుకొంటున్నారు. ఇప్పుడు వీళ్ళకి తీరికలేకుండా పని వస్తోంది. ఇప్పుడిక వారానికి ఇరవై అయిదు, వొక్కొక్కసారి ముప్పయి డాలర్లదాకా సంపాదిస్తున్నారు. అందులో ఎక్కువ మొత్తం దాచిపెడుతుంటారు.

ఇలా కొన్ని రోజులు గడిచింది. మెల్ల మెల్లగా వాళ్ళకి యీ పత్రికమీద శ్రద్ధ తగ్గిపోవటం మొదలుపెట్టింది. ఎందు కనుకుంటున్నారు ? కథలు తీసుకువచ్చి అచ్చువేయటం వాళ్ళకి చాలా తేలికయిపోయింది. మొదట రోజుల్లో అయితే మాటి మాటికి అచ్చుయంత్రం చెడిపోతూవుంటే దాన్ని బాగుచేయటం అదంతా సరదాగా ఉండేది. ఇప్పుడు అలా చెడిపోవటంలేదు. అంచేత యీ పని చాలా తేలికగా ఉంది. కష్టం లేనిపనులు చేయటం వాళ్ళకి అంత యిష్టంగా ఉండదు. పాతవి బిగించడం కొత్తవి చేయడం ఇట్లా కష్టపడి పని చేయటమే వాళ్ళకి సరదా.

ఎవ్వరూ సైకిల్ పాడుచేసుకొనివస్తే దాన్ని బాగుచేసి పెట్టటం అంటే వీళ్ళకి భలే హుషారుగా వుండేది. అలాంటి పనులంటే వాళ్ళకి చాలా ఇష్టం. వాళ్ల నిలవజేసిన డబ్బులన్నీ పెట్టి సైకిళ్ళు బాగుచేసే షాపు (దుకాణం) పెడదామని ఆర్థిక ఆలోచన వచ్చింది.

‘ఈ రోజుల్లో సైకిళ్లు చాలా వచ్చాయి. మన రోడ్డుపేమీ బాగాలేవు. వెళ్ళేవారు ఎప్పుడూ పడుతుంటారు. ఆకులు-చక్రాలు కూడా విరిగిపోతూఉంటాయి. అంచేత మనం గనక సైకిళ్లు బాగుచేసే షాప్ పెడితే బాగా పని వస్తుంది’ అని ఆర్వి విల్బర్తో అన్నాడు.

‘నీ ఆలోచన బాగానే వుంది ఆర్వీ. మన పరిశ్రమ ఎవ్వర్డుకి అమ్మివేసి పెద్ద బిజినెస్ వాక కొట్టు అద్దెకి తీసుకుందాం’ అని విల్బర్ ఉపాయం చెప్పాడు.

‘తీసుకొన్నాను చూడా. నీవుచూడా ‘కాదనవు’ అనుకొని వాక కొట్టు మాట్లాడే వచ్చా’ నన్నాడు ఆర్వీ. విల్బర్ నవ్వాడు. ఆర్వీ ఎప్పుడూ మంచి ఆలోచనలు చేస్తూంటాడు.

‘మనకు కావలసిన పనిముట్లు అన్నీ ఉన్నాయిగా. అవన్నీ అక్కడికి తీసుకుపోదామా ? విడిభాగాలు కూడా చాల వున్నాయి’ అని ఆర్వీ మళ్ళీ చెప్పాడు.

‘జాబితాలు, లెక్కలు లెంకా తయారుజేశావన్నమాట’ విల్బర్ తృప్తిగా అన్నాడు.

‘ఓ అన్నీ తయారుగానే వున్నాయి. నాలుగు రోజులుంటే కొత్త సైకిళ్ళు, సూడా తయారు చేయొచ్చు’ అని హుషార్గా చెప్పాడు ఆర్వీ.

ఆర్వీ వాళ్ల షాప్ కి పేరుగూడా ముందే పెట్టేసి వుంటాడు.
అందుకని విల్బర్ అతన్నే అడిగాడు,

‘ఆర్వీ : మన షాప్ కి ఏం పేరు పెట్టుకుందాం ?’ అని.

‘రైట్ సైకిల్ కంపెనీ’ అని ఆర్వీ చెప్పేశాడు.

[‘రైట్’ అంటే వాళ్ల యింటిపేరు. సరియైనది అను
భవని కూడా]

‘రైట్ సైకిల్ కంపెనీ’

వాళ్ల సైకిల్ కంపెనీకి కావలసిన రసీదులు, జమా బిర్సులు వ్రాసుకునే పుస్తకాలు, లెటర్ పాడ్లు (ఉత్తరాలు వ్రాసుకునే కాగితాలు) లాంటవి అన్ని అచ్చువేసుకున్నారు. విల్బర్ ఆ కంపెనీకి అధ్యక్షుడుగానూ, ఆర్చ్ లె ఉపాధ్యక్షుడుగానూ అనుకున్నారు.

ఆరోజుల్లో ఆ వూళ్లోవాళ్లకు ఎక్కువమందికి పాతర కపు సైకిళ్లే ఉండేవి. వీటికి వెనకచక్రం చిన్నది - ముందు చక్రం పెద్దది వుండేది. ఆ సైకిళ్లకు డ్రేసులు (చొక్కరులనాదిగే సాధనములు) ఉండేవి కావు. మద్దార్దులు లేవు. ఆతరువాత ఆ ఊళ్లో ఒకరు కొత్తరకం సైకిలు ఒకటి కొనుక్కొచ్చారు. దాని చక్రాలు రెండూ సమానంగా వున్నాయి. పాతరకపు సైకిళ్ళకి మొద్దుపైర్లు వుండేవి. మొద్దుపైర్లు అంటే ఒకే రబ్బరుముద్ద పైరులాగా వేసేవాళ్ళు. ఈ కొత్తరకం సైకిలు అలా కాదు. ఇప్పటి సైకిళ్ళకు వున్నట్టే పైరు, దానిలో గాలి కొట్టే ట్యూబూ ఉంది.

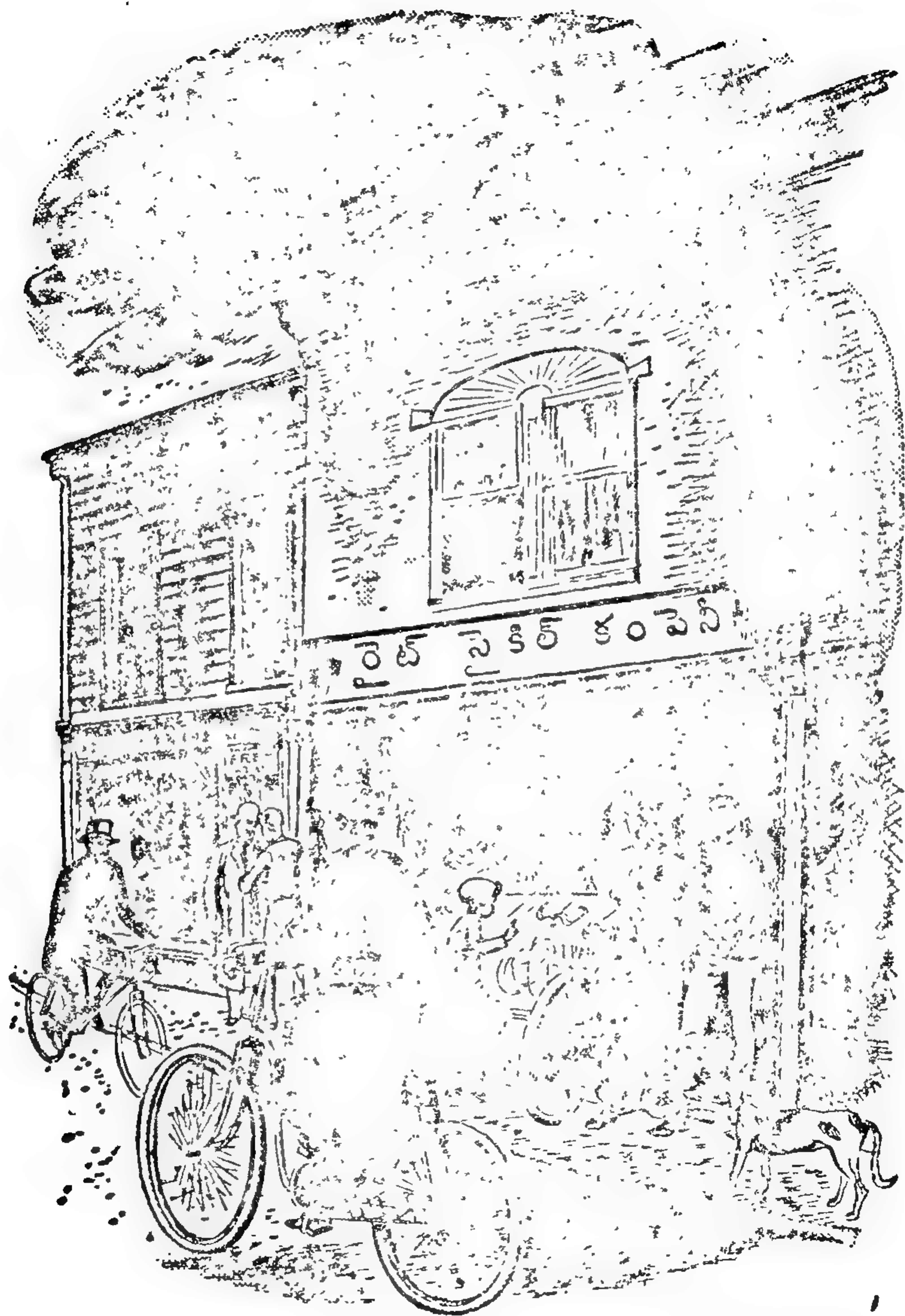
ఇలాంటి కొత్త సైకిళ్ళు తయారుచేసే కంపెనీ స్ప్రింగు ఫీల్డ్ లోవుంది. ఆ రెండు కంపెనీల సైకిళ్ళు డేటనర్ కమిషన్ పద్ధతిన అమ్మటానికి వాళ్ళ ఏజంట్లుగా వుంటామని విల్బర్

సోదరులు ఆ రెండు కంపెనీలకు వ్రాశారు. వీళ్ళ ఉత్తరం చూడగానే స్పింగుఫీల్డు కంపెనీ యజమాని చాల సంతోష పడ్డాడు. వీళ్ళెవరో చాల పెద్ద వ్యాపారంచేసే కంపెనీవాళ్ళు అయి వుండొచ్చునని అనుకున్నాడు. వాళ్ళు రాయించేసే సైకిళ్ళ విడిభాగాలు అమ్మటానికి అంగీకరిస్తూ రైట్ సైకిల్ కంపెనీకి వ్రాశారు.

ఇదే సమయంలో డేటన్ (విల్బర్ వాళ్ళ వూరు) లో సైకిల్ క్లబ్బు అని ఒకటి పెట్టారు. రోజూ కుర్రవాళ్ళంతా ఇక్కడికి వచ్చి సైకిళ్ళు తొక్కటం నేర్చుకొంటూ వుంటారు. అంచేత రోజూ ఈ క్లబ్బు సైకిళ్ళమీద ప్రతి శనివారం ఆదివారం అన్ని వయసుల కుర్రాళ్ళు కులాసాగా చాలమారం వెళ్లే వారు. ఇంట్లోకి తిరిగొచ్చేలోగా తరచుగా ఏదో ఒకటి చెడిపోతూ వుండేది. విల్బర్ ఆర్వీ ఇద్దరూ పనిముట్లు చీసుకొని అక్కడికే వెళ్ళి బాగుచేసిపెట్టి వస్తూవుండేవాళ్ళు. నెచ్చెలి ఎత్వర్డు దగ్గర ఒక పాతసైకిల్ వుంటే కొన్నారు. దానికి అన్నీ కొత్తసామానులు వేశారు. చక్రాలు రెండూకూడా కొత్తవి వేశారు.

ఒకనాడు ఆర్వీ వాళ్ళ సైకిల్ బాగుచేస్తూ వున్నాడు. అప్పుడు అతని కొక కొత్త ఆలోచన తట్టింది. అది వాళ్ళ అన్నాయితో చెప్పాడు.

‘నీ కెప్పుడూ ఏదో ఒక కొత్త ఆలోచన తడుతూ వుంటుంది ఆర్వీ’ అని విల్బర్ నవ్వుతూ శీతాన్నాడు.

‘ఈ సైకిల్ కి అది చేసి చూస్తున్నాలే - ఏమిటో చెప్ప
మంటావా?’ ఆర్వీ అన్నాడు.

‘ఏమిటది?’ విల్బర్ అడిగాడు.

‘మన సైకిల్ ఇప్పుడు ఈ వూళ్ళోవున్న సైకిళ్ళు
అన్నిటికంటే, వేగంగా పోతుంది. ఎందుకో తెలుసా? మనం
దీన్ని అన్నిభాగాలు శుభ్రంగా తుడిచి బాగా మెరుగు పెట్టాం
కదూ! రాపిడిగూర్చి అమ్మ చెప్పలేదూ? అంటే బాగా శుభ్రం
చేశాంగదూ! అంచేత మన సైకిల్ కి ‘రాపిడి’ తగ్గిపోయిందన్న
మాట. స్టూవర్ట్ నాకంటే మూడేండ్లు పెద్దవాడేగా! నాతో
పందెం వేయమను చూద్దాం? నా సైకిల్ తో రాలేడు.’ అని చెబు
తుంటే విల్బర్ కి కొత్తగావుంది.

‘మళ్ళీ ఏదో కొత్త ఆలోచన చేస్తున్నావు కదూ?’
అన్నాడు విల్బర్.

‘ఒక శనివారం మధ్యాహ్నం పందెం పెడదాం. ఇప్పుడు
గనుక వాళ్ళందరితో పందెంవేసి గెలిచామంటే ఒక అందరూ
మన సైకిల్ లాంటిదే కావాలని వస్తారు. అప్పుడు మనం చాల
సైకిళ్ళు అమ్ముకోవచ్చు’ అని ఆర్వీ ఉపాయం చెప్పాడు.

‘ఎలా?’ విల్బర్ అడిగాడు.

‘ఎలా ఏమిటి? కొత్తసైకిలు కొనాలంటే నూరుడాలర్లు
అవుతుంది. అందరూ అంత ఖరీదు పెట్టలేరుగా. అంచేత మన
దగ్గరే కొంటారు. మనం పాతసైకిళ్ళు కొని వాటికి కొత్త

సామానులువేసి అమ్ముదాం. రంగు అదీవేస్తే ముప్పయి డాలర్ల కయినా కొంటారు.' అని వివరంగా చెప్పాడు.

‘బాగానే వుంది. అయితే మరినీవు పంచెంకో గెలిస్తేగా?’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘నేను అలవాటు చేసుకోబోతున్నాగా. రోజూ ఉదయాన్నే లేచి లయిదుమైళ్ళ దూరం లొక్కివస్తూంటా. బాగా అలవాటు అయిన తరువాత పంచె ఏర్పాటుచేద్దాం. గెలిచిన వాళ్ళకు వూరి పెద్దలు బహుమానాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేద్దాం. మొదటి బహుమానం వచ్చినవాడికి మనంకూడా ఒక పనిముట్ల పెట్టె బహుమానం ఇద్దాం. సైకిల్ బాగుచేసుకోవడానికి కావలసిన సామానులన్నీ వుండేపెట్టె ఇద్దాం పంపుతోనహా!’

‘అది పది డాలర్లు అవుతుందికదా?’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘అప్పుడే ఒకమాట మరచిపోయావ్?’ ఆర్వీ అన్నాడు.

‘ఏం మరచిపోయాను?’ విల్బర్ ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు.

‘నే ముందే చెప్పలేదు - మొదటి బహుమానం గెలిచేది నేనే నని?’ ఆర్వీ నిదానంగా అన్నాడు.

ఆ మరునాటినుంచే ఆర్వీ సైకిలు లొక్కటం అలవాటు చేసుకోటం మొదలుపెట్టాడు. పొద్దున్నే సైకిల్ వేసుకొని చాల దూరం వెడతాడు. ఆ రోజుల్లో ఆ రోడ్లమీద లయిదుమైళ్ళు సైకిల్ లొక్కటం అంటే చాల కష్టమైన పని. అయినా ఆర్వీ మానుకోలేదు. రోజూ అలానే లొక్కేవాడు.

అతనికాళ్ళు, పిక్కలు బాగా గట్టిపడ్డాయి. ఇప్పటిలాగా సైకిల్ హాండిల్ క్రిందికి దించటానికి, పైకి ఎత్తటానికి వీలుగా వుండే దికాదు. ఒకనాడు ఆర్వీ తన సైకిల్ హాండిల్ కోసేవేస్తున్నాడు.

‘అదేమిటి?’ అని విల్బర్ అడిగాడు.

‘ఈ హాండిల్ మరీ ఎత్తుగా వుంది. మొన్న గుర్రపు పందెం బొమ్మ ఒకటి చూచాలే. దానిమీద స్వారీచేసే అతను (జాకీ) పూర్తి గుర్రం వీపుమీద పడుకున్నట్టుగా వంగాడు. ఎందుకో తెలుసా? అలా బాగా ముందుకు వంగితే ఎదురుగాలి దెబ్బ తగ్గుతుంది. మనం స్టెడ్డిచేసుకొన్నప్పుడు అమ్మ మనకు నేర్పలేమా? సైకిల్ కి కూడా అంతే. అందుకే ఈ హాండిల్ ఎత్తు తగ్గించివేస్తున్నా. అలా అయితే బాగా ముందుకు వంగి పోవచ్చు.’ ఆర్వీ చెప్పాడు.

హాండిల్ బార్ కోయటం అయింది. హాండిల్ కి నిలువుగా వుండే కడ్డీని కోశాడన్నమాట. ఇప్పుడు అందుకు సైకిలు మీద ఎక్కితే ముందుకు వాలివున్నట్టుగా వుంటాడు. ఇప్పుడు అతని సైకిలు భలేవేగంగా పోవటమేరాదు; ఇప్పుడు ఇది వరకు వచ్చినంత అయివు కూడా రాలేదు. ఇదివరకు నిటారుగా కూర్చొని సైకిల్ రొక్కతే వెన్ను నోప్పివుద్దేది. కాని ఈసారి అలా లేదు.

ఆర్వీ ఎవ్వర్డుకి చెప్పి, వచ్చే శనివారం ఫేర్ గ్రౌండ్సులో మైళ్ళదూరం సైకిల్ పందెం వుందని పత్రికలో వేయించాడు.

చాడు. సైకిల్ వున్నవా శ్వేవరయినా యీ పందెంలో వుండ వచ్చు. మొదటి బహుమతి వచ్చినవాళ్ళకి సైకిల్ సామానుల పెట్టె పంపుతోసహా బహుమానం ఇస్తారు. రెండో బహుమానం యివ్వటానికి మిఠాయిలు కావాలని అడిగితే మిఠాయికొట్టు అతను అవి డింకెనే ఇస్తానన్నాడు. మూడో బహుమానం ఒకమాంసం కొట్టు అతను ఇస్తానన్నాడు.

కుర్రవాళ్ళే కాక సైకిళ్ళు వున్న పెద్దవాళ్ళు కూడా కొందరు పందెంలో చేరారు. వేపు పందెం వుండసగా ఈ రోజు రాత్రి ఆర్వీ, విల్ ఇద్దరూ హార్సోని వాళ్ళసైకిల్ అంతా ఏ భాగానికి ఆభాగం విడదీశారు. ఇరుసుల్లోవున్న మురికిఅంతా శుభ్రంగా తుడిచారు. చక్రాల ఆరులుగూడా మెరిశేట్లు చేశారు. దానికి బాగా నూనె వేశారు. మళ్ళీ అంతా విగించివేశారు.

‘ఔర్లు బాగున్నాయా ఆర్వీ. ఈపని నేను చూస్తానులే. నీవు ఈవేళ బాగా నిద్రపో’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘ఓ! బాగానే వున్నాయిలే. నెల అయింది అవివేసి. ఇంతవరకు ఒక్క పంపరు (చూటు) కూడా పడలేదు.

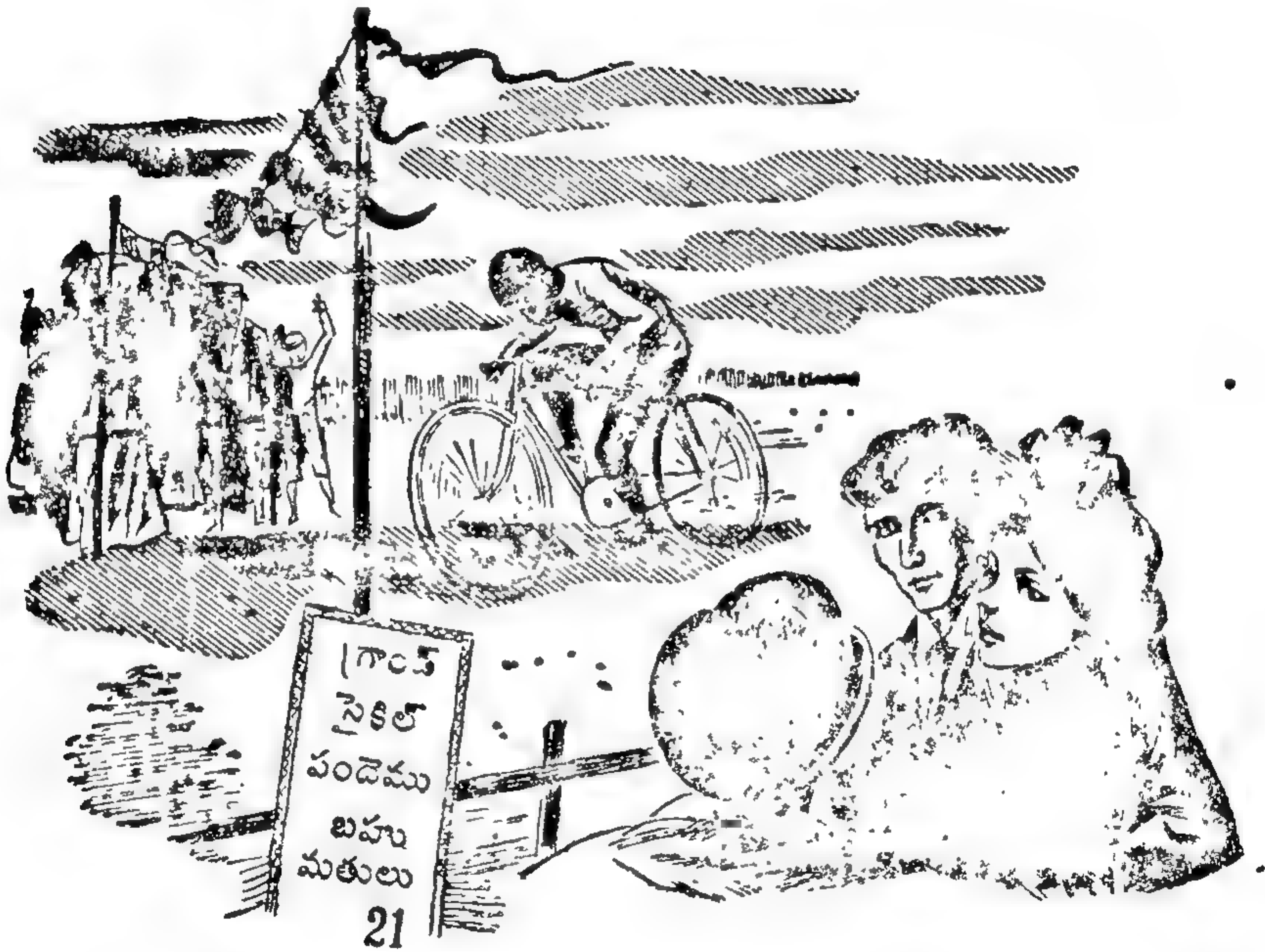
సైకిట్ల పందెం

ఆ చురునాడు మధ్యాహ్నమే పందెం. ఈ పందెంలో ఇరవై సైకిళ్ళు చేరాయి. ఇందులో సగంమంది చాలపెద్దవాళ్లు. వాళ్ళను చూడగానే ఆర్వి భయపడ్డాడు. అయినా వాళ్ళకి రెండు మైళ్ళు, ఒక్క బిగిన త్రొక్కటం అలవాటు లేదులే, అందువల్ల ఎక్కువ శ్రమపడతారు అనుకొన్నాడు. ఆర్విల్ కాళ్లు యిప్పుడు వుక్కుపాదాలలాగా వున్నాయి. ఈ రెండుమైళ్లు లుపులేకుండానే తొక్కవచ్చు ననుకున్నాడు.

వాళ్ళల్లో ఒకరిది సరికొత్త సైకిలు. దానిపేరు కొలం బియా సైకిలు. ఇది కనెక్టికట్ రాష్ట్రం (అమెరికా) లోని హార్డ్ ఫర్డ్ లో తయారయింది. ఆర్వి ఇది చూచాడు. ఇది ఇటీవల కొత్తగా తయారైంది. దీని హాండిల్ క్రిందకు సైకి ఎటు కావాలంటే అటు మార్చుకోవచ్చు. అలాంటి వీలువున్న సైకిలు చూడటం అదే మొదటిసారి.

ఈ సైకిలు జాక్ వింటర్స్ అనే అతను కొన్నాడు. అతని వయస్సు ముప్పై. అతను తన సైకిలు చూచుకొని గర్వపడుతూ ఉండేవాడు. ఇతను చాలా కష్టపడి పని చేస్తుంటాడు, ఒక మిల్లులో ఉంటాడు. లెక్కల శాఖకు పై అధికారి.

అతను ఆర్వీకి తెలుసు. రోజూ పదిగంటల సేపయినా ఆ మిల్లులో లెక్కలు వ్రాస్తూ వుండేవాడు. అరగి సైకిలు అన్నిటికంటే మంచిదే. అయినా అతనికి సైకిలు రొక్కటం అంత బాగా చేతరాదు. అతనికి ఎప్పుడూ లెక్కలు వ్రాయటంతోనే సరిపోతుంది. సైకిల్ బాగా నేర్చుకునే రికెక్కడిది ?

అదీగాక జాక్ తన హండిల్ క్రిందికి దించివేయలేదని ఆర్వీ గమనించాడు. సైకిల్ మీద జాక్ నిటారుగా చూస్తున్నాడు. జాక్ కూడా హండిల్ తగ్గిస్తే చాల వేగంగా పోవాడని ఆర్వీకి తెలుసు. కాని అరను ఆ సంగతి జాక్ లో చెప్పలేదు.

విల్బర్ ఆర్వీ దగ్గరకు వెళ్ళి పెల్లగా చెవిలో ఒకమాట
 చెప్పాడు. 'ఎదురుగాలి జోరుగా వీస్తూవుంది ఆర్వీ, ఒక మైలు
 దాకా వాళ్ళని ముందుకు పోసి. అప్పుడు ఆ ఎదురుగాలి అంతా
 వాళ్ళకే తగులుతుంది. నీవు వాళ్ల వెనకాలే వెళ్ళు. ఒకమైలు
 పోయేసరికి వాళ్ళు ఎదురుగాలికి లలిసిపోతారు. అప్పుడు నీవు
 రెండోమైల్లో వాళ్ళందరినీ కొట్టివేయవచ్చు' అని తమ్ముడికి
 ఉపాయం చెప్పాడు. ఎడ్వర్డు అందరినీ వరుసలో నిలుచోమ
 న్నాడు. అతను పొమ్మనగానే అందరూ సాగిపోవాలి. మిగతా
 వాళ్ళంతా ఎవరికి వాళ్ళే ముందు వుండాలని చూస్తున్నారు. ఆర్వీ
 మాత్రం అందరికంటే వెనకవుండి తన సైకిల్ మీద గుర్రం
 మీద స్వారీచేసే జాకీలాగా బాగా ముందుకు వారి తొక్కు
 తున్నాడు. జాక్ చాల పెద్దవాడు. ఆర్వీ తన సైకిలు అతని
 సైకిలువెంట పట్టించాడు. జాక్ ఎదురుగాలిని నెట్టుకుంటూ
 పోతూవుంటే ఆర్వీ అతని చాటున తేలిగ్గా పోతున్నాడు. ఈ
 పందెంవేసే మైదానం అర్థమైలు పొడుగు వుంటుంది, ఒకతూరి
 చుట్టిరావడానికి. ఇది వేసవికాలం జరుగు పందెంలో గుట్టాలు
 వెళ్ళే దారి. కాన, రెండు మైళ్ళంటే నాలుసార్లు చుట్టి వెళ్ళితే
 పందెం పూర్తి అవుతుంది. ఆర్వీ మొదటిసారి పదో వాడుగా
 ఉన్నాడు. రెండోసారి అయిదోవాడుగా వున్నాడు. ముందు
 పోయేవాళ్ళకి ఇరవై గజాల దూరంలో వెనక వుంటున్నాడు.
 మూడోసారి అతను నాలుగోవాడుగా వున్నాడు. విల్బర్ వేపు

‘ఏమీ ఫరవాలేదు’ అన్నట్టుగా చూచాడు. విల్బర్ అతనిని ‘ఇక జాగ్రత్త’ అని సైగచేశాడు.

నాలుగో పరుగులో ఉన్నారప్పుడు. ఆర్వి పదిగజాల దూరంలో ఉన్నాడు. తన ముందువున్న ముగ్గురిలో యిద్దరిని దాటిపోయాడు. ఇక జాక్ ఒక్కడే అతనికంటే ముందు ఉన్నాడు. అతను బాగా అలసిపోయి రొప్పుతున్నాడు. రుది సారిలో పందెపువాళ్ళు అత్యంత వేగంపెట్టే చోటు దాటారు. ఇక నూరుగజాలే వుంది. ముందు ‘వెల’ దగ్గరలోకి వచ్చారు. ఇప్పుడు ఇద్దరూ సమానంగా వున్నారు. ఆర్వి మాత్రం ఏమీ అలసిపోలేదు. ఒక్క నిట్టూర్పు కూడా విడవక ‘ఇప్పుడు ఒక్క వూపులో వెళ్ళిపోవాలి’ అని ఆర్వి తనలో తాను అనుకొన్నాడు. బాగా ముందుకు వాలి జోరుగా త్రొక్కటం మొదలుబెట్టాడు. ‘వెల’ దగ్గర జనం అరుస్తున్నారు. క్రమంగా జాక్ ను కూడా దాటి ముందుకు అయిదు గజాలు వెళ్ళాడు. ఇక వందగజాలు వెడితే ‘వెల’ చేరుకోవచ్చు. ‘ఓసి యింకేముందిలే’ అని ఆర్వి తనలో అనుకొని తోపల నవ్వుకొంటున్నాడు.

ఇంతలో వున్నట్టుండి అతని ముందు చక్రం టైరు పగిలి పెద్ద మోత మోగింది. అది తొట్రుపడి గిరున కుడి ప్రక్కకు తిరిగిపోయింది. ఆర్వి హేన్ డిల్ బారునుండి యెగసి పడ్డాడు. ఆర్వికేమీ దెబ్బ తగలేదుగాని అతనికి పిడుగు పడినట్టుయింది. జాక్ వచ్చి కలిశాడు. ‘పాపం, దురదృష్టమే చెబుది

ఆర్వీ' అంటూ పలకరిస్తూ దాటివెళ్ళి పందెం గెలిచాడు. ఆర్విల్ లేచి నిలిచి సై కిల్ చేత్తో పట్టుకొన్నాడు. ఇప్పుడుకూడ అతను రెండోవాడుగా రావచ్చు. అయితే అతని ముందు చక్రం రూపం మారి పనికిరాకుండా పోయింది.

‘దెబ్బ ఏమన్నా తగిలిందా ?’ అంటూ విల్బర్ పరుగెత్తు కుంటూ వచ్చాడు.

‘ఫరవాలేదులే-ఇది చెడకుండా వుంటే తేలిగ్గా గెలిచే వాణ్ణి’ అన్నాడు నిరాశగా, ఉత్సాహంచెడి వాడినముఖంతో.

‘అది మన అజాగ్రత్తలే-జాక్ని అభినందించు’ అన్నాడు.

‘మన అజాగ్రత్తే’ అంటే ఏమిటో మొదట ఆర్వీకి అర్థంకాలేదు. తప్పకుండా గెలవాలిసింది కొంచెంలో తప్పిపోయింది అని మాత్రమే అనుకుంటున్నాడు. ఎడ్వర్డు జాక్కి పంపును, క్రొత్త పనిముట్లుగల సంచియు బహుమతి యిస్తుంటే దిగాలుపడి నిలుచుని చూస్తున్నాడు. తమ కంపెనీకి పది డాలర్లు నష్టం అయిందే అని దిగులుపడుతున్నాడు.

తోటివాళ్ళంతా అతన్ని పడిపోయినదానికి ఏదో చతుర్లా డుతున్నారు. కాని అప్పుడు అతని మనస్సు ఏమీ బాగాలేదు. జాక్ పనిచేసే మిల్లు యజమాని అతను గెలిచినందుకు సంతోష పడి వచ్చే శనివారం మళ్ళీ పందెం ఉంటుందనీ ఈసారి గెలిచినవాళ్ళకి ‘ఇంగర్వూల్’ కంపెనీ చేతిగడియారం బహుమతి యిస్తాననీ చెప్పాడు.

‘ఇది కంపెనీకి తీసుకుపోదాం పద’ అన్నాడు విల్బర్.

ఇద్దరూ మనసులో బాధపడుతూ వెళ్ళిపోయారు. కంపెనీకి వెళ్ళేదాకా విల్బర్ ఏమీ మాట్లాడలేదు. సైకిల్ లోపల పెట్టారు. విల్బర్ నిశితంగా ఆర్వీవేపు చూచాడు. ఇది మన ఇద్దరి తప్పేలే. నెలనుంచి ఉపయోగించిన టైర్లు అని చెప్పినప్పుడు మార్చి కొత్తవి వేయాలనకపోవటం నాదే తప్పు’ అన్నాడు.

‘చూడటానికి బాగానే వుండేవిగా!’ విచారంగా అన్నాడు.

‘ఇకనైనా మనం నేర్చుకోవాలి. ఆర్వీ, అసలు టైర్లు పనిచేసే కాలం సగిటున పదిగంటలు మాత్రమే. నెలరోజులు పనిజేసిందంటే అవి బాగా ఆరిగిపోయి ఉంటాయనుకోకపోవటం మనదే పొరపాటు. మనం జాగ్రత్తగా చూచివుంటే అప్పుడే తెలిసేది’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘కొత్తటైర్లు చాలా ఖరీదుకావూ?’ ఆర్వీ అన్నాడు.

‘నిజమే. కాని కొత్తటైర్లు అయితే నీవు గెలిచేవాడివి. ఈపాటికి ఎవరయినా ఒక సైకిలు మనవద్ద కొనేవాళ్ళు’

‘నేను కొంచెం ఎక్కువగా అనుకున్నానల్లే వుందిరగూ? నేను చూడకుండానే వుంటుందనుకోవటం పొరపాటే’ ఆర్వీ దీనంగా అన్నాడు.

‘ఇద్దరినీ పొరపాటే. ఇంకెప్పుడూ చూడకుండా యేదీ గుడ్డిగా అనుకోకూడదు. ఒక యిదనేమిటి? ఏదయినాసరే.

ఒకటికి రెండుసార్లు చూచుకొని మరి చేయటం మంచిది' అన్నాడు విల్బర్.

‘సరేకాని-ఇక పని చూసుకుందాం పద. రెండు కొత్త టైర్లు ఉన్నాయి నయమేలే’ కాసేపట్లో ఫాడ్డె పోయిన సైకిల్ బాగుచేసుకున్నారు. రెండు చక్రాలకీ సరికొత్త టైర్లు కూడా వేసేశారు.

ఆ వారంలో వ్యాపారం ఏమంత బాగాలేదని విల్బర్ గమనించాడు. ఇప్పుడు సైకిళ్ళు బాగుచేయించుకొనేవాళ్ళు వీళ్ళ షాపుకి రాకుండా వేరే చోటుకి పోతున్నారు.

‘వాళ్ళ సైకిలే బాగుచేసుకోలేనివాళ్ళు యిక మనవి ఏం బాగుచేసిపెడతారు ?’ అని అందరూ అనుకొంటున్నారని ఎడ్వర్డు చెప్పాడు కూడా.

‘ఆగండి. వచ్చే శనివారందాకా ఆగండి చెబుతా’ అన్నాడు ఆర్వీ పట్టుదలగా. ఇప్పుడు అతను ఇదివరకులాగా నిర్లక్ష్యంగా లేడు. పట్టుదల ఎక్కువయింది.

రెండోసారి పందెమప్పుడు ఆర్వీ ‘ఒక’లోకి వెళ్ళ గానే అతన్ని జూచి అందరూ పెద్దగా నవ్వారు. జాక్ కూడా మళ్ళీ ఈ పందెంలోకి తన కొత్తసైకిలు వేసుకు వచ్చాడు. ఈసారి జానిమరో అనే మరొక అతనుకూడా కొత్త కొలం బియా సైకిలు కొనుక్కొన్నాడు. అతనుకూడా పందెంలోకి వచ్చాడు.

‘క్రిందటిసారి మనం గెల్చివుంచే యీ వారంలో మన సైకిలు ఒకటయినా అమ్ముడుబోయి వుంచేదే’ ఆర్విప్ అన్నాడు విల్బర్తో.

‘సరేలే ఊరుకో-ఒక్క నీదే కాదులే నాదీతప్పే. ఆరోజు సంగతి యింక మరిచిపో. ఈరోజు మన సైకిల్ బాగావుంది. గెలుపు నీదేలే పద’ అని విల్బర్ ధైర్యం చెప్పాడు.

ఈవేళ పందెం నడిపేది హెన్రీ. అందరినీ పిలిచి సిద్ధంగా వుండమన్నాడు. ఈల వేశాడు. అన్ని సైకిల్స్ ఒక్కసారి కదిలాయి. ఈసారి పందెం చూడటాకిని చాలామంది జనంకూడా వచ్చారు. ఈసారి కూడా గెలుపు జాక్ దేననీ అతను తేలికగా గెలుస్తాడనీ అందరూ అనుకుంటున్నారు. ఈ రోజు అసలు గాలి లేదు. అందుచేత యీసారి మొదటినుంచీ ముందు వెళ్ళిపోవాలనుకున్నాడు. మొదటిసారి జాక్ పదిగజాలు ముందు ఉన్నాడు. రెండవసారి ఇరవై గజాలు ముందుగా వున్నాడు. అప్పటికే ఆర్వి తొక్కుటం మొదలుబెట్టాడు. జనం అంతా నిశ్శబ్దంతో ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు. ఆర్వి హాండిల్ దాకా బాగా ముందుకువారి అతివేగంగా ప్రొక్కేస్తున్నాడు. మూడో సారి జాక్ కంటే నూరు గజాలు ముందుకు వెళ్ళాడు. ఆర్వి, జాక్ యిద్దరూ తప్ప పందెంలోవున్న మిగతావాళ్ళంతా ఎక్కడో వెనకనే పోయారు. ఆర్వి రొక్కుతునే ఉన్నాడు. పచ్చినకొద్దీ జాక్ వెనకబడిపోతున్నాడు. రెండు ఫర్లాంగులు ముందుగా వెళ్ళి ఆర్వి పందెం గెలిచాడు. ‘సెథాప్, ఖలే రొక్కావులే’

అంటూ విల్బర్ ఆర్వి భుజం చరిచి మెచ్చుకొన్నాడు. అప్పుడు విల్బర్ ముఖంలో సంతోషం, గర్వం పొంగిపోయాయి. ఆ తరువాత హెన్రీ చిన్న ఉపన్యాసం చేసి ఆర్వికి గడియారం బహుమతిగా ఇచ్చాడు. ఆర్వికి గడియారం వుండటం యిదే మొదటిసారి.

‘ఆఁ సరేగాని ఆర్వీ, నీ సైకిల్ చాల బాగా పోతుందే! మా అబ్బాయికి కూడా అలాంటిది కొనాలనుకుంటున్నాను. అది ఎక్కడ తయారయిందమ్మా ?’ అని అడిగాడు.

ఏం చెప్పాలో తెలిక విల్బర్ తికమక పడుతున్నాడు. ఆర్వికి మాత్రం అలాంటి జంకుగొంకు యెప్పుడూ లేదు.

‘అది మేమే తయారుచేశామండి. దాన్ని మేం....ఆఁ.... ఆఁ.... ‘రైట్ సైకిల్’ అంటాం అండి’ అని చెప్పివేశాడు తమ ప్రతిభ స్ఫురించునట్లుగా.

సైకిళ్ల వ్యాపారంలో

ఆ వారంలో వీళ్ళ షాపుకు సైకిళ్ళ కొనేవారి నుండి మూడు ఉత్తరాలు వచ్చాయి. తయారుచేయడానికి డబ్బు కావాలి. ప్రస్తుతం వాళ్ళవద్ద ఎనభయి డాలర్లు మాత్రం మిగిలివుంది. మిగతాదంతా కంపెనీ క్రింద పెట్టుబడి పెట్టేవారు. సైకిలు తయారుచేయాలంటే పాత సైకిళ్ళు కొనాలి. కొత్త సామానులు చక్రాలు, టైర్లు, సీట్లు, హాండిల్ బార్లు అన్నీకూడా కొనాలి. వీటి అన్నిటికీ అది చాలదు. చాలా డబ్బు కావాల్సి వుంది. డబ్బు ఎలా వస్తుందా అనే ఆలోచనలో పడిపోయారు. వాళ్ళ చెల్లాయి కాథరిన్ వాళ్ళు యీ కంపెనీని గురించి మాట్లాడుకునే మాట అన్నీ వింటూనే ఉంటుంది. కాని ఆ అమ్మాయి మాత్రం ఏమీ చెప్పక వూరికనే వచ్చి వెళుతూ ఉండేది.

ఆరోజు రాత్రి భోజనాలయిన తరువాత అన్నా తమ్ముళ్ళిద్దరూ ఏమీ మాట్లాడకుండా యింటివద్ద కూర్చోని ఉన్నారు. వాళ్ళ అమ్మ ఏవో బట్టలు కుంటూ వుంది. వాళ్ళ అందరికీ కావాలిసిన బట్టలన్నీ ఆవిడే కుడుతూ ఉంటుంది.

‘బాబూ ! హెన్రీగారి అబ్బాయికి సైకిలు తయారుచేస్తున్నారటగదూ—ఆమె మిమ్మల్ని భలే మెచ్చుకుంది నాయనా’ అన్నది.

‘అవునమ్మా. హెన్రీగారు వాళ్ల బ్యాంకి ఒక సైకిల్ తయారు చేసి పెట్టమన్నారు’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘బాబూ మీ కంపెనీలో నాకూ భాగం యిస్తారూ? నేను కూడా అందులో వాటాదారుగా చేరాలని వుంది. నావద్ద మూడు వందల డాలర్లు ఉన్నాయి. అవి వూరికే బ్యాంకులో ఉంచే యేమొస్తుంది? మీ కంపెనీలో పెట్టుబడి పెడితే బావుండును’ ఆవిడ బట్టలు కుట్టుకుంటూనే ఆమాట అన్నది.

‘నిజంగానే కలుస్తావా అమ్మా?’ ఆర్వీ ఉత్సాహంతో అడిగాడు.

‘అవును నాయనా—రన ఇద్దరు కొడుకులతో వ్యాపార భాగస్థురాలు అగుటకు యే రల్లి సంతోషపడదు? అయినా యిప్పుడు మీకు డబ్బు లక్కర్లేచేమో!’ ఆవిడ అన్నది.

‘అట్టే ఎక్కువగా అవసరం లేదుగాని ఆ మూడు వందలూ ఉంచే ఒక డజను సైకిళ్ళకు సరిపోయే సామాన్లు ఒకేసారి కొని పెట్టుకోవచ్చు అమ్మా’ ఆర్వీ చెప్పాడు.

‘బ్యాంకువాళ్ళతో యివాళే చెప్పాను. మీకు కావలసి నప్పుడు తెచ్చుకోండి బాబూ’ అన్నది ఆవిడ.

‘మాకు డబ్బు అవసరం వుందని నీకెలా తెలుసమ్మా?’ విల్బర్ అనుమానంగా అడిగాడు.

‘అదే....అదేముంది? నేను మీలో భాగం కలవాలను కున్నాను’ ఆవిడ అన్నది.

కేట్ యీ మాటలన్నీ వింటూ ఒక మూలను కూర్చు
న్నది. విల్బర్ చెల్లాయీవేపు నీవే చెప్పినట్లుంచే అన్నట్టు
చూచాడు. ఆ అమ్మాయే చెప్పివుంటుందని విల్బర్ అనుకొ
న్నాడు. ఈ సంగతి రహస్యంగా ఉంచాలని వాళ్ళ అమ్మ,
చెల్లాయీ చూస్తున్నారని కూడా అతనికి తెలుసు. తమ్ముడితో
అన్నాడు.

‘ఆర్వీ! నీవు రేపు సిన్ సిన్ సేట్ వెళ్ళి వస్తావుగదూ ?
పోదాంపద. ఏమేం సాచూన్లు కావారో జాచిలా వ్రాసుకుందాం.
మొత్తంగా కొంచే వెలకూడా తగ్గుతుంది.’

‘ఇక్కడ చూర్చొని వ్రాసుకుందాంలే’ ఆర్వీ అన్నాడు.
ఇద్దరూ కాగితం, కలం పుచ్చుకుని వంటింట్లో టేబిల్

దగ్గరకు వెళ్ళి కూర్చున్నారు. వాళ్ళు కొనాలిసిన సామానులన్నీ జాబితా వ్రాసేసరికి అర్థరాత్రి దాటిపోయింది.

ఆ మరునాడు ఆర్వీ వెళ్ళి సైకిళ్ళ ఫ్యాక్టరీలన్నీ మంచి సామానుల కోసం వెతుకుతున్నాడు. అక్కడ పెడళ్ళు ఇక్కడ టైర్లు మరొకచోట చక్రాలు యిట్లా సామానులన్నీ కొన్నాడు. సామానంతా వచ్చేసింది. ఈసారి యిదివరకెప్పుడూ చేయనంత ఎక్కువగా పని చేస్తున్నారు. రోజు విడిచి రోజు అర్థరాత్రిదాకా పని చేస్తూనే ఉన్నారు. సైకిళ్ళ పాతవి విప్పేసి కొత్తసామాన్లు పేసి బిగిస్తూండేవాడు.

ఆ రోజుల్లో పెద్ద పెద్ద కంపెనీవాళ్ళు కయారుచేసే సైకిళ్ళు నూరు డాలర్లదాకా ఖరీదు వుండేవి. ఆ రోజుల్లో పెద్ద ఎత్తున సైకిళ్ళు చేయటం మొదలుపెట్టలేదు. కావలసిన ప్రతి సామాను చేత్తో చేయాలి. అంచేత ఖరీదు ఎక్కువగా వుండేది. చేయటానికి టైము కూడా ఎక్కువ పట్టేది. సైకిళ్ళు అమ్మటంలో పెద్ద కంపెనీలు రైట్ కంపెనీతో పోటీ చేయలేకపోతున్నాయి. వాళ్ళకేమో పనివాళ్ళ జీతాలు అవన్నీ వుండటంచేత ఖర్చులెక్కువ. వీళ్ళకు అవన్నీ అవసరంలేదు. అంచేత వాళ్ళ కంటే వీళ్ళు తక్కువ ఖరీదుకే అమ్మగలుగుతున్నారు. వేతనం కూడా తీసుకోరు. వచ్చే లాభాలు మూడు భాగాలుజేసి తమ భాగం మళ్ళీ సామానులు కొనటానికే పెట్టుబడి పెట్టేవాళ్ళు.

వీళ్ళవద్ద సైకిలు కొన్నవాళ్ళకి ఒక సంవత్సరందాకా మరమ్మత్తుల ఖర్చు వుండదు. ఎందుకంటే వీళ్ళే డబ్బులు తీసు

కోకుండా వూరికేనే మరమ్మతులు చేసిపెడతామని మాట ఇచ్చే వారు. అనగా, ఏడాదిరోగా వారివద్ద కొన్నవారు ఆ సైకిల్లో ఏదైనా చెడితే మూడవవీధి పడమటప్రక్కనున్న షాపుకు దాన్ని తీసుకొనిరావాలి. వెంటనే పింఛరో, ఆర్పియో లతనికి ఏ ఖర్చు లేకుండా బిగించేవారు. కొలంబియా కంపెనీలో సైకిల్స్ కొన్న వారికి యిటువంటి సౌకర్యాలు లేవు. అసలు సైకిళ్ళ కంపెనీలు ఎక్కడో మూడు నాలుగు వందలమైళ్ళ దూరాన ఉండేవి. అంచేత మొదట్లో వారు బిగించినప్పుడు కొన్నాళ్ళదాకా అవి సరిగా లేకపోవచ్చు. కాబట్టి రైట్ సోదరులో వేరెవ్వరో మరమ్మత్తు చేయాలి. అందుకు పైకం యివ్వాలిగదూ? అంచేత వూరికేనే బాగుచేసిపెడతామని పెట్టే షరతువల్ల చాలామంది వీళ్ళ దగ్గరే కొనటానికి వచ్చేవారు. అందువల్ల వీళ్ళకు పని ఎక్కువై యింకా యిద్దరు పిల్లల్ని పనిచేయటానికి పెట్టుకోవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు వాళ్ళకి బాగా డబ్బు వస్తోంది. అయినా వాళ్ళకి తృప్తిగా లేదు.

దీనికి ఒక ముఖ్యమైన కారణం ఏమిటంటే యింకా మంచివి తయారుచేయాలనే వాళ్ల కోరికే. ఎప్పటి కప్పుడు కొత్తరకం వస్తువులు తయారుచేయాలనే వాళ్ళ కోరిక. అంచేత ఒకసారి ఒకపని చేయటం చేతనయితే యిక దానిమీద వాళ్ళకి శ్రద్ధ తగ్గుతుంది. అంతకంటే ఏదైనా కొత్తరకం తయారుచేయాలని వాళ్ళ ఆలోచన. అందువల్ల యిప్పుడు యేదైనా మార్పు తీసుకురావాలని చూస్తున్నారు.

రైట్ నైకిళ్ళ కంపెనీకి ఎవరయినా వచ్చి కొంచెంసేపు కూర్చుంటే చాలు. వెనుక వేపుసుంచి ఏవో ఒక శబ్దం విన పడేది. అదేమిటంటే వీళ్ళ అన్నాతమ్ముళ్ళు అక్కడ ఒకకొత్త పాక వేస్తున్నారు. 'అదేం చేయటానికి?' అని ఎవరయినా అడిగితే ఆర్పి 'ఆఁ వూరికేనే పనిలేక అలా చేస్తున్నారే' అని చెబుతుండేవాడు.

ఆ వెనుక వాళ్ళొక పాకవేశారు. అది బయటినుంచి వచ్చేవాళ్ళెవరికీ కనపడదు. అందులో పీపు కొత్త కొత్త పస్తువులు తయారుచేస్తుంటారు. అంటే యిది వాళ్ళు రహస్యంగా పరిశోధనలు చేసుకొనే చోటు అన్నమాట.

ఒకనాడు వీరు అక్కడ పనిచేసుకుంటుంటే వాళ్ళ చెల్లాయి అక్కడికి యేడ్చుకుంటూ పరుగెత్తుకువచ్చి 'ఇంటికి రండి అన్నాయ్—అమ్మ—' అంటూ హడావిడిగా పిలిచింది.

అంతే—ఆ మాట వినగానే వాళ్ళిద్దరూ సామానులు అక్కడే పారవేసి యింటికి పరుగెత్తారు. కొన్నాళ్ళ నుంచి ఆవిడ జబ్బుతోవుంది. బీర్ణశక్తి తగ్గిపోయింది. బాగా చీర్చిపోయింది. ఆవిడకు, కూతురుకు మాత్రం తెలుసు. కాని కొడుకులతో ఈ సంగతి చెప్పవద్దని డాక్టరుతో చెప్పింది. పీపు యింటికి వచ్చే సరికి వాళ్ళనాన్న ఆవిడ గదిలోనుంచి వస్తూ ఒక్క—నిట్టూర్పు విడిచాడు. వాళ్ళ అమ్మ యిక వాళ్ళకు లేదు. ఇట్టి పీపుని తిరిగి యికనెప్పుడూ పొందలేమని వాళ్ళు తెలిసికొన్నారు.

సన్నిపాతజ్వరం

ఆ తరువాత కొన్ని సంవత్సరాల వరకు వాళ్ళ కంపెనీ పని దప్ప ఇంకేమీ చేసేవాళ్ళుకాదు. వాళ్ళ అమ్మ అంటే వాళ్ళు ఎంతో యిదిగా వుండేవాళ్ళు. అందుకే వీళ్ళంటే అందరూ జాలిపడుతుంటారు. అన్నా తమ్ముళ్ళిద్దరూ ఇంకెవరూ లేకుండా ఒంటరిగా వుండాలని చూస్తుంటారు. వాళ్ళెప్పుడూ అమ్మసంగతి మాత్రం ఎవరిదగ్గరూ ఎత్తేవాళ్ళు కాదు. పని... పని.... ఒకటే పని చేయటం. అంతే. మరొక సంగతే వాళ్ళకి పట్టేదికాదు. రహస్యపు కలలు ఏదైనా గాంచితే తమలోనే పెట్టుకొంటారు.

ఆదివారంనాడు మాత్రం వూరు వెలుపల కొంత దూరం దాకా నడిచివెళ్ళి వచ్చేవాళ్ళు. అప్పుడు వాళ్ళిద్దరూ యేమి మాట్లాడుకుంటారో యింకెవరికీ తెలియదు. అప్పుడప్పుడూ బిగ్ హిట్ కొండగట్టుకు వెళ్ళి పిల్లలు ఆడుకుంటుంటే చూస్తూ వుండేవాళ్ళు.

ఒక ఆదివారంనాడు ఆ కొండవద్దగల వాలెటర్ బ్రూకిన్స్ అనే పనకొండెళ్ల కుర్రాడొకడున్నాడు. వాళ్ళ యిల్లు విల్బర్ యింటి ప్రక్కనే. వీళ్ళవద్ద ఆ కుర్రాడికి ఒక సైకిల్ కొన్నారు కూడా. ఆ కుర్రాడు గాలిపటం ఎగురవేస్తుంటే అది దోయి

ఒక చెట్టుకొమ్మల్లో పట్టుకుని పాడై పోయింది. వాడు బిక్క
మొగం పెట్టాడు.

‘ఏ! అబ్బాయ్. రేపు మా కంపెనీ దగ్గరికిరా - కొత్తది
చేసిపెడతాం!’ అర్వి ఆ కుర్రాణ్ణిచూసి అన్నాడు ఆ మర్నాడు
ఒక గాలిబుట్ట తయారేశారు. దాన్ని వాళ్ళే ఎగరవేసి చూచారు.
మళ్ళీ అప్పటినుంచి గాలిపటాలు చేయటం, కొండగట్టుకి వెళ్ళి
ఎగరవేయటం మొదలుపెట్టారు. ఇదిజూచి కొందరు నవ్వు
కొనేవాళ్ళు. ‘ఇదేమిటి ఇంత పెద్దవాళ్ళయ్యారు, ఇంకా సిగ
యినా లేకుండా గాలిపటాలతో ఆడుకుంటున్నారే’ అనుకొనే
వాళ్ళు. కాని వారు యేదో గొప్పదాన్ని కనిపెట్టటానికే యిలా
చేస్తున్నారని వాళ్ళకేం తెలుసు? ఆ గాలిపటాలు ఎగరవేసి
అవి గాలి ఎక్కువయినప్పుడు ఎలా ఎగురుతాయి, ఎక్కువగా
వున్నప్పుడు ఎలా యెగురుతాయి అని యెప్పుడూ పరీక్షతో
చూచేవాళ్ళు. ఒకసారి ఒక గాలిబుట్ట చేశారు. అది ఆకాశంలోకి
అరమైలు ఎత్తుకు పోయింది. ఇంతలో వున్నట్టుండి పెద్దగాలి,
వాన వచ్చింది. అయినా వాళ్ల గాలిబుట్ట అలానే ఎగురుతూ
వుండటం వాళ్ళు గమనించారు. ‘భలే తమాషాగా వుండే! ఇక్కడ
మన దగ్గరేమో ఇంత పెద్దగాలి పేస్తుంటే అక్కడ గాలిపటం
ఉన్నచోట అసలు గాలే లేదు’ విల్బర్ అన్నాడు.

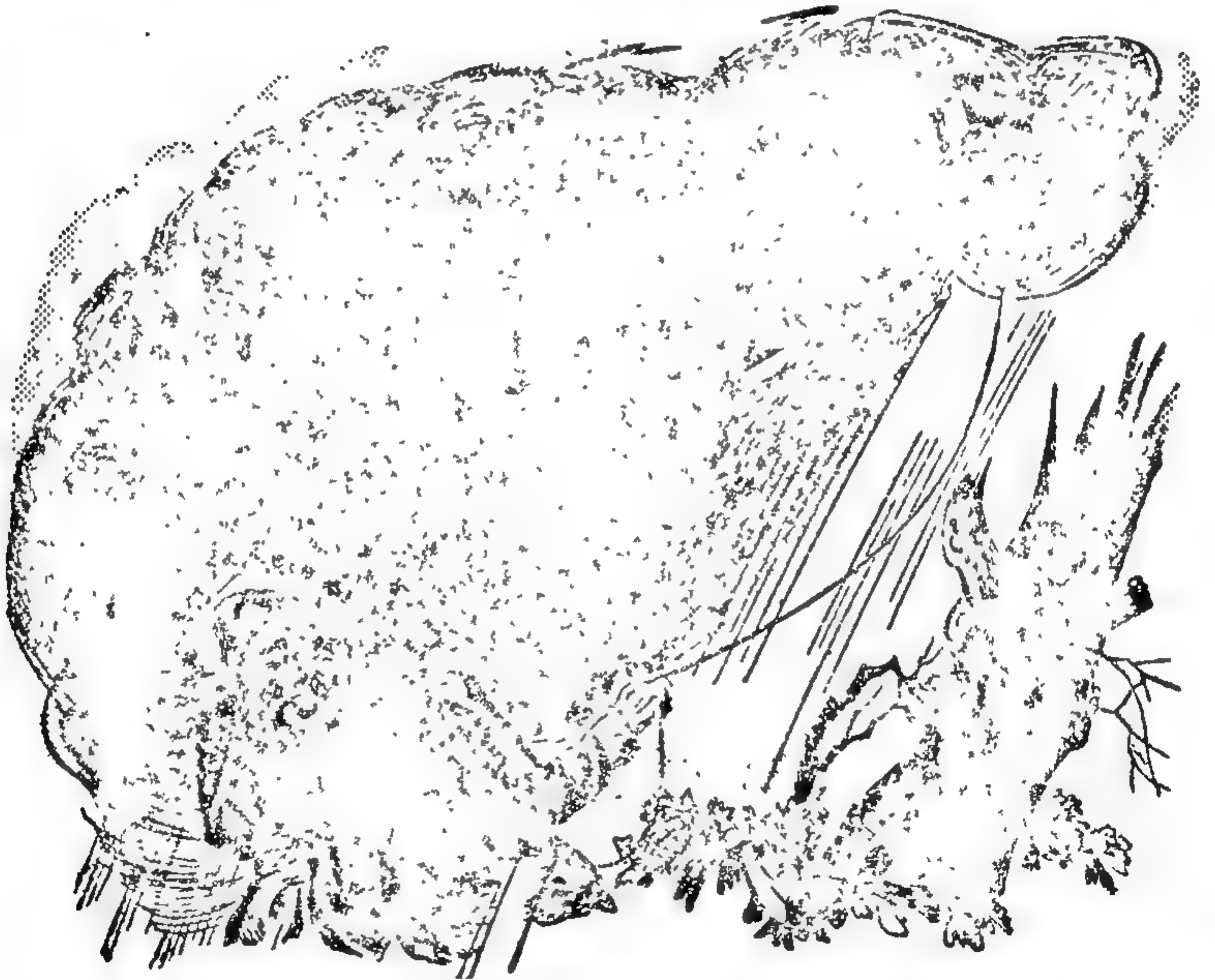
‘గాలిని గురించియు, గాలిలోనుండు ప్రవాహాలను గురిం
చియు మనం ఇంకా బాగా తెలుసుకోవాలికదూ? జ్ఞానోదయం

కలిగింది. ఇక పోదాం పద అన్నామ్. నా కెందుకో యేమీ బాగా లేదు' ఆర్వీ అన్నాడు. ఎప్పుడూ తాను అలసినట్టు ఒప్పుకోనివాడు.

విల్బర్, ఆర్వీవైపు జాగ్రత్తగా చూచాడు. ఆర్వీ ముఖమంతా యేదో చిచ్చినట్టుగా కనపడింది. చేతిరోపున్న గాలిబుట్ట అందుకొమ్మని బ్రూకిన్స్ కి ఇచ్చివేసి ఇంటికి వెళ్ళిపోయారు. డాక్టరువచ్చి ఆర్వీని చూస్తున్నాడు.

'బాగా జలుబుచేసినట్టుంది డాక్టరుగారూ' ఆర్వీ చెప్పాడు.

'అవును, అలానేవుంది. కొన్నాళ్ళు కదలకుండా పడుకోవాలి. నిన్ను చూస్తూ పుంతటానికి ఒక నర్సుని పంపుతాలే' అన్నాడు డాక్టరు.

‘నర్సు యెందుకు చిన్నన్నాయ్ని నేను చూస్తుంటాలెండి’
కాథరిన్ అన్నది.

‘పగలు చూస్తావనుకో. రాత్రిపూట కయినా ఒక నర్సు
కావాలిగదమ్మా ?’

‘ఈ కొంచెం జలుబుకేనాండీ ?’ మగతగా వుండే ఆర్వి
అన్నాడు.

‘ఇది మామూలు జలుబు కాదు. సన్నిపాత జ్వరం’
(Typhoid) అని డాక్టరు మెల్లగా చెప్పాడు.

‘సన్నిపాత జ్వరమా—డాక్టరుగారూ ?’ విల్బర్ తెల్ల
బోయి చూచాడు. కాథరిన్ కూడా తెల్లబోయింది. అయినా
ధైర్యంగా ‘ఫరవాలేదులెండి, మేం జాగ్రత్తగా చూస్తాంగదూ!’
అన్నది.

‘ఎంచేత వచ్చిందంటారు డాక్టరుగారూ ?’ విల్బర్
అడిగాడు.

‘అది ఎలా వస్తుందో ఎవరికీ తెలియదు. అసలు డాక్టర్లకు కూడా దాన్ని గురించి అంత బాగా తెలీదు. (ఆ రోజుల్లో మాట) చాలా ప్రమాదమయింది. జ్వరం చాలా తీవ్రంగావుంది. ముందు అది తగ్గించే మార్గం చూడాలి. ఒక మందు వ్రాసి యిస్తాను. త్వరగా బజారుపవెళ్ళి అది పట్టుకురా విల్బర్. కేట్, నీవు పోయి ఒక పెద్ద కుండ పట్టుకొచ్చి అందులో మంచుగడ్డ వేసి ఆర్వి నుదుటిమీద పెట్టు. ఎలాగయినా ఈ జ్వరం తగ్గించాలి’ డాక్టరు కూడా అధైర్యంగానే చెప్పాడు.

ఆ రోజుల్లో సన్నిపాత జ్వరంవస్తే నయమవడం కష్టం. దానికి అప్పుడు వైద్యమేలేదు. వచ్చిందంటే చచ్చిపోవలసిందే. అలా వుండేది. డాక్టర్లకు కూడా యీ ఇంజక్షన్లు అవీ తెలీవు. ఈ రోజుల్లో అలాకాదు. స్కూలుకు వెళ్ళి ప్రతి పిల్లవాడికి స్పోటకం రాకుండా టీకాలు వేస్తారు. అలానే సన్నిపాతం కూడా రాకుండా టీకాలు వేయిస్తూ వుండేవాళ్ళు. పోయిన ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో ప్రతి సైనికుడికి జబ్బు చేయకుండా, టీకాలు ఇంజక్షన్లు వేసేవాళ్ళు. అంచేత సాధారణంగా జబ్బులు వచ్చేవి కాదు. ఆ రోజుల్లో అలాకాదు. ఆర్వీకి జబ్బు చేసిన నాటికి (1896వ సంవత్సరంలో) ఇంకా యీ టీకాలు, ఇంజక్షన్లు లేవు.

ఆ తరువాత రెండు వారాలదాకా ఆర్వీకి స్పృహలేదు. డాక్టరు ఒక నర్సును కూడా పెట్టాడు. అయినా విల్బర్, కాథరిన్ యిద్దరూ రాత్రింబగళ్ళు ఆర్వీని కనిపెట్టి వుండేవాళ్ళు. ఇద్దరూ ఒకరిని మార్చి ఒకరు ఆర్వీ ముఖాన చన్నీటిరో కాపు వేస్తూ వున్నారు. అయినా జ్వరం పెరుగుతూనే వుంది, కాని తగ్గటంలేదు. 105 డిగ్రీలదాకా వచ్చింది.

ఆర్వీకి యిప్పుడు కలవరింతలు, పలవరింతలు వస్తున్నాయి. ఏవో పిచ్చి పిచ్చి మాటలు మాట్లాడుతున్నాడు. కాథరిన్ కి ఇవన్నీ ఆశ్చర్యంగా వున్నాయి. విల్బర్ కి మాత్రం ఇవి కొత్తమాటలు కాదు. 'ఎగిరిపోరాం' 'ఎగిరిపోతాం' అంటు

న్నాడు. ఆర్వీ ఆ సమయంలో వెనుక, వారు కొండ గట్టుమీద మొదటిసారి గాలిపటం ఎగరవేసిననాటి సంగతులు తెలుచు కుంటూ వుంటాడని అనుకొన్నాడు.

‘గాలిపీడనం, ‘ఎదురుగాలి’, ‘పైకిపారు గాలి వెల్లువలు’ ఇలాంటి మాటలన్నీ అంటున్నాడు ఆర్వీ. కాథరిన్‌కి ఇవన్నీ కొత్త కొత్త మాటల్లాగా వున్నాయి. విల్‌కి మాత్రం యివన్నీ తెలుసు. మనుషుల్ని కూడా పైకి యెత్తుకుపోయే గాలిపటాలు తయారుచేయాలని ఆర్వీ పలవరింతల్లో అనుకొంటూ వుంటాడని కూడా విల్‌కి తెలుసు. ఆదివారం రోజున అన్నారమ్ముళ్ళిద్దరూ షికారు వెళ్ళినప్పుడల్లా వీటిని గురించే మాట్లాడుకుంటూ వుండే వారు. అయితే అవి తయారుచేసేది ఎలానో వాళ్ళకు తెలియ లేదు.

మూడు వారాలు చాలా కష్టంగా గడిచింది. నిద్రలేక కాథరిన్‌కి కళ్ళు బాగా వాచిపోయాయి. ఆ అమ్మాయి పూర్తిగా చిక్కిపోయింది. డాక్టరు రోజూ రెండుసార్లువచ్చి చూచిపోతూనే వున్నాడు. కాని ఆయన మాత్రం ‘జ్వరం దానంతట అదే తగ్గాలిసిందే’ అంటూవుండేవాడు. తా నింకేమీ చేయలేనని ఆయనకు తెలుసు. అంచేతనే యీ మాట చాలా విసుగ్గా అనే వాడు.

ఈ రోజుల్లో అయితే ‘దీనికేమీ వైద్యంలేదు. దానంతట అది పోవాలిసిందే’ అని ఏ డాక్టరూ అనడు. ఇప్పుడు వైద్యం

లేని జబ్బు లంటూ లేదు. దాదాపు అన్ని జబ్బులకీ మంచి
 ఔషధాలు (మందులు) వున్నాయి. ఏ యే జబ్బులు ఏ యే క్రిమి
 కీటకాలవల్ల వస్తాయో వాటి అన్నిటినీ నిర్మూలించే (చంపివేసే)
 ఔషధాలు యీనాడు వున్నాయి. యీటై సంవత్సరాల క్రిందట
 ఇలా వుండేదికాదు. ఆర్థిల్ పూర్తిగా చిక్కిపోయాడు. అతని
 శరీరంలో చర్మమూ, ఎముకలు తప్ప మాంసం అనేది లేకుండా
 పోయింది. మండిపోయే జ్వరం అతన్ని పీల్చి పిప్పి
 చేసింది.

ఒకనాడు ఉదయానే కేప్ ఆర్థిల్ దగ్గరికి వెళ్ళి సుదుటి
 మీద చేయిపెట్టి చూచింది. జ్వరంలేదు. చల్లగావుంది. సూరిలో
 నుంచి వినపడినట్టు ఆర్థిల్ గొంతులో నుంచి ఒక మాట విన
 పడింది.

‘నాకు జ్వరంవచ్చి ఎన్నాళ్ళయింది?’ అని అడిగాడు.

ఇక ఫరవాలేదని కాఫరిన్ కి రెయిసు. డాక్టరు రణసంగతి
 విని గట గటా పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు. ఆర్థిల్ పేడిమి ఎన్ని
 డిగ్రీలు ఉందో చూశాడు. అది సాధారణ నిలకడకు దగ్గరగా
 వున్నట్టు కనపడింది.

‘అమ్మయ్యా, ఇక జ్వరం పోయినట్టేలే’ అన్నాడాయన.

‘నాకు నయమయిందా?’ ఆర్థిల్ తోన మెల్లగా గొణిగి
 నట్టుగా అన్నాడు.

‘ఇక నయమవుచుందిలే. అయితే నీవు ఇంకా రెండు నెలలయినా కదలకుండా మంచంమీదే పడుకుంటేగాని బాగా తిరిగే శక్తిరాదు’ అని చెప్పాడు డాక్టరు.

‘రెండు నెలలా ?’ ఆర్విల్ అడిగాడు.

‘రెండు వారాలు అయితే అప్పుడు లేచి కూర్చోవచ్చు’ అన్నాడు డాక్టరు.

‘పుస్తకాలు కూడా చదువుకోకూడదా ?’ ఆర్విల్ అడిగాడు.

‘ఏమీ వల్లగాదు’ డాక్టరు గట్టిగా చెప్పాడు.

నేను చదివి వినిపిస్తారేరా ఆర్వీ. అందుకే కొత్త పుస్తకాలు కూడా తెచ్చాను. అందులో ఒకటి భలే బాగా వుందిలే! దానిపేరు ‘ఎగసే శోధనానుభవాలు’ వ్రాసినవారు ఆటో లిలిన్ టాల్’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘బావుందా ? అయితే చదువు’ అన్నాడు ఆర్వీ.

‘ఇప్పటికి నిద్రపో - రేపటినుంచి వినవచ్చునులే’ అని చెప్పాడు డాక్టరు.

ఆర్విల్ కళ్ళు మూసుకున్నాడు. వెంటనే మంచి నిద్ర పట్టింది.

విల్బర్ డాక్టర్ వెంట బయటదాకా సాగనంపటానికి వెళ్ళాడు. డాక్టర్ బంచి ఎక్కిపోతూ ఇకముందే ఆర్విల్ ని జాగ్రత్తగా చూడాలని చెప్పాడు. కదలకుండా మంచంమీదనే

పడుకొని వుండాలనీ, ఆర్విల్ మనసుకు విసుగు కలగనీయ
కూడవనీ చాల జాగ్రత్తగా చూస్తూ వుండాలనీ చెప్పాడు.

‘మీ కెందుకు - నేను చూస్తూవుంటాగా డాక్టరు గారూ!
లిలిన్ టాల్ వ్రాసిన పుస్తకం చదివి వినిపిస్తే ఆర్విల్ ఎంతయినా
సంతోషపడతాడండి. ఆ పుస్తకంలో అతను మనిషిని పైకి
ఎత్తుకుపోయే గాలిపటం తయారుచేశాడని వుంది. ఆర్విల్ యిది
వింటేచాలు’ అన్నాడు విల్బర్.

‘విల్బర్! నీరూ పిచ్చిపట్టించా ఏమిటి?’ డాక్టర్ నవ్వుతూ
అన్నాడు.

విల్బర్ ఒక్కక్షణం అక్కడే నిల్చున్నాడు.

ఇంకెప్పుడూ మా ఆలోచనలు ఎవరికీ చెప్పగూడదు.
చెవితే మేం పిచ్చివాళ్ళం అనుకుంటారు. అని మనసులో అను
కున్నాడు.

పుస్తకాలలో నేర్చుకొన్నది

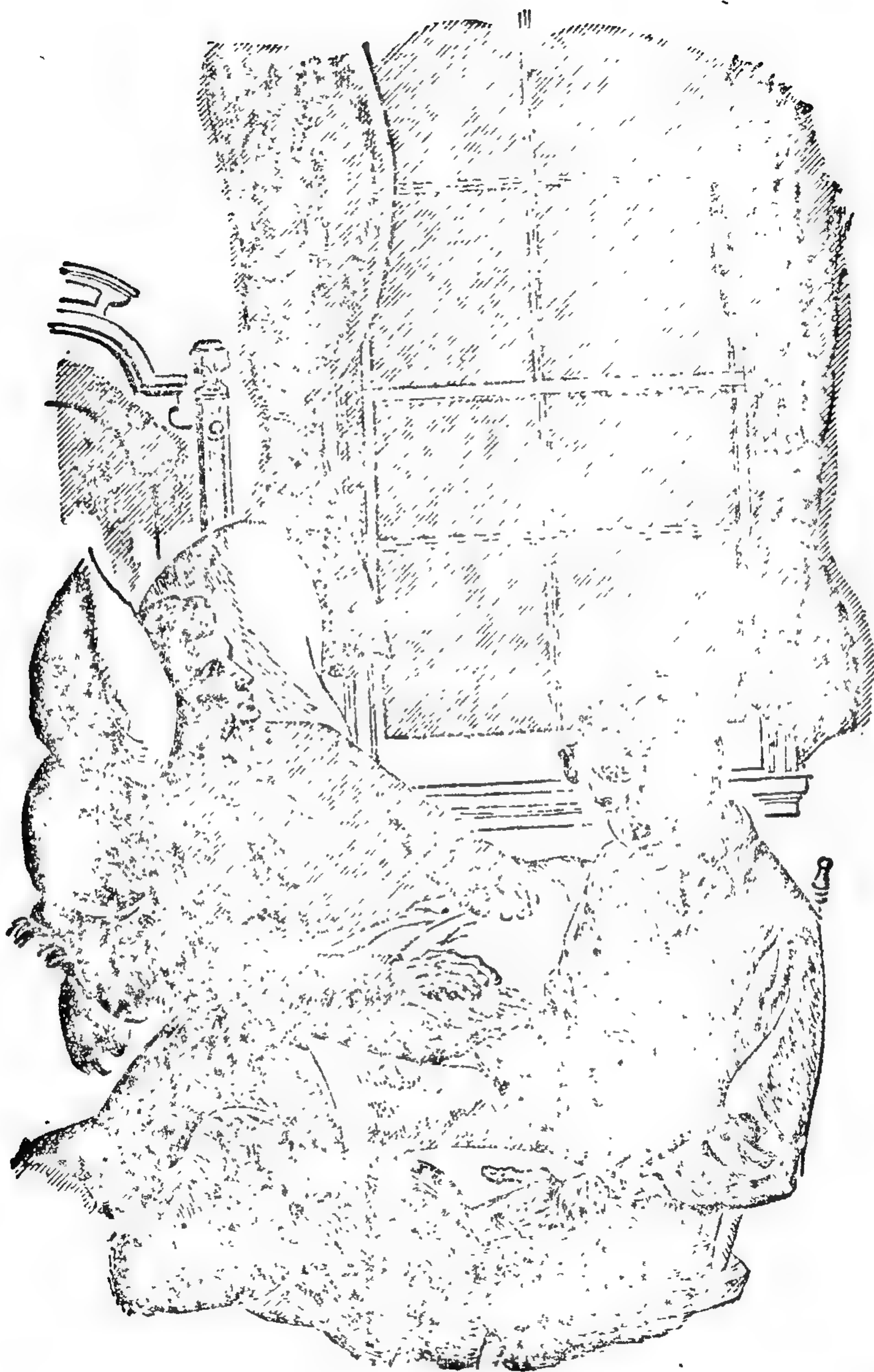
మూడు రోజులు తరువాత సంగతి. విల్బర్ కూర్చుని చదువుతున్నాడు.

‘నా చిన్నతనంలో ఒకనాడు పిట్టలు ఎగురుతూ వుండటం చూచాను. పిట్టలాగానే ఎగిరే. గాలిపటాలు చేయాలని చాలా ప్రయత్నం చేశాను. కాని చేతరాలేదు. పిట్టల రెక్కలు చదరంగా వుండవు. అవి లోవంపుగా ఉంటాయని తెలుసుకొన్నాను. సరిగ్గా పిట్టలరెక్క ఆకారంలో ఒక పెన్ గాలిపటం తయారుచేశాను. ఒకకొండ మీదకు వెళ్ళి దానిని ఎగరవేశాను. కొంతసేపు ఎగిరి తరువాత క్రిందికి దిగి తేలికగా నేలపై పడిపోయింది.

చదవటం ఆపి విల్బర్ అన్నాడు.

‘చూచావా, ఆర్విల్! ఆదొలిలింటాల్ ఎలా చేశాడో? మనం పొరపాటు పడ్డామే! ఎప్పుడూ లోవంపుగా చేయలేదుగా మనం ?

‘ఆదొలిలింటాల్ గురించి నీ కెపరు చెప్పావా ?’ ఆర్విల్ అడిగాడు. ఆర్విల్ మంచంమీద పడుకుని చూస్తూ అన్నాడు. చేయిచూడ కదిలించలేనంత బలహీనంగా వున్నాడు. అయితే

లిలింటాల్ పుస్తకంలో సంగతులు వినగానే తనలో యేదో కొత్తగా బలం వచ్చినట్టు ఉందతనికి. ఓపిక తెచ్చుకుని అడిగాడు.

విల్ చెప్పాడు. 'ఒక సైకిల్ కంపెనీవాళ్లు మనకొక పత్రిక పంపారు. అందులో చాలా కొత్త సంగతులు వున్నాయి. గుర్రాలు లేకుండా నడిచే బండ్లు తయారుచేయటానికి ఎవరెవరు ఎలా ప్రయత్నం చేస్తున్నారో అందులో వ్రాసివుంది. తొక్కకుండానడిచే సైకిళ్ళనుగురించి కూడా వుంది. అందులోనే ఒకచోట లిలింటాల్ని గురించికూడా వ్రాసివుంది. అతని పుస్తకం కావాలిసినవాళ్ళు వాషింగ్టన్ (అమెరికా)లోని 'స్మిత్ సోనియన్ సంస్థ' అనేవారికి వ్రాసి లెప్పించుకోవచ్చు అని కూడా వుంది'

'స్మిత్ సోనియన్ సంస్థ అంటే ?' ఆర్వి అడిగాడు.

'అది ప్రభుత్వం పెట్టిన పెద్ద సంస్థ. ప్రొఫెసర్ సామ్యుల్లాంగ్లీ అనే ఆయన దానిమీద పెత్తనదారు. ఆయనకే వ్రాశాను. ఆయన ఒక పుస్తకం పంపుతూ ఒక ఉత్తరం కూడా వ్రాశాడు. మనకుఎగిరే వస్తువుల విషయంలో గనుక ఇష్టంవుంటే ఇంకా చాలా పుస్తకాలున్నాయి, అవికూడా పంపుతానన్నాడు. చూచావా ఆర్వి! మనకు తెలియదుగాని ఇంకా చాలామంది మనలాగానే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారన్నమాట. ఆ పుస్తకాలు పంపమని వ్రాశారే' అన్నాడు విల్బర్.

'ఆ లిలింటాల్ని గురించి ఇంకా చెప్పు' ఆర్వి అడిగాడు.

‘చూస్తే అతనూ మనలాంటివాడే లాగుంది. అతనూ మొదట గాలిపటాలు చేసి ఎగరవేసేవాడు. మనం అనుకున్నట్లే మనుషుల్ని ఎత్తుకుపోయే గాలిపటం చేయాలని అతనికి అనిపించింది. చాలా ప్రయత్నాలు చేశాడు. పది పదిహేను రకాలు చేసిన తరువాత చివరికి అతను అనుకున్నట్లే ఎగిరే గాలిపటం తయారు చేయగలిగాడు. దాన్ని అతను ‘గ్లయిడర్’ అన్నాడు’ విల్బర్ చెబుతున్నాడు.

‘గ్లయిడరా ?’ ఆర్విల్ మళ్ళీ అదేమాట అన్నాడు.

‘అతను అది పట్టుకొని ఒక కొండమీదికి వెళ్ళి అక్కడ నుంచి ఎగిరి క్రిందకు వచ్చేవాడట. గాలి సరిగా వున్నప్పుడు ఒక నిమిషంసేపు అతనూ గాలిలో ఎగురుతూ ఉండేవాడట’ విల్బర్ చెబుతున్నాడు.

‘ఇంతకీ గాలినిబట్టి వుంటుంది కదూ ?’ ఆర్విల్ అడిగాడు.

‘గాలినిబట్టి అంచే ?’ విల్బర్ అడిగాడు.

‘అంచే ఎగిరిన తరువాత గాలినిబట్టి, పైకి పోవటంగాని క్రిందకు వారిపోవటంగాని జరుగుతుంది అనుకుంటా. గాలి ఎటు తీసుకుపోతే అటు పోవాలిసిందే. మనం అనుకున్నట్టు ఎగరటానికి వీలుగా వుండాలిగాని, గాలి ఎటు తీసుకుపోతే అటు పోవటం అయితే పుపయోగం ఏముంది ? ఆ. లిలింటాల్ గార ఇంకా ఎవరైనా ఇలాంటివి తయారు జేస్తున్నారా ?’ ఆర్విల్ అన్నాడు.

‘ఆఁ ఇంకా చాలామంది చేయాలని చూస్తున్నారు. స్మిత్ సోనియన్ సంస్థలో ప్రొఫెసర్ లాంగ్లే అనే ఆయన, చికాగోలో ఆక్టేవ్ షాన్యూట్ అనే ఆయన, హిరామ్ మాక్సిమ్ అని మరొక ఆయన. ఇలా చాలామంది ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అయితే ఇప్పటివరకు గ్లయిడర్ ను వుపయోగించి చూచింది లిలింటాల్ ఒక్కడే’ విల్బర్ చెప్పాడు.

‘అతను నమూనాలు సరిగా వేసుకొని వుంటాడు. అంచే తనే అతని గ్లయిడర్ సరిగ్గా కుదిరి వుంటుంది’ అంటూ ఆర్విల్ సవ్వాడు.

‘అంతే. అమ్మ చెప్పలేదూ! అతను అలానే చేశాడు. సరేలే, నీవు మెదలకుండా పడుకో. నే నింకా చదువుతాను’ ఆ మధ్యాహ్నం అంతా విల్బర్ లిలింటాల్ ని గురించి చదువు తుంటే ఆర్విల్ వింటూ పడుకున్నాడు. విల్బర్ అది చదవటం కాగానే ఒక పత్రికలో ఆక్టేవ్ వ్రాసిన వ్యాసం చదివి వినిపించాడు. ఆ తరువాత వాళ్ళ పూళ్ళో లైబ్రరీలో పక్షులు యెగర టాన్ని గురించిన పుస్తకం ఒకటి కనపడితే అదికూడా తెచ్చి చదివి వినిపించాడు.

ఒకనాడు స్మిత్ సోనియన్ సంస్థ నుంచి కొన్ని కరపత్రాల్లాంటి పుస్తకాలు పోస్టులో వచ్చాయి. వాటిల్లో గ్లయిడర్ గురించి చాలా వ్యాసాలు వ్రాసివున్నాయి. ఇవన్నీ చదువుతుంటే ఆర్విల్ వింటూ ‘ఏనాటికయినా దాని సంగతి తేల్చి ఈ

ప్రపంచాన్ని ఆశ్చర్యపడేలాగా చేయగలుగుతాం' అని కలలు గంటున్నాడు. ఆ రోజు డాక్టరు లన్న మాటలు ఆర్విల్తో చెప్పాడు విల్బర్. చదువుకొన్నవాడు, తెలివిగలవాడూ అను కొన్న డాక్టరే అలా అంటే ఇక చూడూలు చుసుషులు వీళ్ళ ఆలోచనలు వింటే (ఆ రోజుల్లో) ఏమనుకొనేవాళ్ళో !

‘మనకే బాగా జబ్బు వుంటే గ్లయిడర్ తయారుచేసి దూరంగావెళ్ళి దాన్ని ఎగరవేసి చూవొచ్చుగదూ ? కానీలే, నాకు నయం అయిన తరువాత మళ్ళీ బాగా పనిచేసి ఈ రెండు నెలల్లో పోయిన వ్యాపారం లుండా మళ్ళీ వచ్చేట్లు చేద్దాం’ ఆర్వి అన్నాడు.

‘ఏ వ్యాపారం పోయిందంటావు ? ఆ సైకిళ్ళ పందెం ప్రతివారం జరుగుతూనే వుంది. నీవు జబ్బుచో పుండగా నేను మూడుసార్లు వరసగా పందెంలో గెలిచాను. ఆర్వీ, లిప్పి నుంచి మనదగ్గర సైకిళ్లు కొనటం ఎక్కువయింది. ఇంకా ఎక్కువయితే మనం అందించలేమని నేను ఇప్పుడు పందెం లోకి వెళ్ళటం మానివేశాను. ఒక సైకిల్ ఫ్యాక్టరీ దిర్రాళాతీసింది. వాళ్ళదగ్గర ఒక సూచు సైకిల్ ఫ్రేములు (చొట్లు) చాలా చౌకగా కొన్నాను. ఆ వెలను నెల నెల కింతింత అని చెల్లిస్తాంటే. ఇప్పుడు ముగ్గురు కుర్రాళ్ళు షాపులో పనిచేస్తున్నారు. మన షాపు బాగానేవుంది. కనుక దాన్నిగురించి నీవేమీ డెంగపెట్టుకో వద్దు’ అని విల్బర్ చెప్పాడు.

‘సరే ! మనమూ గ్లయిడర్లను గురించి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామని ఆక్టేవ్ కీ ఇంకావాళ్ళందరికీ ఉత్తరం వ్రాద్దాం ? మనకు పనికివచ్చే పుస్తకాలు పత్రికలు ఏమయినా వుంటే వాళ్లు చెబుతారుగా !’ ఆర్విల్ అన్నాడు.

ఆ తరువాత రెండు వారాలకి పోస్టులో గ్లయిడర్లను గురించి వ్రాసిన పుస్తకాలూ, పత్రికలూ వచ్చాయి. అందులోవి అన్నీ విజ్ఞానశాస్త్రం తెలిసిన ప్రొఫెసర్లు, ఇంజనీర్లు, పరిశోధనలు జరిపేవారు - వ్రాసిన వ్యాసాలు వున్నాయి. విజ్ఞానశాస్త్రం తెలిసినవాళ్ళు ఈ లోకంలో చాలా ఆశ్చర్యమైన మనుషుల్లా వుంది. వాళ్లు తమకు తెలిసినవి ఇతరులకు చెప్పి ఇతరుల దగ్గరనుంచి తెలియనివి నేర్చుకోవాలని చూస్తుంటారు. గాలికి ఎదురుగా మాత్రమే గ్లయిడర్ ఎగురగలదని ఒకరు అనుకుంటారనుకోండి. గాలిలోకి జోయేదాకానేగా దానిని ఆపగలిగేది. ఒక శాస్త్రవేత్తకి అలాంటి ఆలోచన వచ్చిందనుకోండి, అతను అది తనలోనే దాచుకోడు. తన ఆలోచనను గురించి యేదో పత్రికలో ఒక వ్యాసం వ్రాస్తాడు. అలాచేస్తే ఇతరులు కూడా తెలుసుకుని ఇంకా యేదైనా ఎక్కువగా వాళ్ళకు లోస్తే చెబుతుంటారు.

‘ది రెయిల్ రోడ్’ మరియు ‘ఇంజనీరింగ్ జర్నల్’ లాంటి విజ్ఞానశాస్త్రానికి సంబంధించిన పత్రికలు ఇప్పుడు ఆర్విల్ కి చాలా వస్తున్నాయి. ఆర్విల్ కి విల్బర్ కి యిద్దరికీ ఇరవయ్యేళ్లు

దాడినా ఇప్పటివరకూ స్కూల్లో ఒక్కరూ సర్టిఫికేటు యేదీ పుచ్చుకోలేదు. అంటే స్కూల్లో పరీక్షలకోసం వాళ్ళేమీ చదవ లేదు. (వీళ్ళేమిటి, ఆ కాలంలో అమెరికాలో కొత్త కొత్తవి ఎన్నో కనిపెడుతూ వుండి విజ్ఞానశాస్త్రవేత్తగా రోకవిశ్వతి జెందిన థామస్ ఎడిసన్ ఏ స్కూల్లో ఏ పరీక్ష ఎరగడు)

అయితే వాళ్ళు చదివే యీ పత్రికల్లో సంగతులన్నీ అర్థంకావాలంటే ప్రకృతిశాస్త్రం, ఇంజనీరింగ్, మేప్సు బొమ్మ గీయడం, విజ్ఞాన శాస్త్రము మొదలగు అవసరమయిన తొలి సూత్రాలయినా తెలిసివుండాలని విల్బర్, ఆర్విల్ అనుకున్నారు. అందుకని అందుకు కావలసిన పుస్తకాలు కొని చదివారు.

ఆర్విల్కి ఆ జబ్బు పూర్తిగా నయం కావటానికి చాలా కాలం పట్టింది. అయితే ఇందువల్ల బాగా పుస్తకాలు చదివి అప్పట్లో గ్లయిడర్లను గురించి దేశంలో మొక్కడెక్కడ ఏమీ జరుగుతుందో అంతా తెలుసుకొనే అవకాశంకలిగింది అతనికి. పగలంతా ఆర్విల్ పుస్తకాలు చదివి రాత్రికి విల్బర్ రాగానే తాను తెలుసుకున్నదంతా అతనికి చెబుతూ వుండేవాడు.

ఈ విధంగా ఒక సంవత్సరం గడిచిపోయింది. వాళ్ళకి ఇప్పుడు వాకే కోరిక వుంది. మంచి గ్లయిడర్ తయారుచేసి మిగతావాళ్ళందరికంటే ఎక్కువ మైత్తును ఎగరాలి అన్నదే వాళ్ళ కోరిక.

‘మనం ఎలాగయినా తయారుచేస్తాం’ అన్నాడు విల్బర్.

‘ఎగరగల్గుతా మంటావు’ ఆర్వి అన్నాడు.

గ్లయిడర్ నిర్మించారు

ఆ తరువాత ఒక సంవత్సరం గడిచింది. అప్పటిదాకా ఆర్విల్ ఇంట్లోనుంచి టయటికి వెళ్ళటంలేదు. ఆ వేళకూడా కాథరిన్, బలవంతాన అతన్ని వాళ్ళ షాపుదగ్గరకు వెళ్ళనిచ్చింది. అతనికి మళ్ళీ ఓపిక వచ్చింది. ముగ్గురు భలే సంతోషపడ్డారు. ఏదైనా కొత్త వస్తువులు తయారుచేయటం అంటే ఆర్విల్ కి మహాసరదా. అది ఎంతో వుపయోగపడింది. అయితే చదవటం తోనే ఆర్విల్ కి తృప్తివుండదు. ఏదయినా తయారుచేస్తేనే అతనికి బావుంటుంది.

ఆవేళ షాపుకివెళ్ళితే అతనికి ఎక్కడినుంచో తిరిగి సొంతయింటికి వచ్చినట్ట నిపించింది. అతనికి అక్కడే ఎప్పుడూ వుండా లనిపించేది. అచ్చటి నూనె లన్నియు ప్రియమైన సువాసనలే.

అక్కడను వెళ్ళగానే విల్బర్ అతన్ని వాళ్ళ పరిశోధనల పాకలోకి తీసుకుపోయాడు. అక్కడ ఒక పెద్దచుట్టగా చుట్టిపెట్టిన బట్ట, పొడుగుపాటి కర్రలమోపులు పెట్టి వున్నాయి. ఇవన్నీచూచి అతను ఏమో అనుకున్నాడు.

‘నీవు వచ్చేసరికి ఇవన్నీ కొని తయారుగా వుంచుదామనుకొన్నాను’ అన్నాడు విల్బర్.

‘ఈ బట్ట, ఈ కర్రలు ఇక్కడ ఎందుకువున్నాయో ఎవరికయినా తెలుసా?’ ఆర్వి అడిగాడు.

‘మన కాథరిన్ కి తప్ప ఇంకెవరికీ తెలియదు’.

‘మీరు ఎక్కడికయినా వెళ్ళినప్పుడు వాడుకోటానికి గుడారాలు తయారుచేసుకొంటున్నారని చెబుతున్నారే’ అన్నది కాథరిన్.

‘ఈ సంగతి ఎవరికీ తెలియకూడదు. తెలిస్తే మనకు వొట్టి పిచ్చిపట్టిందని అనుకుంటారు’

‘గుర్రబ్బళ్ళకు బదులు కార్లు వస్తున్నాయంటే నవ్వుతున్నారే, ఇక మీరు ఎగిరేబండి తయారుచేస్తున్నారంటే ఇంకే మనుకుంటారో యీ జనం?’ అన్నది కాథరిన్.

‘ఏమో, మనం ఎగిరిపోగలగవచ్చు’ అన్నాడు విల్బర్.

‘సరేలే, మీరిద్దరు ఏదైనా చేయబోతామంటే అలా చేసే తీరుతారుకదూ’ అన్నది కాథరిన్.

‘నిజమే. కాని బొమ్మ నమూనాలుగూర్చి తగినంత శ్రద్ధ తీసుకోవాలి.’

వాళ్ళ బుర్రల్లో లెక్కలేనన్ని ఆలోచనలున్నాయి. ఆర్వి తేప్పించిన ఒక పత్రికలో మరొక కొత్త సంగతి కనపడింది. జర్మనీలో ఉద్దెంబర్గు అనే పట్టణంలో వాకాయన ‘మోటారు పడవ’ అని కొత్తది ఒకటి కనిపెట్టాడట. ఆ పడ

వలో పదకొండుమంది ఎక్కి వొక సరస్సులో తిరుగుతూ ఉన్నట్టు బొమ్మకూడా వేశారు. పడవ చాలా పెద్దదేగాని దానికి వున్న ఇంజను మాత్రం చిన్నదే.

ఆ వారంలోనే 'జేర్నమ్మబై లీ'వాళ్ళ సర్కసు (అమెరికాలో పెద్ద సర్కసు) వాళ్ళవూరు వచ్చింది. విల్బర్, ఆర్వి అది చూడటానికి వెళ్ళారు. అందులో గుర్రాలు, ఏనుగులు, సింహాలు, బహున్లు ఇవన్నీ వాళ్ళ కేనుంత పట్టలేదుగాని గుర్రం లేకుండా నడిచే బండి కనపడేసరికి వాళ్ళకి భలేవింతగా తోచింది. అలాంటి బండిని వాళ్ళు చూడటం అదే మొదటిసారి. ఒక పెట్టెలాగావుంది. అది గుర్రం లేకుండానే కదిలిపోతూ వుంది. దానికి ఒక ఇంజను వుంటుందని, దానిపేరు మోటారు కారు అని సర్కసువాళ్లు చెబుతున్నారు. అటుపిమ్మట దానికి 'ఆటోమొబైల్' అను పేరు ఏర్పడినది.

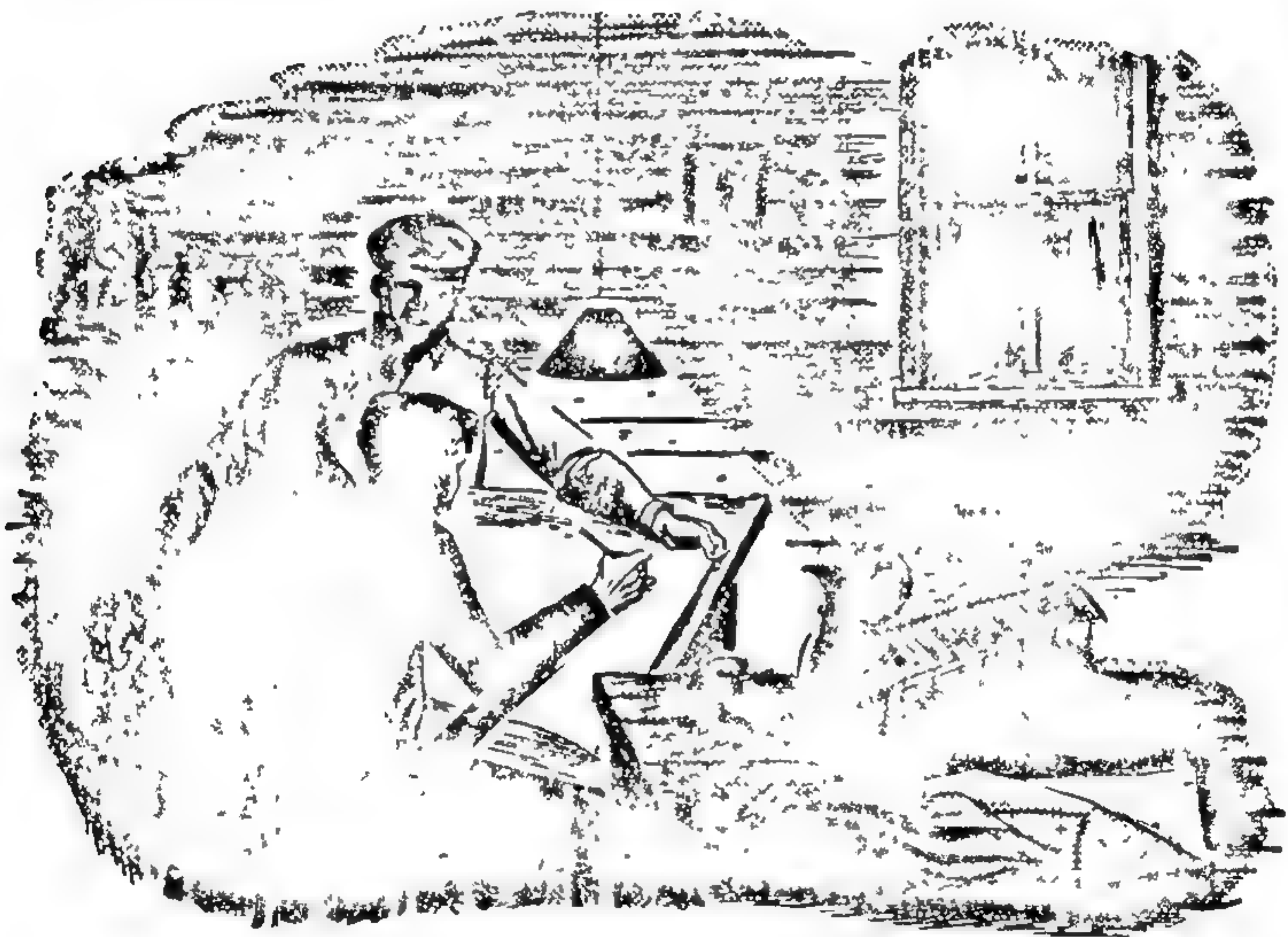
ఆ తరువాత చాలా రోజులదాకా అదిచూచిన వా రిద్దరికీ దాన్ని గురించిన ఆలోచనలే. 'ఇంజనుతో కార్లు నడుస్తున్నాయి. ఇంజను పడవల్ని నడుపుతూవుంది. ఇంకా కొన్నాళ్ళు వుంటే ఇంజనుతోనే గ్లయిడరుకూడా నడపవొచ్చు' అన్నాడు ఆర్వి.

'అప్పుడుగాని సరైన 'విమానం' తయారుగాదు. గ్లయిడర్ కి ఇంజను వుంటేగాని మన ఇష్టంవచ్చిన చోటికి గ్లయిడర్ ని నడపటానికి వీలుండదు. దానికి పడవకుండు చుక్కానిలాంటిది వుండాలన్నమాట ' విల్బర్ సంతోషంగా అన్నాడు.

‘ఇదంతా ఎందుకు—ఒకేసారి ఎగిరే ఇంజను తయారు చేద్దాం’ ఆర్విల్ అన్నాడు.

విల్బర్ నవ్వాడు. ‘కొంచెం ఆగు ఆర్విల్. త్వరపడతావేం. మొదట గ్లయిడర్ తయారుచేయాలి. లిలింటాల్ లాగా దాన్ని ఎగరవేసి చూడాలి. ఎగరటాన్ని గురించి అంతా నేర్చుకోవాలి. ఆ తరువాత ఇంజన్ల సంగతి తెలుసుకోవాలి’ అన్నాడు.

ఆ మరునాడే వాళ్లు గ్లయిడర్ కి నమూనా బొమ్మ వేస్తున్నారు. గ్లయిడర్ ని గురించి షాన్యూట్, లిలింటాల్ ఇద్దరూ వ్రాసిన విషయాలన్నీ చదివారు. రెండు అరలు వుండే గ్లయిడర్ తయారుచేయాలని నిశ్చయించారు. బొమ్మ తయారవుతూ వుంది. అట్టిదానికి పిమ్మటిపేరు ‘బైట్లెస్’

‘ఇది జాగ్రత్తగా తయారుచేయాలి. పగిలిపోయిందంటే బోలెడు డబ్బులు దండగ అవుతుంది’ అన్నాడు విల్బర్.

‘ఒక్కమాట చెబుతా విను విల్బర్. మనం బొమ్మ ఎంత బాగా వేసుకున్నా దాన్ని తయారుచేసి గాలిలో ఎగరవేసి చూచేటంతవరకు చెప్పలేం’ ఆర్విల్ అన్నాడు.

‘అది నిజమేలే’ విల్బర్ అన్నాడు.

మన గ్లయిడర్ యీ చుట్టుపట్ల ఎక్కడా ఎగరవేయ కూడదు. ఇక్కడివాళ్లు చూస్తే నవ్వుతారు. అదీగాక ఇక్కడ కొండలు, చెట్లు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ప్రతిసారి గ్లయిడర్ అందులో ఇరుక్కుంటుంది. అంచేత ఒకటి రెండు కొండలు మాత్రమే వుండే మైదానంలోకి పోవాలి’ ఆర్విల్ చెప్పాడు.

“అయితే ‘స్మిల్ సోనియన్’ వాళ్ళకి వ్రాసి అలాంటి చోటు ఎక్కడ వుందో తెలుసుకుందాం” అన్నాడు విల్బర్.

అలానే ఆర్విల్ ఉత్తరం వ్రాశాడు. అక్కడ వుండే ప్రొఫెసరు లాంగ్లే చాలా మంచివాడు. ఆయన దాన్ని వాతా వరణం పరిశీలించే సంస్థకి పంపాడు. ఈ సంస్థని ‘అమెరికా వాతావణం బ్యూరో’ అంటారు. ఆ ‘బ్యూరో’ వాళ్ళు అమెరికాలో వున్న అలాంటి ప్రదేశాలు చాలావాటిని గురించి వ్రాశారు. ఆర్విల్, విల్బర్ ఆ ఉత్తరం జాగ్రత్తగా చదివారు.

‘ఇదిగో ఇది చూడు ‘కిట్టిహాక్’ అనే యీ ప్రదేశం బావుంది’ ఆర్విల్ చూపించాడు.

‘క్రిస్టిహాక్ ? ఈ పేరు బావుందే !’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘మనం ఇక్కడే ఒక గ్లయిడర్ తయారు చేసుకొని అక్కడికి పోయి ఎగరవేద్దాం’ ఆర్విల్ అన్నాడు.

‘శరదృతువు (ఆకులు రాలుకాలం) వచ్చేదాకా ఆగితే అప్పుడు సైకిళ్ళ బేరం తగ్గుతుంది. అప్పుడు వెళ్ళవచ్చు’ అన్నాడు విల్బర్.

‘ఈ సంగతి యెవరికీ తెలియకూడదు’ ఆర్విల్ నొక్కి చెప్పాడు.

‘కాథరిన్ కి, నాన్నగారు వచ్చిన తరువాత వారికి-తప్ప ఇంకెవరికీ తెలియకూడదు’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘అదే నేనూ చెప్పేది’ ఆర్విల్ అన్నాడు.

ఆ వేసంగి అంతా బాగా పనిచేశారు. రోజూ ఆరు గంటలకే వెళ్ళి షాపులో కూర్చొని వచ్చిన బేరగాళ్ళు తిరిగి పోకుండా చూస్తుండేవాళ్ళు. రాత్రి ఎనిమిది గంటలు కాగానే షాపు మూసివేసి వెనుకప్రక్కవున్న పాకలోకి వెళ్ళేవాళ్ళు. అక్కడ యీ గ్లయిడర్ పని మొదలుబెట్టేవాళ్ళు. ఒక్కొక్క నాడు అర్ధరాత్రిదాకా ఇంటికిపోయేవాళ్ళు కాదు. అయినా వాళ్ళు వచ్చేదాకా కాథరిన్ వాళ్ళకి వేడి వేడి భోజనం తయారుగా వుండేది.

‘గుర్రాన్ని యెక్కటం నేర్చుకోవటం యెలా ?’ ఒక నాడు విల్బర్ అడిగాడు.

‘గుర్రాలు స్వారిచేసే చోటుకి వెళ్ళి కంచెమీ దుండి
వాళ్ళను చూస్తూ కూర్చుంటేసరి, అదే తెలుస్తుంది. అక్కడ
స్వారిచేసేవాళ్ళు ఏమి పొరపాట్లు చేస్తున్నారో చూడాలి. అక్కడ
గుర్రాలు వాళ్ళని క్రింద యెందుకు పడవేస్తున్నాయో చూడాలి.
ఆ తరువాత అలాంటి పొరపాట్లు జరగకుండా మనం యెక్కి
స్వారి చేయాలి’ ఆర్విల్ చెప్పాడు.

‘అదొక మార్గం. కొంతమంది శాస్త్రాలు తెలిసినవాళ్ళ
గ్లయిడర్ యెగరటంగూడా అలానే పరీశీలించి చూస్తూవుంటారు.
కొందరు సరాసరి ఒకేసారి గుర్రాన్ని యెక్కి స్వారి చేయటం
మొదలుబెడతారు. అలానే కొందరు గ్లయిడరుగూడా యెగర
వేస్తారు. మనం యీ రెండు విధాలుగానూ చేద్దాం. మన గ్లయి
డర్ పూర్తికా వచ్చింది. మిగతాపని ‘కిట్టిహాక్’ వెళ్ళి అక్కడ
చేసుకోవచ్చు. అక్కడికి వెళ్ళి చూచి అది బాగా ఎగిరితే మనం
దానిలో యెక్కుదాం’ అన్నాడు విల్బర్.

‘అదే నేనూ అనుకొంటున్నాను’ ఆర్విల్ గూడా అన్నాడు.

‘సరే - ఇంతకీ యీ కిట్టిహాక్కి వెళ్ళటం యెలా ?’
విల్బర్కి సందేహం వచ్చింది.

కిట్టి హాక్

ఈ రోజుల్లో అయితే విమానంలో ఎక్కి డేటన్ సుంచి కిట్టిహాక్కి మూడు గంటల్లో వెళ్ళవచ్చు. అప్పుడు వాళ్ళకి ఆ ఏకాంతమైన బెస్తపల్లెను చేరటానికి వారంరోజులు పట్టింది. హద్దేరాస్ అగ్రంనుండి అరవై మైళ్ళ దూరంలో కిట్టిహాక్ వుంది. హద్దేరాస్ అగ్రం ప్రాంతంలో తుపానులు ఎక్కువగా వుంటాయి. కిట్టిహాక్ అలాకాదు. అది చాలా ప్రశాంతంగా వుంటుంది. ఇది అట్లాంటిక్ సముద్రంలో వున్నది, కిట్టిహాక్ ఇసుక ప్రదేశం. చిన్న చిన్న కొండగుట్టలు వుంటాయి. చెట్లు మాత్రం వుండవు.

‘ఇక్కడ దావుంది. ముఖ్యంగా ఇక్కడ మనుష్యులెవరూ లేరు. ఇక్కడ మనల్ని చూచి పిచ్చివాళ్ళమని అనుకొనే వాళ్ళెవరూ లేరు. మన ఇద్దం వచ్చినట్లు ఎగరవేసుకోవచ్చు’ విల్బర్ అన్నాడు.

వాళ్ళ గుఠారం పెంట తెచ్చుకున్నారు. కావాలిసిన భోజన పదార్థాలన్నీ రాఫరిన్ శాగ్రత్తగా కట్టి పంపించింది. వాళ్ళు తెప్పించిన పుస్తకాలన్నీ అన్నిరకాల పనిముట్లన్నీ వాళ్ళతోపాటే తెచ్చుకున్నారు. ఇప్పుడు వాళ్ళొక పెద్ద పరీక్ష చేసుకుంటున్నారు.

కిట్టిహాక్ వద్ద వాతావరణం పరిశీలించే ఆఫీసు ఒకటి, ప్రమాదం జరిగితే రక్షించే ఆఫీసు ఒకటి-వానికై వొక పోస్టాఫీసు దప్ప అక్కడ ఇంకేమీ లేవు. వీటన్నిటిమీద విలియం డేట్ అనే ఆయన పెత్తనదారుగా వుంటాడు. విల్బర్-ఆర్విల్ డేట్ వాళ్ళ ఇంట్లోనే భోజనాలు ఏర్పాటు చేసుకున్నారు.

వీళ్లు గ్లయిడర్ విగించుకొంటున్నారు. ఇక్కడ సముద్రపు కాకులు తప్ప చూచి నవ్వేవాళ్ళేవరూ లేరు.

అది, చూడటానికి ఒక పెద్ద గాలిబుట్టలావుంది. క్రింద ఒకటి-పైన ఒకటి, రెండు రెక్కలుమాత్రం వున్నాయి. డేట్ కి నాల్గు ఐదు జాబులు ఒప్పగించడంతప్ప అక్కడ పెద్ద పనేమీ వుండదు. అతను వీరు చేసేవన్నీ శ్రద్ధగా చూస్తుండేవాడు. అతను ఎప్పుడూ నవ్వేవాడుకాదు. తనవలన ఏదయినా సహాయం కావాలిసివుంటే చేస్తాననిగూడా అనేవాడు.

ఇప్పుడు వాళ్ళకొక మనిషి తోడుకావాలి. 'గుట్టం' ఎక్కేవిధం నేర్చుకున్నారు. దాని వీపుమీదకిజారి నిలువుగ ఉండాలి. ఇప్పుడు గ్లయిడర్ ఎక్కవలసివుంది. వాళ్ళిద్దరిలో ఒకరు ఎక్కి దాన్ని ఎగిరిస్తుంటే మరొకరు క్రిందవుండి చూడాలిసివుంది. అయితే గ్లయిడర్ బయలుదేరేదాకా దాన్ని లాగటానికి ఇద్దరు మనుషులు కావాలి. గాలిపటం లాగినట్టే ఇదీ లాగాలి. దానిలో ఎవరు ఎక్కాలని తేల్చుకోటానికి వాళ్ళు

చిత్తు ఎగరవేశారు. ఆర్విర్ కి వచ్చింది. అంటే అతను మొదట గ్లయిడర్ ఎక్కుతాడన్నమాట.

ఆటో లిలింటార్ వంటి వాళ్ళు గ్లయిడర్ క్రింది రెక్క మీద నిటారుగా కూర్చునేవాళ్ళు. విల్బర్ కి వెనుక వాళ్ళ అమ్మ చెప్పిన మాట ఒకటి జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఎదురుగాలితో ముందుకు వంగితే తేలికగా పోవచ్చు. ఆర్విర్ సైకిల్ పండులతో హుండిల్ మీదికి వంగటంవల్ల ఎంత వేగంగా పోగొరిగిందీ జ్ఞాపకం వచ్చింది.

‘దానిలో దాగా ముందుకు పడుకో ఆర్వి. అలా అయితే దాగా వేగంగా పోవచ్చు,’ అని చెప్పాడు. గ్లయిడరు ఒక ఇసుక దిబ్బమీద ఉంచబడింది.

ఆర్వి, సరేనని తల వూపుతూ గ్లయిడరులో ఎక్కాడు. విల్బర్, టేట్ ఇద్దరూ గ్లయిడర్ కి చెరొకవేపు నిలుచున్నారు. విల్బరు మునుపే ఇరుప్రక్కలను గట్టితాళ్ళు కట్టినాడు. ఇప్పుడు వాడును, టేట్ ను పట్టుకొని ఉంటారు కొనలను.

‘మనం ఇద్దరం కొండమీదనుంచి దీనిని వదిలిపెడదాం-
.....ఆ తరువాత.....అదేమో ఎగిరి పోతుంది. ఊహ
సరేనా ? ఒకటి.....రెండు.....మూడు.....పో’ అంటూ
గ్లయిడర్ తాళ్ళు లాగుతూ పరుగెత్తుతున్నారు. ‘గ్లయిడర్ ఎగురు
తోంది’ అని ఆర్విర్ అరిచాడు. అది క్రమంగా పైకి పోతోంది.
మెల్లమెల్లగా తాళ్ళు విడిచిపెడుతున్నారు. వంద అడుగుల

వరకు బాగా వెళ్ళింది. అక్కడికి పోగానే ఒక పెద్ద గాలివచ్చి దాన్ని దాదాపు క్రిందికి వాలేట్లుచేసింది. మరొక గాలి తెర వచ్చేసరికి భూమిమీద వాలిపోయింది. ఆర్వికి దెచ్చేమీ తగలలేదు. 'గ్లయిడర్ మాత్రం పాడయింది. అయితే అందుకు వాళ్ళేమీ విచారపడలేను.

'మనం మనుషుల్ని మోసే గాలిపటం తయారుచేశాం,' అంటూ ఆర్వి హుషారుగా అన్నాడు

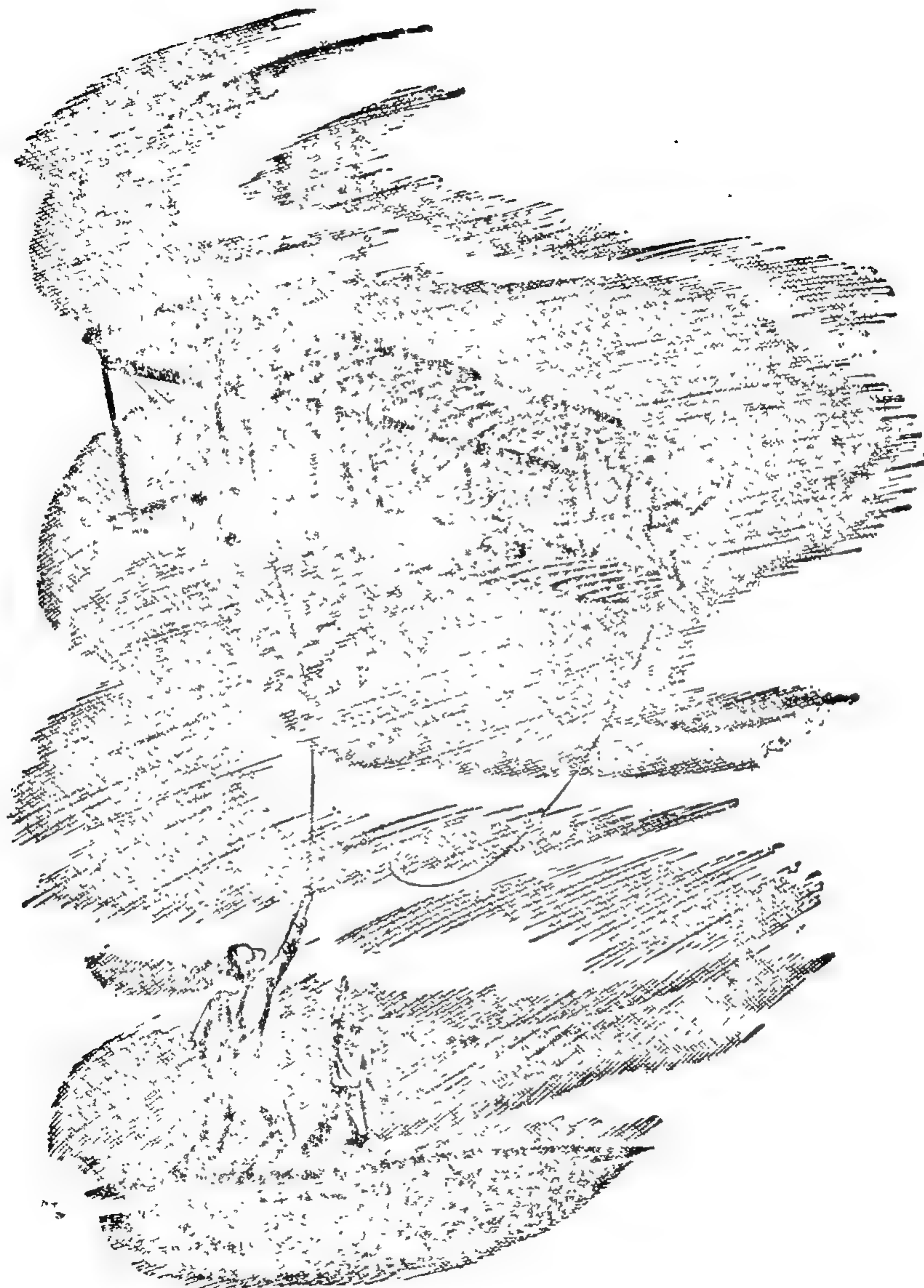
'బాగుచేసి మళ్ళీ ఎగరవేద్దాం' బిల్బర్ అన్నాడు.

గ్లయిడర్ కి కట్టిన బట్ట చాలచోట్ల చిరుగుడు పడినట్లు టేట్ చూచాడు.

'అబ్బాయిగారూ, మీలో ఎవరికయినా బట్టలమిషన్ కుట్టటం చేతోచ్చా ? అని అడిగాడు.

'ఓం ఎందుకు చేతరాదు ?' ఆర్వి అన్నాడు.

'అయితే మా యింట్లో కొత్త కుట్టుమిషన్ వుంది. ఈ....రెక్కల్లో చిరుగులన్నీ చేత్తో కుట్టాలంటే చాలకాలం పడుతుంది. దానిమీద అయితే కాసేపట్లో అయిపోతుంది' టేట్ కూడా వాటిని 'రెక్కల'నే అన్నాడు. కొందరు గ్లయిడర్ అంటారు. కొందరు గాలిబుట్ట అంటారు. ఎలాగయినా కానీ ఆర్వి రెక్కలమీద ఎగిరాడు. అతను ఎగరగలిగింది పది క్షణాలే. అయినా అతను ఎగరగలిగాడు.

ఆ మరునాడు విల్బర్ ఎక్కాడు. క్రిందటిరోజు ఆర్వి కంటే విల్బర్ ఈ రోజు ఎక్కువసేపు గాలిలో ఎగరగలిగాడు. ఇలా ప్రతిరోజూ ఎగరవేసి చూస్తున్నారు. క్రిందవుండే అతను ఎగిరే గ్లయిడరుచూస్తూ ఏమీ జరుగుతుందా అని గమనిస్తుంటాడు. అలాచూచి, వారు చాల సంగతులు తెలుసుకో గలిగారు. గాలి సరిగావుంటే గంటకు పదిమైళ్ళ వేగంతో ఎగరవచ్చునని తెలుసుకొన్నారు. గాలిబుట్టలు ఎగరటంతో అటూ ఇటూ ఒరిగి పోతుండా సమంగా నిలపటం చాల ముఖ్యమైనదని గమనించారు. ఒక్క గాలిపటమేగాదు. ఎగిరేది ఎవయినా అంతే. పిట్టలుకూడా అంతే. పెద్ద గాలితెరవచ్చి సప్పుడెల్లా గ్లయిడరు ప్రక్కకయినా తిరిగిపోతుంది; నేలమీదకయినా దిగిపోతుంది.

‘గ్లయిడరు కుడివేపుకు వాలిపోయిందనుకో. అప్పుడు మనం ఎడంప్రక్కకు ఒరిగితే అది మళ్ళీ సమంగావస్తుంది’ విల్బరు ఆలోచించి చెప్పాడు.

ఆ మరునాడు ఎగిరినప్పుడు ఆర్వి అలాచేసి చూచాడు. కాని అదేమంత బాగా పనిచేయలేదు. అలా చేసినాకూడా గ్లయిడరుని త్రిప్పటం చేతరాలేదు. గాలి ఎటుతీసుకుపోతే అటు పోతూనేవుంది.

ప్రతిరోజూ రాత్రి భోజనాలు అయిన తరువాత టేట్ వాళ్ళవద్ద కూర్చొని విల్బరు, ఆర్విల్ ఇద్దరూ ఆరోజు జరిగిన పొరపాట్లుగురించి ఆలోచించుకుంటూ వుండేవాళ్ళు. అవన్నీ ఒక కాగితంమీద వ్రాసుకునేవాళ్ళు. వాళ్ల గ్లయిడరు రెక్కలకి

‘సాటిన్’ గుడ్డ వుపయోగించారు. అది ద్వాహపు సియ్కులాగానే వుంటుంది. ఈ సాటిన్ గుడ్డలోనుంచి కొంతగాలి దూరిపోతుందని తెలుసుకొన్నారు. అంచేత అంతకంటేకూడా గాలిని చొర నీయకుండావుంచే బట్ట ఏడయినావుంటే బావుండు ననుకున్నాట. ఏదో ఒకరకంగా గ్లయిడరుని సమంగా నిలిపే ఏర్పాటుకూడా చేయక తప్పవనుకున్నారు.

‘అప్పుడు మనస్లేడ్కిచేశామే. అలాంటి చుక్కాని ఒకటి చేసిపెడదాం?’ అని ఆర్వి అన్నాడు. విల్బరుకికూడా ఈ ఆలోచన బాగానేవుంది.

‘లక్ష్యంగావుండే చుక్కాని తయారుచేద్దాం. అలా అయితే క్రిందికి పైకి వెళ్లటానికి వీలుంటుంది. దాన్ని ఎటు కావాలంటే అటు సర్దుకోటానికి వీలుగాచేయాలి. ఒకవేపుకి త్రిప్పితే పైకి, మరొకవేపుకి త్రిప్పితే క్రిందికి పోయేలాగా వుండాలి’ ఆర్వి వివరంగా చెప్పాడు.

ఇలా అనుకొని మూడురోజుల్లో ఒక చుక్కాని తయారు చేశారు. దీన్ని గ్లయిడర్ కి వెనుకభాగాన గాక ముందుప్రక్క బిగించారు. ఇందులో మనిషి ముందుభాగంలో కూర్చుంటాడు. అంచేత వెనుక ఎక్కడో అది వుంటే దాన్ని త్రిప్పటానికి వీలుండదు. అందుకని అలా బిగించారు. దీన్ని ‘ముందు పైకెత్తే చుక్కాని’ అన్నారు. (మీరు ఎప్పుడయినా విమానందగ్గరకు వెళ్లితే విమానంసడిపే పైలట్ ని అడిగితే దీన్నిగురించి మీకు బాగా చెబుతాడు.)

ఆ రోజు విల్బర్ ఎక్కవలసివుంది. పేట్ కూడా వాళ్ళకి తోడుగా వచ్చాడు. నవంబరు నెల వచ్చింది. అంచేత గాలి గట్టిగా వీస్తోంది. చలికాలం రాబోతూం దన్నమాట. ఈ సారి గ్లయిడర్ త్వరగానే గాలిలోకి ఎగిరిపోయింది. నేలమీదనుంచి పదిహేను అడుగుల ఎత్తుకుపోయిన తరువాత విల్బర్ చుక్కాని త్రిప్పి చూచాడు. అలా త్రిప్పగానే గ్లయిడర్ బుర్రున మరొక పదిహేను అడుగుల పైకి పోయింది. ఈ సారి చుక్కాని రెండో వైపుకి లాగి చూచాడు. గ్లయిడర్ క్రిందికి దిగింది. మళ్ళీ పైకి లేచేలాగా చేయాలని చుక్కానికి కట్టిన తాళ్లు లాగాడు. కాని అందులో ఒకటి తెగిపోయింది. అందువల్ల గ్లయిడర్ వచ్చి నేలమీద ఇసుకలో కూరుకుపోయింది.

ఆర్వి భయపడి అక్కడికి పరుగెత్తి చూచాడు. విల్బర్ కి ఏమీ దెబ్బతగలేదు. విల్బర్ నవ్వాడు.

‘ఆ, ఇక ఫరవాలేదు. దీన్ని క్రిందికి పైకి త్రిప్పటం ఇక మన చేతుల్లోనే వుంటుంది. ఇక చెరిసినట్టేలే’ విల్బర్ హుషారుగా అన్నాడు.

‘కాని గ్లయిడర్ చూచావా?’ పూర్తిగా పాడయిపోయిన గ్లయిడర్ చూపుతూ అన్నాడు.

‘ఓస్ ఇంతకంటే మంచిది రయ్యారవేయొచ్చు. పేట్! ఈ గుడ్డ అంతా తీసుకుపోయి మీరు వుపయోగించుకొండి’ అన్నాడు విల్బర్.

‘సరేలేండి మా చిన్నపిల్లకి గొనులయినా అవుతాయి’
సంతోషపడుతూ టేబుల్ అన్నాడు.

‘మేం ఇక మా వూరు వెళ్లిపోతున్నాం టేబుల్, మళ్ళీ
వచ్చేసంతృప్తం వస్తాంతే!’ విల్బర్ అన్నాడు.

సామాను అంతా సర్దుకుని ప్రయాణం అయ్యారు. ఆ
రోజు టేబుల్ వాళ్ళ అమ్మాయి పీళ్ళని చూడటానికి వచ్చింది. గ్లయి
డర్ రెక్కలకు పనికివచ్చే బట్ట తాను గొనువేసుకున్నానని ఆ
పిల్లకేం తెలుసు పాపం! గాలి విసురుతో సంబంధంలేకుండా
ఎగర గలిగిన మొదటి గ్లయిడర్ ఇదే.

అంతకంటె మంచి గ్లయిడర్

ఇండికి వచ్చారు. పాపు తెరిచారు. వాళ్ల పాపులో వాడుకగా కొనేవారు ఒకరువచ్చి 'ఇన్ని రోజులు ఎక్కడికి పోయారయ్యా?' అని అడిగాడు. 'మేం పొరుగువారు వెళ్లాంలే' అన్నారు.

నిజమే. ఇన్నాస్ వాళ్ల క్రిస్టియన్లలో మికాం పెట్టుకున్నారు. వాళ్ల చెల్లాయికి, నాన్నకు మాత్రమే జరిగిన సంగతి అంతా వివరంగా చెప్పారు. అప్పటివరకు ప్రపంచంలో ఎవరూ చేయని పనులు రెండు చేశారు. గ్లయిడర్ క్రింది రెక్కమీద కూర్చొని ఎగిరారు. వాళ్ల గ్లయిడర్ కి చుక్కానికూడా పెట్టగలిగారు. వాళ్ల పూర్వో వాళ్ళంటే సైకిల్ బాగుచేసుకునేవాళ్లు అని మాత్రమే తెలుసు. కాని అంతవరకు ఇంజనీర్లుగాని, శాస్త్రాలు తెలిసినవారుగాని ఎవరూ చేయలేని పని చేశారు వాళ్లు.

ఇంగ్లండులో హిరామ్ మాక్సిమ్ అనే అతను ఎగిరే మిషన్లను గురించి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. ఆ దేశపు ప్రభుత్వం అతనికి కావలసిన డబ్బుయిచ్చి సహాయపడుతున్నది. అయినా అప్పటివరకు అతను ఎగరడం జరగలేదు. కొన్ని నమూనాలు తయారుజేసి వాటిని ఎగరవేసి చూస్తున్నాడు,

అంతే. ఇవి గాలిలో ఎలా ఎగిరించీ వివరంగా పత్రికల్లో
వ్యాసాలు వ్రాస్తూ ఉండేవాడు.

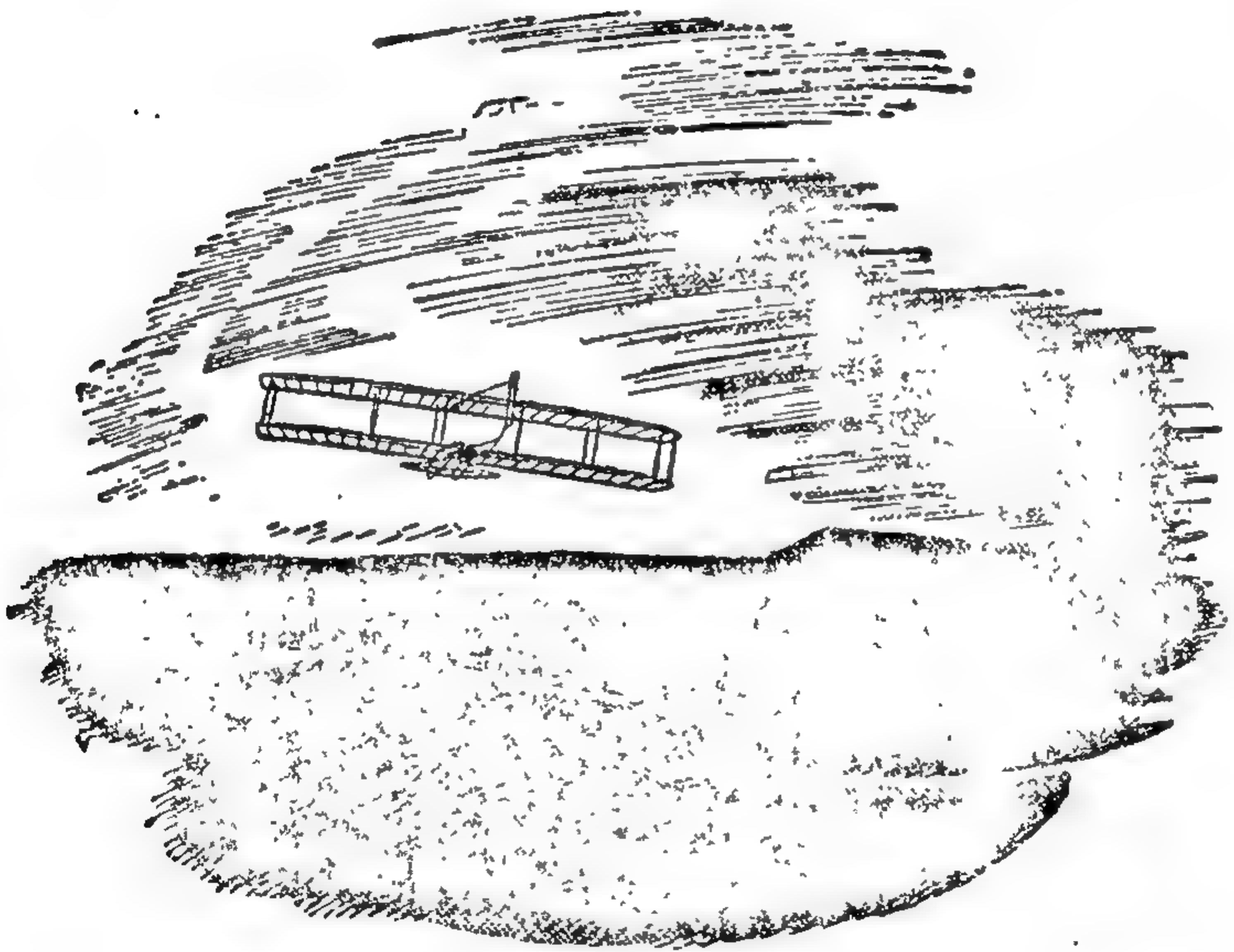
ఒకసారి విల్బర్ చూక్స్ వ్రాసినవ్యాసం ఒకటి చదివి
'గుర్రపుస్వారి నేర్చుకోవాలంటే గుర్రంమీద ఎక్కాలింసిదే'
అన్నాడు.

'సైకిలుకూడా అంతే. నాలుగుసార్లు ఎక్కి క్రిందపడి
అయినాసరే నేర్చుకుంటేనే అది వచ్చేది' అన్నాడు ఆర్పిర్.
చిరాగ్ నుంచి ఆర్టేవ్ న్యూబ్ వ్రాసే వ్యాసాలు చాలా చదివారు.
అయితే చూక్స్ లాగా నమూనాలుచేసి పూరుకోలేదు. అతను
అరవయ్యేళ్ల ముసలివాడు అయినా గ్లయిడర్లు తయారుచేసి
వాటిలో ఎక్కి ఎగిరి చూచాడు. విల్బర్ ఆర్పిర్ కిట్టిహాక్ లో
జరిగింది అంతా షాన్యూట్ కి వ్రాచా అనుకున్నారు. వీళ్ళ
కథ అంతా విని షాన్యూట్ ఆశ్చర్యపడ్డాడు. షాన్యూట్
మామూలు మనిషికాదు. అతను పెద్ద ఇంజనీరు. షాన్యూట్
తానుగాని, ఆటోలిలిండాల్ గాని చేయలేకపోయిన పనిని ఈ
సైకిల్ షాపు కుర్రవాళ్ళు చేశారే అని విస్తుపోయాడు. వీళ్ళ పనికి
వీళ్ళని ఎంతో మెచ్చుకుంటూ పెద్ద పుత్తరం వ్రాశాడు. అందులో
తాను తెలుసుకొన్న కొత్త సంగతులుకూడా కొన్ని తెలిపాడు.

షాన్యూట్ వ్రాసిన సంగతులన్నీ జాగ్రత్తగా ఆకళింపు
జేసుకొన్నారు. వళ్ళీ పని మొదలుబెట్టారు. క్రిందకి పైకి మనం
కోరినట్టు పోయే గ్లయిడర్ తయారుజేశారు. అయితే ప్రక్క

లకుకూడా తిరిగే ఏర్పాటు ఉండటం ఎలానా అని ఆలోచించారు. మళ్ళీ పక్షులు ఎలా ఎగురుతున్నాయో; ప్రక్కకు తిరిగినప్పుడు ఎలా తిరుగుతున్నాయో గమనించారు. గ్లయిడర్ కు లేని సౌకర్యం పక్షులకి వుంది. పక్షి కోరినప్పుడు రెక్కల్లో ఒకదాన్ని క్రిందికి వంచివేయ గలుగుతుంది. గ్లయిడర్ కి కూడా అలా కదలటానికి వీలువుండే రెక్కలువుంటే మంచిదనుకున్నారు. కాని అది చేతగాని పని అనుకున్నారు.

గ్లయిడర్ ఒరిగిపోకుండా సమంగా నిలిపే ఏర్పాటుకూడా కావాలి. అందులో కూర్చున్నవాళ్లు ప్రక్కలకు ఒరిగినందు వల్ల సమంగా ఉంచటం మంచి పనిగాదు.

‘మరీ-ఇంకొక చుక్కాని నిలువుగా తయారుచేసి పెడితే ఒరిగిపోకుండా నిలవవచ్చేమో,’ ఆర్విల్ అన్నాడు.

‘కావచ్చు. ఈ సారి క్లిప్టిహాక్ వెళ్ళినప్పుడు అదీ ప్రయత్నంచేసి చూద్దాం. ముందు దాని నమూనా తయారు చేసుకుందాం’ విల్బర్ అన్నాడు.

ఈ రెండో చుక్కాని వెనుకవేపు వుండాలా, ముందు ప్రక్క వుండాలా అనే సందేహం వచ్చింది. దీనిని వెనుకవేపు పెట్టి చూడాలనుకున్నారు. రెండూ వెనుకభాగాననే పెడితే ఎలా వుంటుందా అనుకున్నారు. చొమ్మిగీశారు. తోక నమూనాగీశారు. (ఈసారి దాదాపు విమానం తయారు అయిపోయినట్టే)

(విమానంచూచే అపరాధం కలిగినపుడు తోకను గమనించుడు. అందు పైకి క్రిందికి ఇరుప్రక్కలకును బ్రష్లు చుక్కానీలు రెంటిని చూడుడు)

‘ఈసారి తయారుచేసే గ్లయిడర్ పెద్దదిగా చేయాలి. రెక్కలు ఇంకా వెడల్పుగా వుంటే ఇంకా ఎక్కువసేపు గాలిలో నిలుస్తుంది’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘ఇంకా పైకిచూడా దోచుంది’ అన్నాడు ఆర్విల్.

‘ఆ త్వరగా చచ్చిపోవచ్చుకూడా,’ మధ్యలో కాథరిన్ అందుకుంది. కాథరిన్ ఇప్పుడు చిన్న పిల్లకాదు. ఒక హైస్కూల్లో టీచరుగావుంది. అయినా ఇప్పుడు ఇంట్లోపనులన్నీ

ఆవిడే చూస్తోంది. విల్బర్, ఆర్విల్ ఏదివచ్చినా కాథరిన్‌ని అడిగేవాళ్ళు.

‘మేం జాగ్రత్తగానే వుంటాంగా కేట్’ ఆర్వి హామీ యిస్తున్నట్టుగా అన్నాడు.

‘ఆ, ఆటోలిలింటాల్ జాగ్రత్తగావుండే చచ్చిపోయాడు’ అన్నది కాథరిన్.

‘పైకి ఎంత ఎత్తుకుపోతే అంత ప్రమాదం వుంటుంద’ని వాళ్ళకి తెలుసు. అయినా ఈపని చేయాలిసిందే ననుకున్నారు.

ఆతరువాత మళ్ళా రెండుసార్లు కిట్టిహాక్‌లో మకాంవేసి వచ్చారు. ఈసారి తయారుచేసిన గ్లయిడర్ మొదటిదానికంటే గట్టిదీ, పెద్దది. అయితే ఈ రెండోచుక్కాని పనిచేస్తుందోలేదో తెలియదు. ఒకసారి ప్రయత్నించి చూచారు. చాగానే పనిచేసింది. ఈసారి మూడువందల అడుగుల ఎత్తువాకా వెళ్ళి వచ్చారు. ఇంత ఎత్తువాకా ఇంతకుముందు ఎప్పుడూ ఎవరూ ఎగరలేదు. కాని ఈసంగతి ఎవరికీ చెప్పలేదు. పేట్‌కిమాత్రం తెలుసు.

‘ఈ రెండోచుక్కాని (నిలువుది) కూడా త్రిప్పటానికి వీలుగాచేస్తే మన గ్లయిడర్ ఎటుబడితే అటు త్రిప్పుకోవచ్చు’ అన్నాడు ఆర్విల్. వాళ్ళకి అదొక కష్టమైన పనిగాయి. అనుకున్నట్టు తయారుచేశారు. ఈరెండు చుక్కానీలు పెట్టటంతో వీళ్ళ గ్లయిడర్ ప్రమాదానికి అవకాశం లేకుండా తయార

యింది. ఇప్పుడు పున్నట్టుండి పైకి, క్రిందకి పోవటంలేదు.
మధ్యలో తొట్రుపడడం లేదు.

‘రోజూ ఎగరవేసి చూడాలి’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘జాగా నేచుకొని పైకియి రొక్కినంత తేలికగా గ్లయి
డర్ లో ఎగరగలగాలి.’ అన్నాడు ఆర్విల్.

రోజూ అనేకసార్లు ఎగురుచున్నారు. ప్రమాదాలనుండి
రక్షించే ఆఫీసులోవాళ్ళ పిల్లలకి ఇది చూడటానికి సరదాగా
వుంది. వాళ్ళు వీళ్ళకి ఎప్పుడూ రోడ్డుమీదా వుండేవాళ్ళు.

ఇప్పుడు విల్బర్, ఆర్విల్ ఇద్దరూ జాగా అలవాటు
పడ్డారు. ఇప్పుడు ఎటుకావాలంటే అటు త్రిప్పగలరు. ఇది
వరకు చుక్కానీలు త్రిప్పటానికి తాళ్ళుగట్టేవాళ్ళు. ఇప్పుడు
వాటికి పియానోవాద్యపు తీగెలు కట్టారు. ఈ తీగెలకి రిపర్లు
కూడా ఏర్పాటుచేశారు.

ఈసారి ఆరువందల ఇరవయ్యరెండు అడుగుల ఎత్తు
దాకా ఎగిరారు. గాలిలో ఇరవై ఆరుసెకండ్లవరకు ఎలానే
నిలిచివుంది. ఇంకా ఎక్కువకాలం గాలిలో వుండేట్లు చేయూ
లనుకున్నారు. అక్కడికి రెండుమైళ్ళ దూరంలో ఇంకా ఎక్కు
వగా ఇసుకదిబ్బ వుండే ప్రదేశంవుంది. అక్కడికి వెళ్ళారు.
ఇదివర కెల్లా సూరు అడుగుల ఎత్తునుంచి పడితే చచ్చిపోతా
మనీ, ఇరవై అడుగుల ఎత్తునుంచిపడితే కొద్దిగా దెబ్బపూత్రం

తగులుతుందని అనుకొంటూ వుండేవాళ్ళు. ఇక ఇప్పుడు ఆ భయంలేదు. వాళ్ళ గ్లయిడర్ వాళ్ళు చెప్పినట్టు వింటుంది.

ఒకనాడు ఆర్వి గ్లయిడర్ ఎక్కాడు. ఒక పెద్దగాలి తెర వచ్చి అమాంతంగా రెండువందల అడుగుల ఎత్తుకి పోయింది. అప్పుడుగనుక క్రిందికిచూస్తే అతను భయపడే వాడే. అయితే చేతిలో రెండుచుక్కానులు పున్నాయికదు! అతనికేమీ భయం అనిపించలేదు. తరువాత చుక్కాని త్రిప్పి ఇంకా యాభయి అడుగులు పైకి ఎగిరేట్లుచేశాడు. ఆతరువాత గాఢ పూర్తిగా ఆగిపోవటంవల్ల గ్లయిడర్ క్రిందకు దిగింది. ఈసారి పైన యాభయి సెకండ్లసేపు వుండగలిగాడు. లిలిం టాల్ కూడా ఎప్పుడూ ఇంతసేపు పైనే వుండగలగలేదు.

‘ఇంకా దీనికి చాలాచేయాలి. అద్దంగావుంచే చుక్కాని జములుగావుంటే ఇంకా పైకిపోవచ్చు.’ ఆర్వి చెప్పాడు.

‘నాకూ ఇంకొక ఆలోచన వచ్చింది. ఇవన్నీ ఇంటికి వెళ్ళిన తరువాత చూద్దాంలే’ అన్నాడు ఏల్బర్.

మళ్ళీ ప్రయాణమై వాళ్ళవూరు వెళ్ళారు.

వాళ్ళు ఇంజను తయారు చేశారు

ఆ తరువాత కొన్ని సంవత్సరాలు చాల హుషారుగా గడిచింది. చికాగోనుంచి షాన్యూట్ వీళ్ళని చూడటానికి వచ్చాడు. ఆయన తానుచేసిన పరిశోధనలను గురించి వాళ్ళతో చెప్పాడు. ఆయన తయారుచేసిన మొదటి గ్లయిడరుకు అయిదు డెక్కులు వున్నాయట. మరొకదానికి మూడు రెక్కలు పెట్టి చూచాడట. అవన్నీ బరువైపోయాయని చెప్పాడు. చివరకి క్రింద ఒకటి పైన ఒకటి రెండు రెక్కలు మాత్రమే పెట్టటం మంచిదని తెలుసుకున్నానని చెప్పాడు. విల్బర్, ఆర్వీ చేసింది కూడా అలాంటిదే. ఆయన అప్పటికి రెండువందలదాకా గ్లయిడర్లు తయారుచేశాడట. కాని ఒకటికూడా విల్బర్ వాళ్ళుచేసిన దానంత గట్టిగాలేదని ఆయన చెప్పాడు.

షాన్యూట్ ఓపికచూచి విల్బర్ ఆర్వీలకి ఆశ్చర్యం పేసింది. వాళ్ళు ఆయనను చాల మెచ్చుకున్నారు. షాన్యూట్ ముస్ఫయి సంవత్సరాలనుంచి గ్లయిడర్లు తయారు చేయటమే పనిగా పెట్టుకున్నాడు. కాని ఆయన తన అరవయ్యాయేడు దాటిన తర్వాతగాని గ్లయిడర్ మీద ఎక్కిచూడటానికి సాహసించలేక పోయాడు. ఆయనకి ఇప్పుడు డెబ్బయి ఏళ్లు దగ్గర

పడుతున్నాయి. ఇప్పటికీ గ్లయిడర్ల మీద ఎక్కి ఎగురుతూనే వున్నాడు.

‘మీరు చాల గొప్పపనిచేశారు. మీ గ్లయిడర్ చాల గట్టిగా చేయగలిగారు. మీకు నేను చేతనయిన సహాయంచేస్తాను. మీకు కావాలసిన డబ్బు ఇస్తాను. సైకిలుషాపు మానివేసి ఇక ముందు అచ్చగా రూపనేచూడవచ్చు’ అని ఆయన చాల ఉత్సాహంతో చెప్పాడు.

విల్బర్ నవ్వాడు. ‘మేం ఎప్పుడూ ఎవరిదగ్గరా అప్పు తీసుకొని ఎరగం. మా అమ్మను మాత్రం అడిగి ఒకటి రెండు సార్లు తీసుకున్నాం. అంతే. అయినా ఇప్పుడు మేం ఏమీ చేయ బోవటంలేదు’ అన్నాడు.

ఆ తరువాత చాల రోజులుదాకా కనపడిన ఇంజన్లు అన్నిటినీ జాగ్రత్తగా పరిశీలించటం మొదలుబెట్టారు. గ్లయిడర్ ని ఎదురుగాలితో కూడా తేలికగా మోసుకుపోగలిగినంత పెద్ద ఇంజను వాళ్ళకు కావాలి. అంతపెద్దది అయినా మళ్ళీ తేలికగా వుండాలి. బరువు ఎక్కువ కాకూడదు.

వాషింగ్టన్ లో ప్రొఫెసర్ లాంగ్లీ తానొక ఎగిరే మిషన్ తయారు చేసినట్టు ప్రకటించాడు. కాని దానిని గాలిలోకి ఎగిరించటం అతనివల్ల కాలేదు. ఎన్నిసార్లలో ఎగిరించాలని చూచాడు. కాని అది చాలబరువైనందున నేలమీదనుంచి పైకి లేవలేదు.

ఆ రోజుల్లోనే ఫ్రాన్సు దేశంలో సంతాన్ - డ్యూమంట్
(Santos-Dumont - సంతోద్విమో అని ఉచ్చారణ) అనే ఒక
యువకుడు ఒక గాలిబుట్టకి ఇంజను అమర్చి దాన్ని ఎగిరించ
గలిగాడు. కాని ఇది చాలనెమ్మదిగా జోతోంసి. ఎదురుగాలితో
ఇది కదలలేక పోతూంది. పైగా ఇది గాలికంటే రేలికయిన
వస్తువు అయింది. విల్బర్, ఆర్వీలు అలాకాదు. గాలి కంటే
బరువైన ఇంజన్ తయారుచేయాలని చూస్తున్నారు.

అయితే వాళ్ళ ఆలోచనలను ఎవరికీ తెలియ నీయటం
లేదు. 1900 సంవత్సరంలో ఎవరయినా 'మనిషికూడా ఎగిరిపో
వచ్చు' అని అంటే విన్నవాళ్ళు నవ్వేవాళ్ళు. విజ్ఞానశాస్త్రం తెలి
సినవాళ్ళే నవ్వేవాళ్లు. ఇక ఒట్టివాళ్ళ సంగతి చెప్పేదేముంది?
ఒక శాస్త్రవేత్త ఒక పత్రికలో వ్యాసం వ్రాశాడు. మనిషి
యింకా వెయ్యి సంవత్సరాలకయినా ఎగరలేకని ఆయన
వ్రాశాడు. వాషింగ్టన్ ప్రొఫెసర్ లాంగ్గీని అందరూ హాళన
చేస్తుండేవాళ్ళు.

షాన్యూబ్ మాత్రం అలాకాదు. విల్బర్, ఆర్వీలు చాల
తెలివైన వాళ్ళని అతనికి తెలుసు. వాళ్ళు ఇవరులు ఎవరూ
నేర్పక పోయినా గ్లయిడర్లు ఎగరటం, ఎగిరే వస్తువులకు వుండా
లిసిన సడింపు మొదలయిన సంగతులన్నీ శాస్త్రవేత్తలకంటే
వాళ్ళకే బాగా తెలుసునని షాన్యూబ్ నమ్మకం. ఈ ప్రపంచంలో
పైలట్లందరితోనూ వాళ్ళిద్దరే చాలా గొప్పవాళ్ళని అతను

గుర్తించాడు. వాళ్ళు అప్పటికే వేయిసార్లయినా గ్లయిడర్ లో ఎగిరి వుంటారు. వాళ్ళు దాని లోతుపాతులు బాగా తెలుసు.

ప్రతిసారి కిట్టిహాక్కి వెళ్ళాలంటే చాలదూరం. అంచేత వాళ్ళ వూళ్ళోనే ఒక పశువుల మైదానంమీద ప్రయత్నం చేసి చూస్తున్నారు. ప్రతిసారి ఒకరుమాత్రం అందులో ఎక్కేవాళ్ళు. బరువు పెంచటానికని ఒక సంచినిండా ఇసుకపోసి అదికూడా అందులో పెట్టేవాళ్ళు. గ్లయిడర్ ఒక చుగ్గినేగాక మరొక సూరుపొనుల బరువును కూడా అదనంగా మోయగలదని తేల్చుకున్నారు. కారు ఇంజను చాల బరువుగనుక అది పనికిరాదు.

మెల్ల మెల్లగా వాళ్ళు గ్లయిడర్ లో మార్పులు చేస్తూ వున్నారు. మరింత గట్టిగానూ, తేలికగాను చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఆ తరువాత రెండువందల పొనుల బరువువేసినా అది మోయగలిగింది. ఇప్పుడు రెండువందల పొనుల బరువు గలిగిన ఇంజను అయినా పనికి వస్తుందని తేల్చుకున్నారు. అయితే అంత తేలికగానుండే ఇంజను ఎక్కడా తయారు కాలేదు.

‘మనమే ఒకటి అలాంటిది తయారు చేద్దాం’ అన్నాడు ఆర్వీ.

‘నేనూ అదే ఆనుకుంటున్నాను. ఇతరులు చేసింది మనకు ఏది పనికివచ్చింది గనుక?’ అంటూ విల్బర్ నవ్వాడు.

వాళ్ళు పాకలో కూర్చుని ఇంజను తయారుచేయటం మొదలు బెట్టారు. ఈ రోజుల్లో విమానాలకు వుండే ఇంజన్ల వంటివే వాళ్ళు అప్పుడు తయారు చేశారు. అది గాసోలయిన్ తో పనిచేస్తుంది. దానికి ఒక కార్బురేటరు, స్పార్కు ప్లగ్గులూ అన్ని వున్నాయి. అయితే దానంతట ఆదే సాగేట్టు చేసే సెల్ఫ్ స్టార్టరు ఆ కాలంలోలేనిది - దానిలోనూ లేదు. ఒక్కొక్కనాడు వాళ్ళ కంపెనీ ప్రక్కగా పోయేవాళ్ళకి తుపాకి మోతలాంటిది ఆ పాకలోనుంచి వినపడేది. ఇదేమిటో తెలిసేది కాదు.

‘ఆ పిల్లకాయలు చుళ్ళి ఏమిటో చేస్తున్నాడు లాగుండే!’ అనుకుని నవ్వుతూ వెళ్ళేవాళ్ళు.

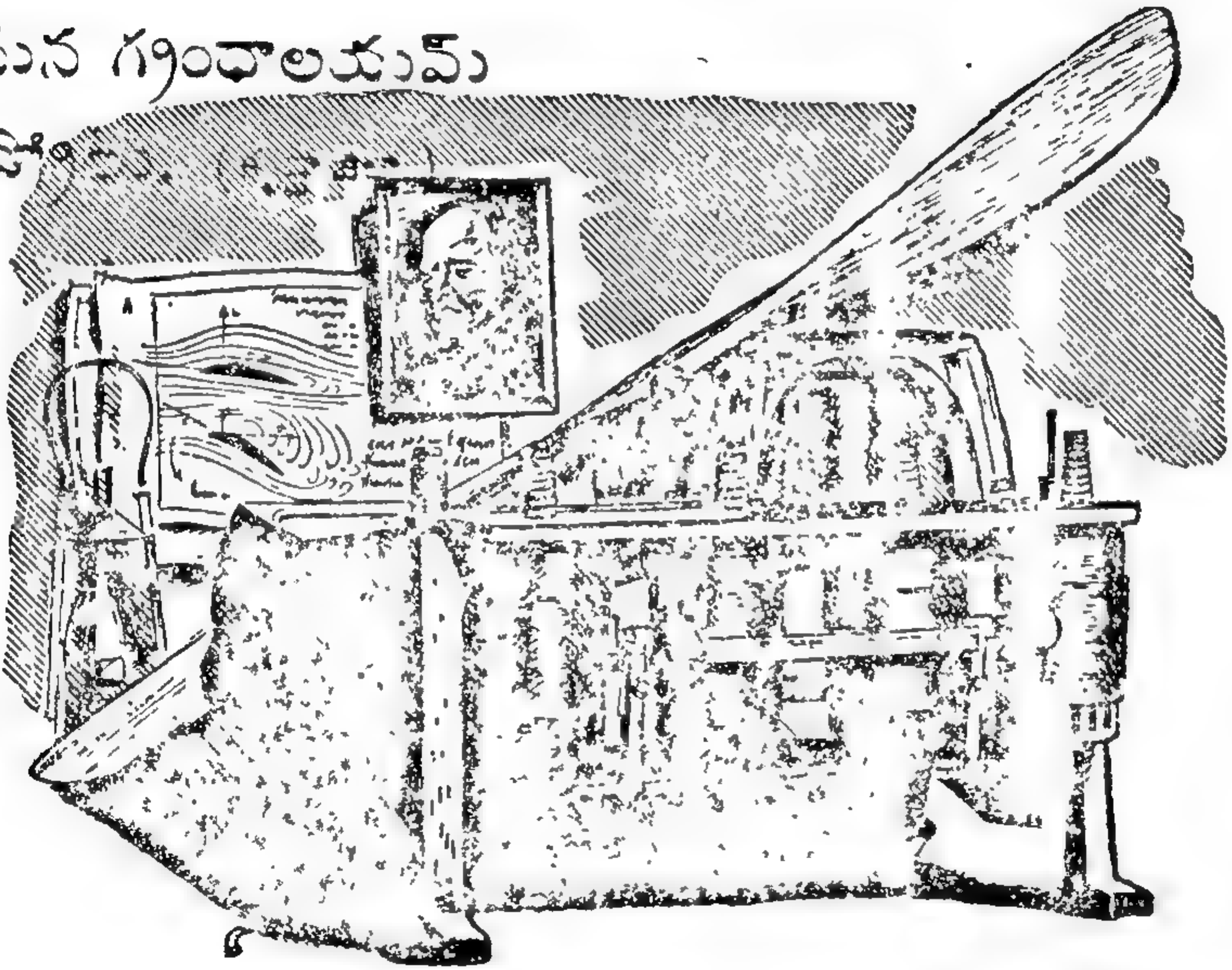
వాళ్ళు ఆ పాకలో కూర్చుని సైకిలువేసే ఇంజను ఏదో తయారు చేస్తున్నారని అందరూ చెప్పుకోవటం మొదలు బెట్టారు. ఈ కబురు పూరంతా ప్రాకిపోయింది. అసలు సంగతి ఎవరికీ తెలియదు. కాథరిన్ ఈ కట్టుకథ అల్లి అందరికి చెప్పి వుంటుంది. ఇంజను తయారు కావస్తోంది. ఇటీవల విల్బర్ వాళ్ళకి మరొక తోడు దొరికాడు. చార్లీ బెలర్ అనే మెకానిక్ వీళ్ళకు తోడయ్యాడు. ఇతను చాలా నమ్మకమయినవాడు. వాళ్ళిద్దరూ పాకలో పనిచేసుకుంటుంటే ఈ చార్లీ అనే అతను షాపులో వుండేవాడు. రాత్రిపూట ఇతనుకూడా వాళ్ళకి సహాయ పడేవాడు. చార్లీ-కాథరిన్ వీళ్ళిద్దరిని మాత్రమే వాళ్ళు పాకలోకి రానిచ్చేవాళ్ళు.

తేలికగానే వాళ్ళు ఇంజను పూర్తిచేయ గలిగారు. అయితే ఆ ఇంజను బరువులేకుండా వుండేలాగా చేయటం ఎలాగా అనేదే కష్టమయినపని. ఇంజన్ చుట్టూవుండే పెట్టె పోత యినుముతో తయారు చేస్తారు. అంచేత చాల బరు వుంటుంది.

‘మనం ఇది అల్యూమినంతో చేస్తే చాల తేలికగా వుంటుందిగా’ ఆర్వికి ఈ ఆలోచన తట్టింది.

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయం

జేలపా

‘అది ఆగుతుందో లేదో? గట్టిగా వుంటుందా అని?’ విల్బర్ అనుమానం వెళ్ళబుచ్చాడు.

‘అయినా ప్రయత్నంచేసే చూద్దాం’ అన్నాడు ఆర్వీ, చేసి చూచారు. తేలికగానూ, గట్టిగానూ కూడవుంది. ఈ ఇంజనుకి

నాలుగు సీలెండర్లు వున్నాయి. ఇది ఎనిమిది గుర్రాలశక్తి గలది. (మొన్నటి ప్రపంచయుద్ధంలో 1500 గుర్రాలశక్తిగల ఇంజన్లుగల విమానాలుకూడా తయారుచేశారు) ఈ రోజుల్లో గూడా ఇంజనుశక్తిని గుర్రంశక్తితోనే పోల్చబెబుతుంటారు. ఈ ప్రపంచంలో ఇన్ని మార్పులు వచ్చినా ఈ విషయంలో మార్పురా లేదు. పూర్వకాలంలో ఒక్కొక్కగుర్రం ఎంత బరువులాగగలదో ప్రతిరైతు (ఐరోపా, ఆమెరికాదేశాల రైతులు) ఆ రోజుల్లో చెప్పగలిగే వారు. ఇంజన్లు తయారుచేసేవాళ్ళు 'ఈ ఇంజను నాలుగు గుర్రాలులాగినంత బరువులాగుతుంది' అని చెబుతుండే వాళ్ళు. ఇప్పుడుకూడా అంతే. ఒక ఇంజనుకు వెయ్యిగుర్రాలశక్తి వుందంటే ఆ ఇంజను వెయ్యిగుర్రాలు ఒకే సారిగా లాగినంత బరువు లాగ గలదని అర్థం.

‘విల్బర్ ఆర్విల్లు వాళ్ళ ఇంజను బరువు రెండువందల పౌనులకు మించివుండకుండా తయారుచేశారు. అది తయారయిన తరువాత వాళ్ళ వద్దవున్న రేలికకొయ్య (Spruce)తో రెండు ప్రొఫెల్లర్లు తయారుచేశారు.

‘అప్పుడు నాన్న మనకొక బొమ్మ తెచ్చిపెట్టారు-జ్ఞాపకం వుందా?’ ఆర్విల్ అడిగాడు.

‘హాలికాస్టర్ గదూ? అవును. ఇది అలానేవుంది. కాక పోతే కొంచెంపెద్దది-అంతే’ విల్బర్ నవ్వుతూ అన్నాడు.

‘అవును.నాకూ జ్ఞాపకంవుంది. అది ఒక చెట్టుకొమ్మలో
ఇరుక్కుని నుగ్గు నుగ్గుయి పోయింది కదూ?’ కాఫరిన్ అన్నది.

‘కిట్టిహాక్ లో చెట్టులేవని తెలుసా?’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘అక్కడేగా దీన్ని ఎగరవేసేది?’ ఆర్వి అన్నాడు.

ఎ గి రే మి ష న్

క్రిస్టిహాక్లో పెద్ద ఘోరపు ఏమీలేదు. టేబ్ మాత్రం కొంచెం పెద్ద వాడయ్యాడు. అతనికి వెనుకటికంటే పని ఏమీ పెరగలేదు. అక్కడొక పాక వేశారు. అప్పుడప్పుడూ వచ్చే గాలిదుమారాలకి గ్లయిడర్ పాడయిపోకుండా దాచుకోవడానికి ఈ పాకవేశారు. ఇది వేసుకోవడానికి టేబ్ కూడా సాయపడ్డాడు. రోజూ వీళ్ళకు కట్టెలు కూడా తెచ్చిపెడుతూ వుండేవాడు. రోజు కొక డాలరు అతనికి ఇచ్చేవాళ్ళు.

పగలంతా ఆ గ్లయిడర్ వద్దనే ఇబ్బరూ పనిచేస్తూ వుండే వాళ్ళు. ఇది చూడటానికి విచిత్రంగా వుంది. అక్కడ ప్రమాదాల రక్షణ ఆఫీసులోవాళ్ళు వచ్చి ఇదిచూచి 'బలే బాగుంది' అన్నట్టు తలవూపుకుంటూ వెళ్ళేవాళ్ళు.

'నిజంగా ఇది ఎగురుతుందండీ?' ఒక అతను విల్బర్ని అడిగాడు కూడా.

'ఎగరాలి మనీ-చూద్దాం!' అన్నాడు.

'దీన్ని ఎన్నాళ్ళనుంచి తయారు చేస్తున్నారండీ?' మరొక అతను అడిగాడు.

'పుట్టినప్పటినుంచి మా కిదే పని' అన్నాడు విల్బర్.

అప్పట్లో దానిని విమానం అనేవాళ్లు కాదు. ఎగిరే మెషిన్ అనేవాళ్ళు. వాళ్లు తయారు చేసిన ఈ గ్లయిడర్ కి చక్రాలు లేవు. జారుడు కొయ్యలాంటివి మాత్రం వుండేవి. రెండు కొయ్యపట్టాలు చేసి ఇసుకలో పెట్టారు. అక్కడినుంచే వాళ్ళ మెషిన్ ఎగరాలి. ఇంజన్ ఒకటికి నాలుగుసార్లు బాగా పరీక్షచేసి చూచారు. చాల ధ్వని వస్తూంది. ఆ శబ్దానికి గ్లయిడర్ మొత్తం కంపించి పోతోంది. అయితే క్రింద రెక్కకు వేసి బాగా బిగించారు. అంచేత విడిపోవటానికి వీలులేదు. పోదనే వాళ్ళ నమ్మకం.

‘ఈ పేళ ఎగిరించి చూద్దామా ?’ 1903 సంవత్సరం డిసెంబరు 17 వ తేదీనాడు ఉదయం విల్బర్ షూమాలుగా అన్నాడు. అయితే ఆ తేదీకి ఇంత గొప్పతనం వస్తుందనిగాని ఈనాటి బాలలు, బాలికలు ఆతేదీని గురించి ఇంత గొప్పగా చెప్పుకుంటారనిగాని అతనికి తెలియదు. చరిత్రలో ఆ తేదీకి ఎంతో ప్రాముఖ్యం వుంది.

‘ఓ, ఈవేళే చేసిచూద్దాం’ ఆర్పి అన్నాడు. పైకి శాంతంగానే వున్నారు. కాని వాళ్ళు మనుషులేకదూ? లోపల వాళ్ళకి భయంగానే వుండివుంటుంది. ఎవరు ఎక్కాలి అనే విషయం తేల్చుకోటానికి చిత్తువేశారు. మళ్ళీ అది ఆర్పికే పచ్చింది.

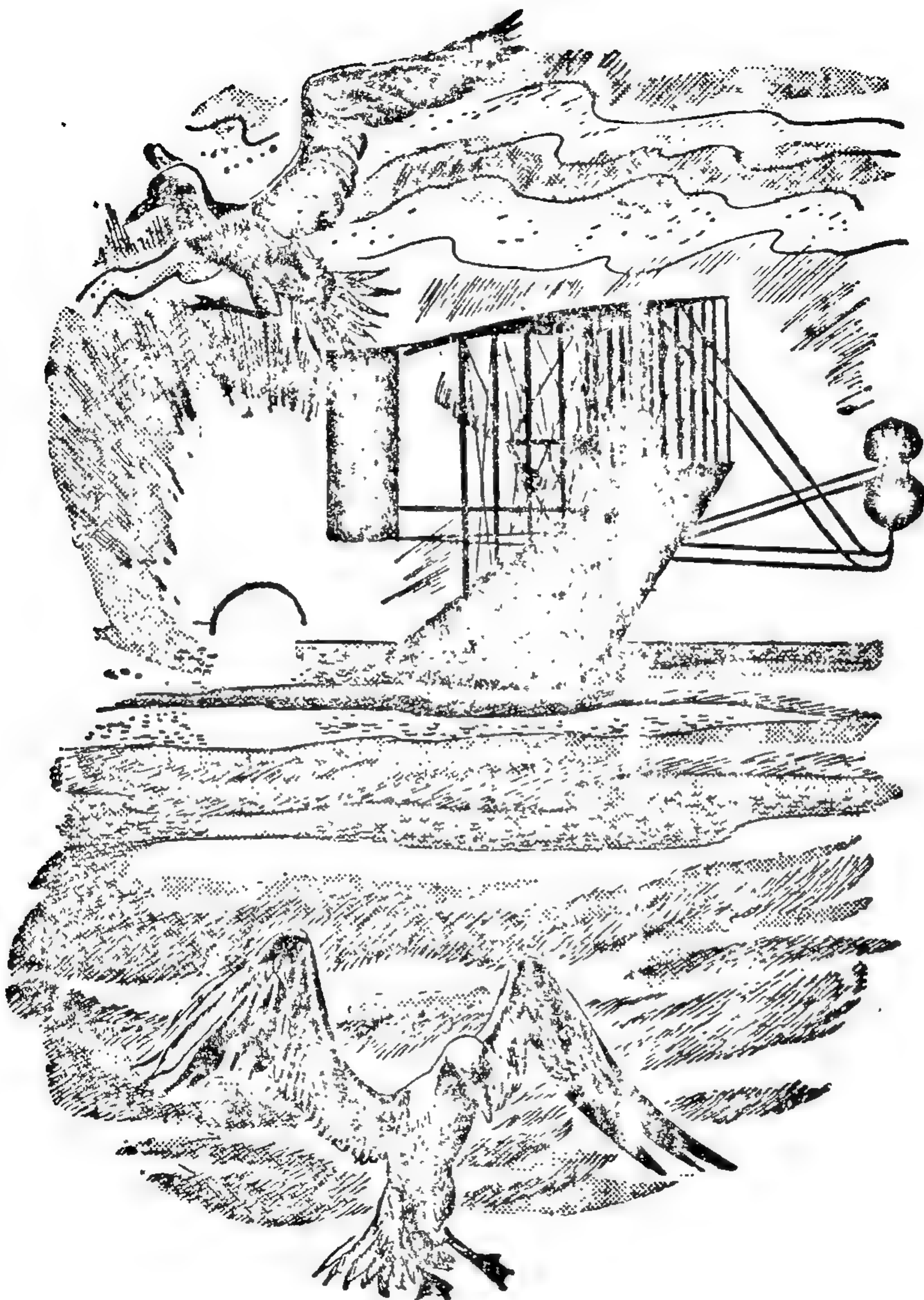
‘ఈవేళ ఎగరబోతున్నా. ఈ ప్రపంచంలో గాలిలో ఎగిరే మనుషులలో నేనే మొదటివాణ్ణి కాబోతున్నాను’ సంతోషంతో పొంగిపోతూ లోలోపల అనుకున్నాడు. అక్కడ ఆరోజు గ్లయిడర్ ఎగురుతుండగా చూడటానికి అంతా కలిసి అయిదుగురు మాత్రమే వున్నారు. అది నిజంగా పైకిపోతుందని వాళ్ళల్లో ఒక్కళ్ళకీ నమ్మకంలేదు. అక్కడవున్న అయిదుగురిలో ఒక పదహారేళ్ళ చుర్రాడుకూడా వున్నాడు. అతని పేరు జానీమూర్. అతనొక చేపలువట్టే అతని కొడుకు. ఇంజను ఆడించారు. ఆర్విల్ ఎక్కి క్రింది రెక్కమీద కూర్చున్నాడు. విపరీతంగా కంపిస్తున్న గ్లయిడర్ ని విల్బర్ సరిగ్గా వుండేట్లు చేశాడు.

‘ఊఁ తయారుగా వున్నావా....ఆర్వీ?’ అని విల్బర్ తమ్ముణ్ని హెచ్చరించాడు.

‘ఓఁ అంతా సర్దుకున్నారే’ అని ఆర్విల్ కేకపెట్టాడు.

‘అఁ ఇంకపోనీ ఆర్వీ,’ విల్బర్ చెప్పాడు.

ఆర్వి, లివర్ వదులుచేశాడు. ప్రొఫెల్లర్ తిరగటం మొదలుపెట్టింది. గ్లయిడర్ మెల్లగా ముందుకు సాగుతోంది.... ఇంకా కొంచెం వేగాంగా....ఇంకా....ఇంకా వేగం హెచ్చింది. గ్లయిడర్ గాలిలోకి లేచింది. పది అడుగుల ఎత్తుకు పోయింది. ఎగురుతూవుంది. ఉన్నకొద్దీ వేగం హెచ్చుతోంది. సాధారణంగా మానంగా వుండే విల్బర్ కూడా ఇదిచూచి సంరోషం

పట్టలేకపోతున్నాడు. ఆర్విల్ ఎగిరిపోతున్నాడు. చంద అడుగుల దాకా ఎగిరి అంచంగా క్రిందికి దిగివచ్చింది.

ఆర్విల్ సంతోషంతో వుప్పొంగి పోతున్నాడు. 'అమ్మ! ఇంక చేయగలిగినట్టే విల్,' కంపించే గొంతుతో ఆర్విల్ అన్నాడు.

'ఇక గాలిలో ఎగరవచ్చు-ఇక ఎగరవచ్చు' విల్బర్ ఆనందంతో అరిచాడు.

'నేను ఎంతసే పున్నాను పైన?' ఆర్విల్ అడిగాడు.

'పన్నెండు సెకండ్లు పున్నావు ఆర్విల్. ఈసారి నేను వెళ్ళివస్తాను.'

విల్బర్ నూటదెబ్బయి అడుగుల ఎత్తుకు పోయి క్రిందికి తీసుకువచ్చాడు. మళ్ళీ ఆర్విల్ వెళ్ళి పదిహేను సెకండ్ల తర్వాత తిరిగివచ్చాడు.

విల్బర్ మళ్ళీ వెళ్ళబోతుంటే ఆర్విల్ అతనితో 'ఎంత సేపు వుండగలవో చూడు' అన్నాడు. విల్బర్ సరేనన్నాడు. ఈసారి ఇరవై అడుగుల ఎత్తుకుపోయి అక్కడనుంచి పైకి పోకుండా ఆ ఎర్రే ఉండేలాగున చేశాడు. అక్కడనుంచి క్రిందికి చూస్తున్నాడు. గ్లయిడర్ అక్కడే నిలిచినట్టుగను, ఇసుకదిబ్బలు తన్నుదాటుటకు పరుగెత్తుచున్నట్లునూ కనబడింది. నిజంగా ఎగ్గరటం అంటే ఇదే అనుకున్నారు. అదిచూచి అక్కడే ఎగురుతున్న రెండు దేగలు పరుగెత్తిపోయాయి. ఇదేదో

కొత్తరకర్ పెద్దపక్షి అనుకొని పుంటాయి పాపం ! విల్బర్ ఎని
మిది వందల అడుగుల ఎత్తుకు వెళ్ళాడు. అక్కడొక పెద్ద
గాలితెరవచ్చి గ్లయిడర్ ని బలవంతంగా క్రిందకు నెట్టింది.

‘ఆఁ ఈసారి 59 సెకండ్లు పైనే వున్నావు విల్’ అంటూ
ఆర్వి సంతోషంతో అరిచాడు.

‘ఈసారికి మరి 59 నిమిషాలు పుండొచ్చు’ అంటూ
విల్బర్ నవ్వాడు.

‘నాన్నగారికి తంతివార్త పంపుదామా?’ ఆర్వి అన్నాడు.
గ్లయిడర్ ఎగరటం కళ్ళారాచూచిన ఆ అయిదుగురూ పరుగెత్తు
కుంటూ వచ్చి వాళ్ళని పొగుడుతూ కరచాలనం చేశారు. ఇప్ప
టికీ వాళ్ళ కళ్ళని వాళ్ళే నమ్మలేకపోతున్నారు. అంత బరు
వుతో అంత పెద్ద గ్లయిడరు భూమిమీదనుంచి ఎగిరి పైకి
పోవటం కళ్ళారాచూచారు. ఇంతకు ముందు లోకంలో ఇంకె
వరూ ఎప్పుడూ ఇలాంటి వింతసంగతి చూచివుండరు.

విల్బర్, ఆర్విల్ ఇద్దరూ వాళ్ళ నాన్నకీ, కాథరిన్ కీ
‘తంతివార్త పంపటానికి పోస్టాఫీసుకు గబగబా వెళ్ళారు. వాళ్ళ
నాన్న, చెల్లాయి ఇంటివద్ద ఈ తెలిగ్రాంచూచి పొంగిపోయారు.
షాపునద్దకు వెళ్ళి చార్జీకికూడా ఈ కబురు చెప్పారు. అతను
మాత్రం ఏమీ ఆశ్చర్యం కనపరచలేదు.

‘వాళ్ళు అలా చేయగలరని నాకు ఇదివరకే తెలుసు’
అన్నాడు తాపీగా.

ఆ తరువాత వారం రోజులకు - వాళ్ళిద్దరూ ఇల్లు చేరుకున్నారు. మేళ తాళాలతో స్వాగతం చెప్పేవాళ్లు ఎవరూలేరు. స్టేషన్లో పత్రికా విలేజులు లెవరూ రాలేదు. వాళ్ళనాన్న, చెల్లాయి మాత్రమే వాళ్ళకోసం స్టేషన్కి వచ్చారు.

‘చూ గ్లయిడర్ ఎగిరింది కేప్,’ ఆర్పిల్ ఆనందంతో అన్నాడు.

‘మీమాట ఎవరునమ్మి దోచున్నారు?’ కాఫర్స్ కోపంగా అన్నది.

‘ఎవరు నమ్మరంటావు కేప్?’ విల్బర్ అడిగాడు.

‘ఎవరా? పత్రికల వాళ్ళూ, ప్రజలూ. ఎవరో ఏమిటి మన పొరుగు వాళ్ళే నమ్మరు’ అన్నది ఇంకా కోపంగా.

‘మొదటేమో మేము వట్టి పిచ్చివాండ్ల మని అనుకున్నారు. ఇప్పుడేమో అదాద్దాల కోరులం అనుకుంటారు. అంతేగా?’ ఆర్పిల్ అన్నాడు.

‘జోసెయిండి బాబూ - నే నెప్పుడో చెప్పలేనూ - దేవుడు మీచేత ఏవో గొప్పపనులు చేయించ దోచున్నాడని? చైతన్యతలపెట్టిన దాన్నెవరూ మార్చలేరు. ఈలోకంలో మొదటగా ఎగిరే అవృష్టం దేవుడు మీకు కలిగించాడు. వాళ్లు నమ్మరుంటే మీకేం? నమ్మకపోలే మీకేం?’ అన్నాడు వాళ్ళనాన్న.

‘నమ్మ కేం జేస్తారు. చేసి చూపించి నమ్మిస్తాం’ ఆర్పిల్ పట్టుదలగా అన్నాడు.

శ్రీ దేవదాన గ్రంథాలయం
చేలసోలం. (కృష్ణాజిల్లా.)

పశువుల మైదానంలో విమానం

డేటన్ లో టారెస్సు హాఫ్ మన్ అనే ఆయన వున్నాడు. ఆయన ఒక బ్యాంకు అధ్యక్షుడు. ఆయనకు ఆపూరి వెలుపల 80 ఎకరాల పచ్చికబీడు వుంది. అందులో వాళ్ళ పశువులు వుంటాయి. విల్బర్, ఆర్విల్ అది తమకు వాడుకోటానికి కావాలని ఆయన్ని అడిగారు.

‘సరేగాని మీరేదో ఎగిరే మెషిన్ తయారు చేస్తున్నారనుకుంటున్నారు-నిజమేనా?’ అని నవ్వుతూ అడిగాడు.

‘ఆ, నిజమేనండి’ అన్నాడు విల్బర్.

‘ఓ, వుపయోగించు కోండి. మీకేమీ అర్థంలేదు. కానీ మా ఆవుల్ని పూత్రం చంపేరు సుమా!’ అన్నాడాయన.

ఈసారి పదహారు గుర్రాల శక్తిగల ఇంజనుతో సరికొత్త మెషిన్ తయారు చేయాలనుకున్నాడు. అది చేయటానికి రాత్రింపగళ్ళు పనిచేస్తున్నారు. ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళ నవ్వులాటలు చూచి వాళ్ళమీద అసహ్యంవేసింది. అంచేత కాథరిన్, చార్లీ తప్ప వాళ్ళు ఇంకెవరితోనూ మాట్లాడటమే మానేశారు. బజారున వెళ్లుతుంటే వీళ్ళనిచూచి ప్రతినొళ్ళు ‘వీళ్ళట-ఆకాశంలో ఎగిరారట,’ అని గుసగుసలాడుకొంటూ వుండేవాళ్ళు.

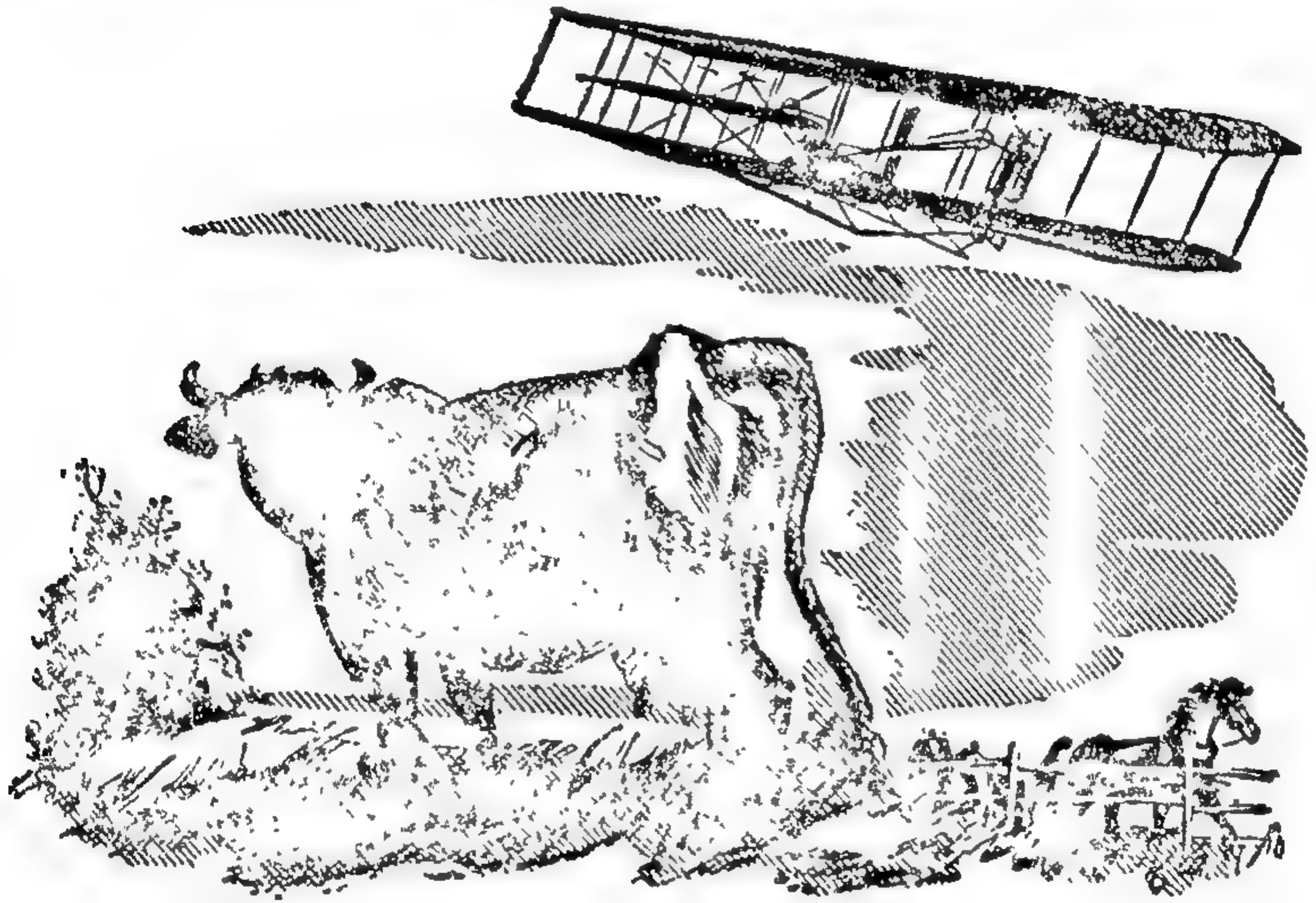

ఈ గుసగుసలందే వాళ్ళకేమీ ధయంలేదు. కాని వాళ్ళ ఇరుగు
పొరుగువాళ్ళే వాళ్ళని అబద్ధ మాతారని అంటే వాళ్ళు సహించ
లేకపోయారు.

వాళ్ళు అబద్ధాలు చెప్పారని షాన్యూబ్ కి తెలుసు. ఆయన
ఫ్రాన్సు వెళ్ళినప్పుడు పారిస్ నగరంలో ఒక పెద్దసభలో వుప
న్యాసం చెబుతూ 'కిట్టిహాకె' అనే ప్రదేశంలో రైట్ సోదరులనే
వాళ్ళిద్దరూ ఎగిరే మెషిన్ మీద పైకి ఎగిరివచ్చారు' అని ఆయన
చెప్పారు. ఇదివిని వాళ్ళంతా అశ్చర్యపడ్డారు. అంచేత ఇప్పుడు
వీళ్ళనిగురించి ఫ్రాన్సుదేశంలో చాల ఎక్కువగా చెప్పుకుంటు
న్నారు. ఆతరువాత వీళ్ళ గొప్పతనం గురించి జర్మనీ,
ఇంగ్లాండు దేశాలలోనూ చాలా తెలిసిపోయింది. కాని వాళ్ళ సొంత
పూర్వో - దేటన్ లో - మాత్రం ఎవరూ వీరి గొప్పతనం
గుర్తించలేకపోయారు.

'వీళ్ళ నైతిక వ్యాపారం ఏమిటో అనిచూసుకోక
వీళ్ళకు ఇవన్నీ ఎందుకో?' అనుకునేవాళ్ళు పూర్వో వాళ్ళంతా.
అయితే ఆ అన్నాతమ్ముళ్ళు మాత్రం వాళ్ళవనేమీ చూసలేదు.
కొత్త ఎగిరేమెషిన్ ఆ సమయం మైవాసంపద్ధతు తీసుకు
వచ్చారు. ఆరోజు పునరుద్ధాన్ని ఎగిరించా అనుకున్నారు.
అప్పుడు అక్కడ సప్లైవాళ్ళు ఎవరూవుండరు. ఈసారి కొత్త
మెషిన్ గాలిలో ఇదివరకు దానికంటే చాల ఎక్కువకాలం
నిలిచింది. దీనిని ఎటు కావాలంటే అటు త్రిప్పడానికీ పీచుగా
స్టీరింగు (చుక్కాని) కూడా వుంది. ప్రతిరోజూ ఈ మైవా

నంలో అద్భుత విషయాలు జరుగుతుండేవి. కాని ఆ మైదానంలో వుండే పశువులుదప్ప ఆవుకోళ్ళ వాళ్ళెవరూ అది చూడటంలేదు. కొన్నాళ్ళు అయిన తరువాత ఆర్వి ఆ మైదానం చుట్టూ మూడు చక్కెర్లు కొట్టేవాడు. అంటే మూడుమైళ్ళ ప్రయాణం చేసేవాడన్నమాట.

ఒకనాడు వాళ్ళనాన్నను, చెల్లాయినీ వచ్చి చూడమని పిలిచారు. వచ్చేప్పుడు గడియారంచూడా పట్టుకురమ్మని వాళ్ళనాన్నతో చెప్పారు.

వాళ్ళ నాన్నా, కాథరిన్ ఇద్దరూ వెళ్ళారు. ఆ మెషిన్ అంతా పరిశీలించి చూచారు.

‘ఇది పైన ఎంతసేపు వుంటుందో పైముచూడండి నాన్నగారూ....ఆర్వి, ఇక ఎక్కు—’ అన్నాడు విల్బర్.

ఆర్విల్ దానిలోకి ఎక్కాడు. అది కనపడకుండా పైకి పోయి కాపేపటికి మళ్ళీ తిరిగివచ్చింది. ఆర్విల్ సరిగ్గా వాళ్ళ నాన్న తలపైగావచ్చి ఆయనవేపు చూచి చేయి వూపాడు. అప్పుడు మళ్ళీ ఆ పైదానంచుట్టూ ఒక చక్కరకొట్టి వచ్చాడు. వాళ్ళనాన్న పైము గమనిస్తూనే వున్నాడు.... పది.... ఇరవై .... ముప్పయి నిమిషాలు అయింది.

‘అబ్బ! అరగంట సేపు ఎగిరాడన్నమాట’ అన్నాడు విల్బర్తో ఆశ్చర్యంగా. అంతలో నివానంగా ఆర్విల్ క్రిందికి దిగి వచ్చాడు.

‘ముప్పయి తొమ్మిది నిమిషాలు గానీ పున్నాడు!’ వాళ్ళ నాన్న అనుకున్నాడు.

‘గాసొలయిన్ (విమానమున రుపయోగించే పెట్రోల్ కు అమెరికనులు వాడుకొను పేరు) అయిపోయింది. లేకపోతే అప్పుడే దిగి వచ్చేవాణ్ని కాదు’ అన్నాడు పైగా ఆర్విల్ .

‘అలా ఎంతసేపయినా ఉండవచ్చు. అది పని చేసే టప్పుడు మీరు చూడాలని అలాచేశాం,’ అన్నాడు విల్బర్.

‘దీన్ని (‘విమానం’) ‘ఏర్ ప్లెన్’ అని అంటే దావుంటుంది బాబూ’ అని వాళ్ళనాన్న సలహా యిచ్చాడు.

ఆ తరువాత బిషప్ రైట్ (వాళ్ళ నాన్న) తానుచూచిన సంగతి కొంతమందితో చెప్పాడు. వాళ్లు ఆయన మాటలు నమ్మారు.. అంచేత విల్బర్ వాళ్ళ మీదకూడా సమ్మకం కలుగు తున్నది. వాళ్ళని మెచ్చు కొంటున్నట్లు రెలపటానికని చాల

మంది సైకిల్ షాపు దగ్గరికి వెళ్ళారు. కాని వీళ్ళతో మాట్లాడేందుకు వాళ్ళకు తీరికలేదు.

‘యేం, కిట్టి హాక్ నుంచి వచ్చినప్పుడు వీళ్ళంతా ఏమయ్యారో?’ విల్బర్ కోపంగా అన్నాడు.

‘ఇన్నాళ్ళూ వీళ్ళు నెచ్చుకుంటేనే చేశామా ఏమిటి? ఇక ముందూ అంటే’ అన్నాడు ఆర్విత్.

ఒక వారంలో డేటన్ కి ఇద్దరు ప్రముఖవ్యక్తులు వచ్చారు. అందులో ఒకరు ఫ్రాన్సు దేశస్తుడు, మరొకరు ఇంగ్లండు దేశస్తుడు. వాళ్ళిద్దరూ విల్బర్ వాళ్ళ ‘విమానం’ కొనాలని వచ్చారు. ఎంత పెద్ద మొత్తమయినా సరే యిచ్చి, వాటిమీద పూర్తిహక్కులు కొని తమ దేశంలో మాత్రమే విమానాలు తయారు చేసుకోవాలని ఆ ఇద్దరూ అనుకొన్నారు.

‘జర్మనులు ఎప్పుడయినా దండెత్తి యుద్ధానికి వస్తే ఈ విమానాలే గనక వుంటే వీటిమీదవెళ్ళి వాళ్ళమీద బాంబులు వేసి వాళ్ళని ఓడించవచ్చు.’ అని వుద్రేకంగా అన్నాడు. ఇంగ్లీషు అతనూ అలానే అన్నాడు: ‘మాకూ జర్మనీవాళ్ళంటే అలానే భయంగా వుంది. మీరు ఎంత అడిగితే అంత యివ్వటానికి తయారుగా వున్నాం’ అన్నాడు.

‘మరి మాదేశం సంగతో? మేం అమెరికావాళ్ళం. మేం దీనిని అమ్మటమే జరిగితే అది అమెరికా సైన్యానికి మాత్రమే అమ్ముతాం. ఇంకెవరికీ అమ్మేదిలేదు’ అని విల్బర్ గట్టిగా చెప్పాడు.

‘కాని-మీ సైన్యానికి విమానాలంటే ఏమంత ఇష్టంలేదు.
వాళ్ళు మాకు అక్కర్లేదన్నారుగా’ అన్నాడు ఫ్రెంచి అతను.

విల్బర్ కొంచెం భయపడ్డాడు. నిజమే. వాళ్ళు అమెరికా
ప్రభుత్వానికి వ్రాస్తే వాళ్ళకు అక్కర్లేదని సమాధానం వచ్చింది.
కాని ఈ సంగతి వాళ్ళిద్దరూ ఎవరితోనూ అనలేదు. వీళ్ళ కెలా
తెలిసిందో !

‘ఏమైనా కానీయండి-ఈ రోజు కాకపోతే రేపైనా మా
దేశం సైన్యానికి విమానాలు అవసరం కావచ్చు,’ అన్నాడు
విల్బర్. ఇతర దేశాలనుంచి వచ్చిన వాళ్ళిద్దరూ నిరాశ జెంది
సరేనని వెళ్ళిపోయారు.

‘ఒకసారి మన విమానం ఎగురుతూండగా అందరికీ
చూపటం అవసరం. మన ప్రభుత్వంవాళ్ళు ఇది చూచివుంటే
వద్దనేవాళ్ళు కారు’ అన్నాడు విల్బర్.

‘సరే అలాగే చూపుదాం! అప్పుడయినా తెలుసుకుంటా
రేమో’ ఆర్విల్ అన్నాడు.

పేరు ప్రతిష్ఠలు

అప్పట్లో థియోడర్ రూజువెల్ట్ (ఫ్రాంక్లిన్ డి. రూజువెల్ట్ కాదు) అమెరికా దేశానికి అధ్యక్షుడుగా వున్నాడు. ఆయన కార్యశూరుడని ప్రతీతి వుండేది. అయినా ఆయన చదవటంలో కూడా చాలశ్రద్ధ చూపేవాడు. ఒకనాడు ఆయన 'సైంటిఫిక్ అమెరికన్' అనే పత్రిక చదువుతున్నాడు. అందులో విల్బర్, ఆర్వీలను గురించి, వాళ్ళ విమానం గురించీ ఒకవ్యాసం వుంది.

'వీళ్ళిద్దర్నీ పిలిపించి వాళ్ళవిమానం ఎలా ఎగురుతుందో చూపించే ఏర్పాటుచేయండి. అదేమయినా పనికివస్తుందేమో' అని తన సైనికశాఖ కార్యదర్శితో ఆయన అప్పటి కప్పుడే చెప్పివేశాడు.

ఒకనాడు ఒక పెద్ద సైనికోద్యోగి డేటన్ నగరానికి వచ్చాడు. ఆయన రైట్ స్కోదరుల ఇంటికి వెళ్ళాడు. అమెరికా దేశాధ్యక్షులవారి అభిలాషను గౌరవించడము అవశ్యకరణీయము గదా !

'ఏమండీ- నిజంచెప్పాలంటే మా సైనికోద్యోగులకు మాత్రం ఈ విమానాలంటే నమ్మకంలేదు. కాని మమ్ములను తమతో కలిసికొమ్మని అధ్యక్షులవారి ఆదేశం వచ్చింది. మరి

మీ విమానం ఎలా ఎగురుతుందో చూపటానికి మీ కేమైనా అభ్యంతరమా?' అని అడిగాడు.

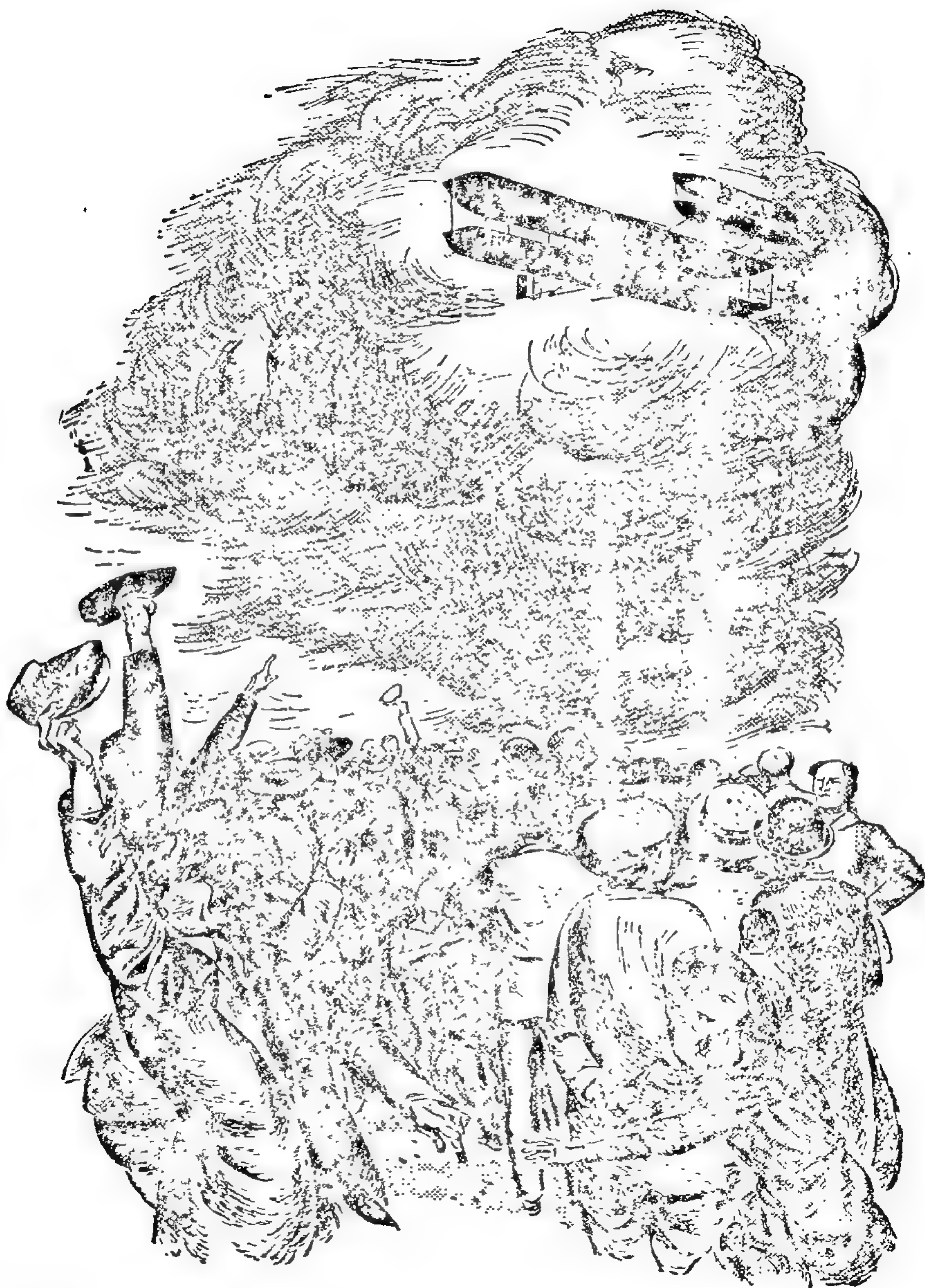
‘చూడండి మా విమానం. మీ కేరెలస్తుంది’ అని ఆర్విల్ అంటే, అవు నన్నట్లు విల్బర్ తలవూపాడు.

‘సరే, అయినా ఇరవరెవరూ లేకుండావుండే ఏర్పాట్లు చేయిస్తాం లెండి’ అన్నాడు ఆ కలనల్ (సైనికోద్యోగి) నవ్వుతూ.

‘రహస్యం ఎందుకూ?’ విల్బర్ అన్నాడు.

‘ఒక వేళ అది సరిగా పనిచేయకపోతే.... అంటే అది ఒక .... వేళ ... నేలమీదనుంచి ఎగరకపోతే.... మమ్మల్ని అపహాస పరిచటం మాట ఇష్టంలేదు చూపండి’ అంటూ గొడగొడు కలసల్.

‘మాట ఆ భయం ఏమీ అక్కర్లేదు. వంపకాదు.... వెయ్యి.... క్లాసు.... లక్షమందినీ వచ్చి చూడమనండి. మా రాభయం ఏమాత్రం లేదులెండి’ ఆర్విల్ నవ్వుతూ అన్నాడు. వర్జీనియా రాష్ట్రంలోని మేయర్ ఫోర్టువర్ద్ ఉన్నది పరీక్షకు నియమించిన స్థలము. ఎంరోమంది జనం గుమిగూడారు. సైన్యాన్నికూడా అక్కడికి చూడటానికి రప్పించారు. రక్షణశాస్త్ర కార్యదర్శి (మంత్రి) కూడా అక్కడికి వచ్చాడు. సైనికశాఖలోని పెద్దవుద్యోగులు నజనుమందిదాకా వచ్చారు. ఇక పత్రికా ప్రతినిధులు యాభయమందికి పైగావచ్చారు. నిజానికి వాళ్ళల్లో ఒక్కరికికూడా ఆ నింత విమానం చూస్తుంటే అది ఎగురుతుం

దన్న నమ్మకంలేదు. ఆర్విల్ ఎక్కి పైకిదెళ్ళిపోయి ఒక గంట
సేపటివరకు అక్కడే చక్కర్లు కొడుతున్నాడు. అతను నేల
మీదికి రాగానే అక్కడ చేరిన జనం అంతా ఉర్సాహంతో
పొంగిపోయారు. వాళ్ళని ఆపటానికి వీల్లేకుండావుంది. మూడు
నక్షత్రాలు ధరించే పెద్ద ఆఫీసర్లునైతే ఆ అన్నా తమ్ముళ్ళను
చూడటానికి ఎగబడ్డారు.

‘నన్నుకూడా అందులో ఎక్కించుకు వెళదారా? మీరు
అడిగినంత డబ్బుయిస్తా’ అన్నాడు ఓ యువక ఆఫీసరు. అతని
పేరు లెఫ్టినెంట్ ఫ్రెడ్లామ్. ఆర్విల్ అతనివేపు చూచాడు.
చాలా హుషారుగా కనుపించాడు.

‘రండి. ఎక్కండి. నా వెసుక నన్ను పట్టుకుని
కూర్చోండి. కొంచెం ఆ జనాన్ని తొలిగిస్తారాండీ?’ అన్నాడు
ఆర్విల్.

జనం వెనక్కు విరగబడ్డారు. ఆర్విల్ అతన్నికూడా
ఎక్కించుకొని అవరీలగా ఎగిరిపోయాడు. ఆ మైదానం చుట్టూ
‘మూడుసార్లు చక్కర్లుకొట్టి వరువార దిగివచ్చారు. ఈసారి
జనం నిజంగా పిచ్చివాళ్ళయి పోయారు. ఏదో అద్భుతమైన
ఇంద్రజాలం జరిగినట్లుంది. నైసికోడ్యోగులు అలోచనలో
పడ్డారు. ఈ విమానం పైలెట్గాక 180 హానుల బరువును
అదనంగా మోస్తుంది. అంటే 180 హానుల బరువు వుంటే
బాంబును అది మోయగల దన్నమాట. కానిట్టి దీనిలో రెండు
మూడు బాంబులు తీసుకపోవచ్చు.

‘ఈ విమానం హక్కులు మీరు ఏవేళం వాళ్ళకయినా అమ్ముకొన్నారా?’ ఒక జనరల్ (పెద్దవుద్యోగి) అడిగాడు.

‘మేమూ అమెరికనులమే జనరల్!’ తాపీగా అన్నాడు ఆర్వీల్.

ఈమాట అనగానే జనరల్ సంకోషపడి అతనితో కరచాలనంచేసి ‘రేపు రక్షణశాఖ కార్యదర్శిగారిని చూడటానికి రాగలరా?’ అని అడిగాడు.

సరే నన్నట్టు ఆ అన్నా తమ్ముళ్ళు ఇద్దరూ తలలు వూపారు.

ఆ మరునాడు వుదయాన్న లేచేప్పటికే వాళ్ళిద్దరి పేర్లు దేశంలో మోగిపోతున్నాయి. ప్రతి వార్తాపత్రికలో ప్రధాన శీర్షికక్రింద వీళ్ళ విమానం ఎగిరినవార్త ప్రకటించబడింది. అప్పుడు వాళ్ళు ప్రపంచంలోకెల్లా గొప్పవాళ్ళు అయ్యారు. వీళ్ళు రక్షణశాఖ కార్యదర్శిని చూడటానికి వెడుతుంటే బయట వేలాది జనం గుమిగూడి వాళ్ళని అదేపనిగా చూస్తున్నారు.

‘మీరు చాల గొప్పపని సాధించారు అబ్బాయిలూ! చరిత్రలో మొదటిసారిగా ఎగిరిన వాళ్ళు మీరే!’ అంటూ కరచాలనం చేశాడు.

‘సరేగాని నిన్న చూపిన దానికంటే పెద్దవిమానాలు తయారు చేయగలరా?’ అని మళ్ళీ ఆయన అడిగాడు.

‘గాని దేముండండి. పెద్ద విమానం చేస్తే ఎక్కువబరువు

మోస్తుంది. దాని శక్తినిబట్టి వుంటుంది అంటే. ఇంతకంటే పెద్దవైనా చేయొచ్చు.' అన్నాడు ఆర్విల్.

'కావలసిన సామాగ్రి వుంటే వంటఇంట్లో బల్లను కూడా ఎగిరేట్లు చేస్తాం' అన్నాడు విల్బర్.

'అవును. మీరు అంతటివాళ్లే. మన సైన్యానికి పెద్ద విమానాలు కావాలి. తయారు చేస్తారా?' అని అడిగాడు.

'చేస్తాం.. చేయకేం.. చేయగలం..' ఆర్వి అన్నాడు.

'చేయకేం.. బాగానే చేయగలం. కానీ....చెప్పటానికి నోరురాదు.... మావద్ద డబ్బు లేదండీ.. మాదగ్గరవున్న డబ్బు అంతా నిన్న మీరుచూచిన ఆ విమానం చేయటానికే ఖర్చు అయిపోయిందండీ' అన్నాడు విల్బర్.

ఆయన ఈమాట విని నవ్వాడు.

'ఓ.. ఇకడబ్బు ఆలోచన మీ కవసరం లేదు. మీకెంత కావాలంటే అంత మేం ముందుగానే ఇస్తాం. మరి గంటకు నలభయ్యైళ్ళు వేగంతో పోయే విమానం చేస్తారా?' అన్నాడు రక్షణశాఖ కార్యదర్శి.

'ఒక నలభయ్యేమిటండీ, ఎంతకావాలంటే అంతవేగం పోయేట్లు చేయగలం.' అన్నాడు ఆర్విల్.

'ఏమండీ. అవి ఇక్కడే తయారు చేయాలా; మా వూరు వెళ్ళి అక్కడ తయారుచేసి పంపవచ్చా?' విల్బర్ అడిగాడు.

‘మీ యిష్టం. ఎక్కడయినా సరే.... ఎప్పుడు వెళ్ళ దలిచారేమిటి ?’ అని అడిగాడు కార్యదర్శి.

‘ఈరోజు రాత్రికేనండి’ విల్బర్ అన్నాడు.

అయితే వెళ్ళేలోపుగా మా విందుకు వస్తారు గదా ? మనదేశ అధ్యక్షులవారు ఈరోజు మీకు విందు చేయగోరారు. మీకేం అభ్యంతరంలేదుగా !’ అన్నాడు రక్షణశాఖ కార్యదర్శి.

విల్బర్ ఆర్విల్ వంక చూచాడు. ఆర్విల్ విల్బర్ వేపు చూచి ‘సరే అలానే వెడదాం’ అన్నాడు అదొకరకంగా.

విమానం అనే నూతన సౌకర్యాన్ని ఈ ప్రపంచానికి ప్రసాదించిన ఆ అన్నాతమ్ము శిద్ధరూ చేయిచేయి పట్టుకొని అక్కడినుంచి బయటికి నడిచారు.

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయం

తేలపోయింది. (కృష్ణా జిల్లా.)

మహానగర పంచాయితీ పునర్వ్యవస్థీకరణ పరిశీలనావర్తిక

పునర్వ్యవస్థీకరణ సంఖ్య	TPLA119B144
పునర్వ్యవస్థీకరణ పేరు	విమానం కథ
తారీఖు	28/10/24
ముందు అట్ట	NO
వెనుక అట్ట	NO
మొత్తం పేజీలు	177
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినవది	Rehana
పేజీలు విడదీసినవది	Rehana
స్కాన్ చేసినవది	Agarwal
పరీక్ష చేసినవది	PRATHYUSHA
పేజీలు పరిశీలించినవది	
లైండ్రింగు చేసినవది	
హ్యాంకింగు చేసినవది	
పరిశీలించినవది	